

MÜNAFİĞİN SIRLARI

**Onlar, Allah'a, hoşlarına gitmeyen şeyleri uygun
görürler, dilleri de yalan olarak en güzel olanın
'kendilerinin olduğunu düzmektedir.' Hiç şüphesiz
ateş onlar içindir ve hiç şüphesiz onlar
(cehennemde) öncülerdir.
(Nahl Suresi, 62)**

HARUN YAHYA

**Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı,
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.**

**Birinci Baskı: Eylül, 1998
İkinci Baskı: Ocak, 2001
Üçüncü Baskı: Nisan, 2002
Dördüncü Baskı: Kasım, 2005**

**ARAŞTIRMA
YAYINCILIK**

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İş Merkezi
A. Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi MAS-SİT Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No: 77 Bağcılar-İstanbul
Tel: (0 212) 629 06 15

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

MÜNAFIKLAR ŞEYTANIN FIRKASIDIR

MÜNAFIK NEDEN İBADET EDER,
NEDEN MÜMİNLERLE BİRLİKTE OLUR?

MÜNAFIKLARIN ÖZELLİKLERİ

MÜNAFIKLARIN MÜSTAĞNİYETİ

MÜSTAĞNİYET HASTALIĞI'NIN GETİRDİĞİ ZARARLAR

MÜNAFIKLAR HIÇBİR DÖNEMDE
PEYGAMBERLERE ÜSTÜN GELEMEMİŞLERDİR

MÜNAFIKLARA KARŞI GÖSTERİLECEK TAVIR

MÜNAFIK İÇİN TEVBE MÜMKÜN MÜ?

MÜNAFIKLARIN AHİRETTEKİ DURUMLARI

SONUÇ

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

OKUYUCUYA

•Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorisinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmastır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorisinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

•Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

•Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

•Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

•Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

•Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğu şahit olacaktır.

•Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 41 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme,

kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

GİRİŞ

İnsanlardan öyleleri vardır ki: "Biz Allah'a ve ahiret gününe iman ettik" derler; oysa inanmış değillerdir. (Sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatırlar. Oysa onlar, yalnızca kendilerini aldatıyorlar ve şuurunda değiller. Kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını arttırmıştır. Yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için acı bir azab vardır. (Bakara Suresi, 8-10)

Çoğu insan için 'münafık' kelimesi pek bir anlam ifade etmez. Bazıları ise kelimeyi halk dilindeki şekliyle, yani "ikiyüzlü" ya da "yalancı" anlamlarıyla bilir fakat Kuran'daki karşılığından haberdar değildir. Biraz dini bilgisi olanlar ise münafıkların, daha çok Peygamberimiz (sav) döneminde yaşamış inkarcı bir grup olduğunu düşünürler.

Oysa münafıklar Allah'ın Kuran'da yüzlerce ayetle haber verdiği ve onlara karşı son derece temkinli olunmasını hatırlattığı bir gruptur. Ve yine Kuran'a bakıldığında anlaşılan, münafıkların, hiç de az rastlanılan bir grup değil, aksine her mümin topluluğunun içinde bulunan 'teşkilatlı' bir grup olduğudur.

Kuran'a baktığımızda bu kuralın her dönem için geçerli olduğunu görürüz; Hz. Musa ile birlikte olan topluluğun içinde de, Hz. Süleyman'a inananların arasında da, Hz. İbrahim'in ümmetinde de, Peygamberimiz (sav)'in 1400 sene önce yaşamış cemaatinde de... Kısacası Kuran'da bahsi geçen hangi Müslüman topluluğu olursa olsun içlerinde münafıkların da bulunduğundan bahsedilir. Çünkü "(Bu,) Daha önceden gelip-geçenler hakkında (uygulanan) Allah'ın sünnetidir. Allah'ın sünnetinde kesin olarak bir değişiklik bulamazsın" (Ahzab Suresi, 62) ayetiyle de bildirildiği gibi Allah, her ümmeti benzer olaylarla denemeden geçirir. Eğer ortada bir mümin topluluğu varsa muhakkak onun içinde bir de münafık grubu olacaktır. Bu, Allah'ın tarih boyunca değişmeyen bir kuralıdır.

Dolayısıyla Allah, müminler için tehlike oluşturacak bu topluluğun özelliklerini Kuran'da sıkça bildirmiştir. Münafıklar, Kuran'da en çok tarifi görülen insan türlerinden biridir.

Hayatının tamamını Allah'a adanmış, O'nun yolunda canıyla, malıyla mücadele eden samimi insanların arasında, 'onlardanmış' gibi görünerek -kimi zaman yıllarca- yaşayabilen bu insanlar, aslında 'onlardan' değildirler ve yalnızca kendilerine çıkar sağlama peşindedirler. Tarih boyunca bu olay, hak ve samimi olan bütün mümin topluluklarında görülmüştür. Nitekim Kuran'da, yukarıda da belirttiğimiz gibi Peygamberimiz Hz. Muhammed dahil birçok resulün kavimlerindeki münafıklar hakkında çok fazla bilgi verilmektedir.

Bu kitapta münafıkların özelliklerini, Kuran'da tarif edilen detaylarıyla tek tek ele alıp inceleyeceğiz. Daha sonra ise münafıkların içlerinde yaşattıkları önemli bir hastalığa, 'müstağniyet'e dikkat çekeceğiz.

'Müstağniyet', ileriki bölümlerde daha detaylı olarak ele alınacağı gibi münaфіkların üzerlerinde barındırdıkları en belirgin özelliklerden biridir. Münaфіk karakterli bir kişi, kendini 'müstağni gören' yani 'hiçbir şeye ihtiyacı olmadığını' sanan, her zaman kendinin en doğru yolda olduğuna inanan bir yapıdadır. Ve bundan dolayı "Hayır; gerçekten insan, azar. Kendini müstağni gördüğünden" (Alak Suresi, 6-7) ayetleriyle de bildirildiği gibi azgınlığı ve inkarı giderek artmaktadır. Kendini herşeyden bağımsız, herkesten üstün kabul ettiği için de ne Allah'ın ayetlerine teslim olabilmekte, ne de öğüt alabilmektedir.

Ancak kitaptaki konuları, münaфіkların gerçek karakterlerini ve sapkın mantıklarını daha iyi anlayabilmek için, önce münaфіkla klasik inkarcının farkını bilmemiz gerekmektedir.

İNKARCILARLA MÜNAFIKLARIN FARKI

Sen şiddetle arzu etsen bile, insanların çoğu iman edecek değildir. (Yusuf Suresi, 103)

Yukarıdaki ayetle de haber verilmiş olduğu üzere, insanların çoğu iman etmezler. Allah'a inanmayanlar her zaman için, yeryüzünün çoğunluğunu oluştururlar. 'İnkarcılar' olarak adlandırılan bu gruba, Allah'ı açıkça inkar eden dinsizler, münaфіklar, müşrikler ve kalplerinde hastalık bulunanların tümü dahildir. Hepsinin ortak özelliği, Allah'tan gereği gibi korkmamaları ve Allah'ın kitabından uzak bir hayat sürmeleridir. Ancak inkarcılar içerisinde yukarıda da ismi geçen bir grup vardır ki bunlar, Allah'ın 'cehennemden en alt tabakasında' (Nisa Suresi, 145) olduklarını söylediği münaфіklardır.

Peki münaфіkları, diğer inkarcılardan daha da aşağı bir konuma getiren fark nedir?

İnkarcı Allah'a inanmaz, O'nun varlığını tamamen reddeder; tabii din ahlakını ve Kuran'ı da... Münaфіk ise Allah'ı doğrudan inkar etmez, dine ve Kuran'a inandığını söyler. İnkarcı, Allah'ı inkar ettiğini ilan ederken, münaфіk tam tersine, -inkarını gizleyip- iman ediyormuş gibi görünür. Kendi iddiasına göre, iman da ediyordur, Allah'tan da korkuyordur... Ancak münaфіğın doğruyu söylemediğini, kalbinde olanın "gerçek iman" olmadığını Allah bize ayetleriyle bildirmiştir. Bakara Suresi'nde şöyle buyrulur:

İnsanların öyleleri vardır ki: 'Biz Allah'a ve ahiret gününe iman ettik' derler; oysa inanmış değillerdir. (Bakara Suresi, 8)

Münaфіk iman ettiğini iddia ettiği için mümin topluluğunun içinde bulunur. Müminlerin arasında kimi zaman tüm yaşamını geçirir. Ancak inkarını içinde gizlediği için, müminler arasında sürekli olarak içten içe bir fitne çıkarmaya, Allah'a inanan samimi insanlara zarar vermeye, onları gevşekliğe sürüklemeye çalışır. Münaфіkların bu fitneci karakterleri Kuran'da şöyle haber verilmiştir:

Hani, münafık olanlar ve kalplerinde hastalık bulunanlar: "Allah ve Resulü, bize boş bir aldanıştan başka bir şey vadetmedi" diyorlardı... Eğer onlara (şehrin her) yanından girilseydi sonra da kendilerinden fitne (karışıklık çıkarmaları) istenmiş olsaydı, hiç şüphesiz buna yanaşır ve bunda pek az (zaman) dışında (kararsız) kalmazlardı. (Ahzab Suresi, 12-14)

Tüm inkarına rağmen münafık, hiçbir zaman "ben münafığım" diye ortaya çıkmaz. Aksine kendisinin son derece "takva" olduğunu iddia eder. Ona göre müminler yanlış, kendisi ise en doğru yoldadır. Dolayısıyla amacının, müminleri doğru yola iletebilmek olduğunu savunur. Bu da onun fitne çıkarma metotlarından bir diğeridir.

MÜNAFIKLAR DİNSİZ MİDİR?

Münafığın en önemli özelliklerinden biri, dine inandığını söylediği halde, inandığı din anlayışının Kuran'a uymamasıdır. Bunun nedeni Kuran'dan ayrı, kendine has, müstakil bir mantığının oluşudur. Kuran'a göre değil, kendi mantığına göre düşünür. Münafıkların bu mantık örgüleri, Kuran'da "saçma akıl" olarak şöyle tabir edilmektedir:

Yoksa bunu kendilerine saçma-akılları mı emrediyor? Yoksa onlar azgın bir kavim midir? (Tur Suresi, 32)

Münafık, yukarıda da belirttiğimiz gibi Allah'tan korktuğunu iddia eder; fakat tavırları, Allah'tan korkan bir insanın tavırlarına benzemez. Amacı Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak değildir; aksine O'nun gazabını üzerine alacak her türlü davranışı sergiler. Bütün bunları yaparken kendisinin oldukça takva olduğunu, her davranışının da Kuran'a uyduğunu şiddetle savunabilir.

Bütün bunların yanında, münafık dinde var olan ibadetlerin çoğunu uyguluyor görünür ve hatta uyguluyor da olabilir. Fakat bunları uygulayış tarzı ve amacı mümininkinden çok farklıdır. Örneğin, mümin sadece Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için namaz kılarken, münafık insanlara gösteriş yapmak için namaz kılar. Allah münafıkların bu tavrını aşağıdaki ayetle bildirmiştir:

Gerçek şu ki, münafıklar (sözde), Allah'ı aldatmaktadırlar. Oysa O, onları aldatandır. Namaza kalktıkları zaman, isteksizce kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak çok az anarlar. (Nisa Suresi, 142)

Dıştan bakıldığında münafıklar ve müminler, aynı ibadeti uygulayan insanlar gibi görünebilirler. Oysa müminler "namazlarında huşu içinde olanlardır" (Müminun Suresi,

2); ibadetlerinin karşılığında da Allah'ın rızasını kazanırlar. Münafıklar ise samimiyezsizlikleri ve ikiyüzlölüklerinden dolayı Allah'ın gazabına uğrarlar.

Görölüyor ki münafık, 'dış görünüşte' dinsiz değildir; bilakis Allah'a inandığını söyleyen, ibadetlerin çoğunu uygulayan bir insandır. Ancak buna rağmen dindar da değildir. O yalnızca kendi din anlayışının, yani 'MÜNAFIK DİNİ'nin dindarı sayılabilir. Ama gerçek din ahlakını bildiği halde çarpıtmaya çalıştığı için, ahirette yaptıkları boşa gitmiş olacaktır. Allah bir ayetinde o günü şöyle haber vermektedir:

... Artık onların yapıp-ettikleri boşa çıkmıştır, kıyamet gününde onlar için bir tartı tutmayacağız. (Kehf Suresi, 105)

'Münafık dini', şeytanın dinidir. İnsanlar üzerinde gizli bir hakimiyet kurup, onları Allah'ın yolundan saptırmak isteyen şeytan, türlü yollarla onların aklını çelmeye çalışır. Onlara kötölüğü emreder; insanları doğrudan, iyilikten alıkoymaya çalışır. Son derece garip bir mantığa sahiptir; bunu bir sonraki bölümde detaylıca açıklayacağız ve münafıklarla olan bağlantısını göstereceğiz. Münafıklar şeytanın bu mantığını çok iyi bilirler ama değişen bir şey olmaz; hiçbir münafık "Ben şeytana uyuyorum, onun dinini yaşıyorum" demese de, onun çarpık mantığının aynısını üzerinde tecelli ettirir.

MÜNAFIKLAR ŞEYTANIN FIRKASIDIR

Şeytan onları sarıp-kuşatmıştır; böylelikle onlara Allah'ın zikrini unutturmuştur. İşte onlar, şeytanın fırkasıdır. Dikkat edin; şüphesiz şeytanın fırkası, hüsrana uğrayanların ta kendileridir. (Mücadele, 19)

Yeryüzünde iki topluluk vardır: Allah'ın fırkası ve şeytanın fırkası.

Şeytanın fırkası, kendilerini yaratan Allah'ı unutan ve yoldan saparak şeytanın 'adımlarını izleyen' bir topluluktur. Bu topluluğu kendi içinde müşrikler, kafirler, münafıklar diye çeşitli gruplara ayırabiliriz. Ancak bu gruplar içinde, Allah'ın ahirette en aşağılık azap ile cezalandırılacaklarını haber verdiği, MÜNAFIKLARDIR. Münafıklar, şeytana ait tüm özellikleri üzerlerinde barındıran bir topluluktur. Bunu incelemeden önce, şeytanın bu garip mantıklarına göz atmakta fayda vardır:

İlk olarak şeytanın en anlaşılmaz tavrı, yani 'esrarengiz isyanı' üzerinde durmak gerekir. Araf Suresi'nde şöyle haber verilmektedir:

Dedi ki: "Madem öyle, beni azdırdığından dolayı onlar(ı insanları saptırmak) için mutlaka senin dosdoğru yolunda (pusu kurup) oturacağım." "Sonra muhakkak önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Onların çoğunu şükredici bulmayacaksın." (Araf Suresi, 16-17)

Şeytanın en büyük amacı, ayetlerde görüldüğü gibi insanların Allah'a karşı isyan etmelerini sağlamaktır. Bu amacına ulaşmak için elinden gelen herşeyi yapar, sürekli bir çaba harcar. Fakat bu yoğun çabasının yanında anlaşılmaz bir mantığı daha vardır. Bu mantığı haber veren ayet şöyledir:

Ancak şeytanın durumu gibi; çünkü insana "İnkar et" dedi, inkar edince de: "Gerçek şu ki, ben senden uzağım. Doğrusu ben, alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım" dedi. (Haşr Suresi, 16)

Yukarıdaki ayette görüldüğü gibi şeytan, insanlara isyan etmelerini emrettiği halde, kendisi Allah'tan korktuğunu söyler. Bu ifadeleri, taşıdığı 'çarpık mantığı' gözler önüne serer. Hem Allah'a karşı isyan etmekte ve insanları da isyana teşvik etmekte, hem de Allah'tan korktuğunu iddia etmektedir. Elbette bu ifadeler şeytanın akli yönden dengesiz bir varlık olduğunu göstermektedir.

İşte münafıkların da şeytan ile benzerlik gösteren en belirgin vasıfları bu 'esrarengiz isyan'dır. Münafıklar, bir yandan Allah'a karşı büyüklenmekte ve fitne

çıkarmakta çaba harcarken, bir yandan da Allah'a, ahirete iman ettiklerini, Allah'ın dinine ve elçisine itaat gösterdiklerini iddia ederler. Nitekim Allah münafıkların bu tavırları hakkında müminleri çeşitli ayetlerle uyarmıştır. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

Sana indirilene ve senden önce indirilene gerçekten inandıklarını öne sürenleri görmedin mi? Bunlar, tağut'un önünde muhakeme olmayı istemektedirler; oysa onlar onu reddetmekle emrolunmuşlardır. Şeytan da onları uzak bir sapıklıkla sapıtmak ister. (Nisa Suresi, 60)

Kuran'da, şeytanla münafıklar arasındaki bu en belirgin ortak yönün dışında da çeşitli benzerliklerden ve ilişkilerden bahsedilir. Şimdi bunları inceleyelim.

Münafıklar şeytanı dost edinirler

Allah'a inananlar, "Sizin dostunuz (veliniz), ancak Allah, O'nun elçisi, rüku ediciler olarak namaz kılan ve zekatı veren mü'minlerdir." (Maide Suresi, 55) ayeti gereği, yalnızca Allah'ı ve kendileri gibi inananları dost edinerek önemli bir ibadeti yerine getirirler. Güçlerinin en önemli nedeni budur.

Müminler nasıl Allah'ı dost ediniyor ve her işlerinde O'na yöneliyorlarsa, münafıklar da şeytanı dost ve veli edinirler. Şeytanı veli edinenlerin durumu ayetlerde şöyle bildirilir:

... Çünkü o ve taraftarları, (kendilerinin göremeyeceğiniz yerden) sizleri görmektedir. Biz gerçekten şeytanları, inanmayacakların dostları kıldık. (Araf Suresi, 27)

Kimine hidayet verdi, kimi de sapıklığı haketti. Çünkü bunlar, Allah'ı bırakıp şeytanları veli edinmişlerdi. Ve gerçekten onları doğru yolda saymaktadırlar. (Araf Suresi, 30)

Kim Rahman (olan Allah)ın zikrini görmezlikten gelirse, Biz bir şeytana onun 'üzerini kabukla bağlattırırız'; artık bu, onun bir yakın dostudur. (Zuhruf Suresi, 36)

Zuhruf Suresi'nde geçen bu ayette de bildirildiği gibi münafıkların en belirgin özelliklerinden biri de Allah'ı zikretmemeleri, manen Allah'tan uzak olmalarıdır. Bu durumda olmalarını teşvik eden ise yine şeytandır.

Şeytan onlara Allah'ı unutturur

Şeytan onları sarıp-kuşatmıştır; böylelikle onlara Allah'ın zikrini unutturmuştur... (Mücadele Suresi, 19)

Kişinin "münafık" olması için, öncelikle mümin topluluğunun içinde bulunması ve onlara gizli veya açık zarar vermeye çalışması gerekir.

Münafık, müminlerin içine kadar gelmiş, -bir süre de olsa onların yaşam tarzına uyum sağlamış olmasından da anlaşıldığı gibi- müminlerle birlikte Allah'ı anmış, O'nun ayetlerini okuyup öğrenmiştir. Bütün bunlara rağmen, imanından sonra inkara sapmıştır. Münafıkların bu durumları bir ayette şöyle bildirilir:

Bu, onların iman etmeleri sonra inkar etmeleri dolayısıyla böyledir. Böylece kalplerinin üzerini mühürlemiştir, artık onlar kavrayamazlar. (Münafıkun Suresi, 3)

Peki nasıl olur da, Allah'ın varlığını ve birliğini kabul edip, Kuran'a itaat eden imanlı bir insan 'bir anda' Allah'a isyan edip sapar?

Bu elbette ki bir anda olmaz. Münafıkların kalpleri, imandan ziyade inkara yatkındır. Bu zayıf imanlı kişileri ayartmak ise, tabii ki yine şeytanın işidir. Onları etkilemek, doğru yoldan alıkoyup kendi yoluna çekmek için çeşitli tuzaklar kurar. Bunların en büyüğü de Allah'ı unutturmaya yönelik olanıdır.

Allah'ı unutturmak isteyen şeytan, belli oyunlarla münafiğe yaklaşır. Oysa münafık kastedilen oyunları Kuran ayetlerinden çok iyi bilmektedir. Dolayısıyla şeytanın tuzağına 'bile bile' düşer; bu da kalbinde -Kuran'da haber verildiği üzere- "hastalık" barındırması nedeniyledir. Bu hastalık 'isyankarlık'tır. Münafıkların bu durumları bir ayette şöyle haber verilir:

Kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını artırmıştır. Yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için acı bir azap vardır. (Bakara Suresi, 10)

Yalnız bu noktada unutulmaması gereken şey, şeytanın ancak zayıf imanlılara etki edebileceği; gerçek, samimi müminleri ise hiçbir şekilde tuzağa düşüremeyeceğidir. Sapkın insanlarla hakiki müminler arasındaki fark bir ayette şöyle haber verilir:

Şüphesiz, kışkırtılıp-saptırılmışlardan sana uyanlar dışında, senin benim kullarım üzerinde zorlayıcı hiçbir gücün yoktur. (Hicr Suresi, 42)

Münafiğı tevekkülsüzlüğe, büyüklenmeye ve samimiyetsizliğe sürüklemeye çalışan şeytan, kısa zamanda başarılı olur. Sahip olduğu zayıf inanç sebebiyle akıl almaz bir süratle ona ayak uyduran münafık, mümin tavrını taklit etmeyi artık bir kenara bırakıp,

şeytani davranışlar sergilemeye başlar. Müminlere o güne kadar hiç göstermediği olumsuz tavırlarını göstermeye başlar. Örneğin aniden öfkelenir, paniğe kapılır, müminlere zarar vereceğini düşündüğü davranışlarda bulunur... Özellikle zorluk anlarında veya kendisine gelen bir zarar karşısında şeytanın etkisi iyice belirginleşir. Beklemediği şekilde zorlukla karşılaşan münafık bir anda başına gelen olayın Allah'ın kontrolünde gerçekleştiğini, tevekkül etmesi gerektiğini, Allah'ın duasına icabet edeceğini düşünemez ve bir müminin zorluk karşısında göstereceği tüm tavırların tersini göstermeye başlar. İmanının sınıandığı bir zorluk anıyla karşılaşan münafık, o ana kadar görülmemiş bir yüzle ortaya çıkar. İşte Allah'ı unutmuş ve şeytana teslim olmuş bu yüz, münafığın gerçek yüzüdür.

Açıkça anlaşılıyor ki münafığı doğru yoldan çıkarmak, şeytan için hiç de zor olmamaktadır. Nitekim şeytan yalnızca kötü yola çağırır; onun peşinden sürüklenip giden, sonra da tevbe etmeyen ve bütün bunları tamamen kendi arzusuyla yapan, münafığın kendisidir:

Oysa onun, kendilerine karşı hiçbir zorlayıcı gücü yoktu; ancak Biz ahirete iman edeni, ondan kuşku içinde olandan ayırdetmek için (ona bu imkanı verdik). Senin Rabbin, herşeyin üzerinde gözetici-koruyucudur. (Sebe Suresi, 21)

Şeytan ahirette, peşinden sürüklediği kimselere itiraflarda bulunur ve onları zorlamadığını, ardından gelenlerin kendi arzularıyla onu izlediğini bir kez daha açıkça söyler:

İş hükme bağlanıp bitince Şeytan der ki: 'Doğrusu Allah, size gerçek olan va'di va'detti, ben de size vaadde bulundum, fakat size yalan söyledim. Benim size karşı zorlayıcı bir gücüm yoktu, yalnızca sizi çağırdım, siz de bana icabet ettiniz. Öyleyse beni kınamayın, siz kendinizi kınayın. Ben sizi kurtaracak değilim, siz de beni kurtaracak değilsiniz. Doğrusu daha önce beni ortak koşmanızı da tanımamıştım. Gerçekten şu ki, zalimlere acı bir azap vardır. (İbrahim Suresi, 22)

Şeytan onları kuruntulara düşürür

Allah'a kesin bilgiyle inanan kişi imanında bir an bile kuşkuya kapılmaz; böyle bir suçtan Allah'a sığınır. Münafık ise iman konusunda şüphededir. Bu şüpheyi kalbine düşüren ise tabii ki yine dost edindiği, peşinden sürüklenip gittiği şeytandır.

Onları -ne olursa olsun- şaşırtıp-saptıracağım, en olmadık kuruntulara düşüreceğim ve onlara kesin olarak davarların kulaklarını kesmelerini emredeceğim.' Kim Allah'ı bırakıp da şeytani dost (veli) edinirse, kuşkusuz o, apaçık bir hüsrana uğramıştır. (Nisa Suresi, 119)

Ayette belirtildiği gibi, şeytanın insanları düşürmeye çalıştığı kuruntular, hiç olmayacak tarzda boş ve saçmadır. Ancak zayıf imanlı kişiler, bunları olağanüstü önemli görmekte ve kolayca benimsemektedirler. Kuran'dan uzak oldukları için, "Eğer sana şeytandan yana bir kışkırtma (vesvese veya iğva) gelirse, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, işitendir, bilendir" (Araf Suresi, 200) ayetiyle, Kuran'da böyle bir durumda uygulanması tavsiye edilen tavrı da sergilemezler.

Dolayısıyla müminler şeytana karşı başarı kazanırken münafıklar, kaçınılmaz olarak ona yenik düşerler.

Şeytan onları vaatleriyle aldatır

(Şeytan) Onlara vaatler ediyor, onları en olmadık kuruntulara düşürüyor. Oysa şeytan, onlara aldaniştan başka bir şey va'detmez. (Nisa Suresi, 120)

Şeytan insana sadece boş vaatlerde bulunur. Bu vaatlerin hepsi, geçici dünya hayatına yöneliktir. Müminlere verilmiş bir nimet olan akla sahip olmamasına rağmen oldukça zeki olan şeytan, herkese zayıf yönlerinden ulaşmaya çalışır. Bu zayıf yönler, kişinin Allah'ın rızasının yerine tercih ettiği 'put'lardır.

'Put' denince, akla yalnızca insanların önlerinde secde ettikleri taşlar gelmemelidir. Put, dinin yerine tercih edilen herhangi bir kavram ya da bir insan olabilir. Hepsi de dünya hayatının geçici süsleri olan makam, mevki, zenginlik, şöhret, güzellik, gözde büyütülen bir insan veya insanlar da 'put' olabilirler. Şeytanın vaatleri daha da

çeşitlendirilebilir fakat hepsi de boş bir aldatmacadan başkası değildir. Zira hepsi geçicidir ve insan toprak olup da yeniden diriltileceği gün, dünyada değer verip bel bağladığı hiçbir değeri veya hiçbir insanı yanında bulamayacaktır.

Ancak 'derin' bir kavrayıştan uzak olan münafıkların bu boş vaatlere aldanmaları hiç de zor olmaz. Dünyaya körü körüne bağlı olan münafıklar, şeytanın vaadlerinin mutlaka gerçekleşeceğini, ona uymakla kar elde edeceklerini zannederler. Oysa şeytanın vaatleri, yalnızca insanı cehenneme sürüklemek içindir. Dünyada ve özellikle de ahirette ona hiçbir fayda sağlamayacaktır. Haşr Suresi'nde şöyle buyrulur:

Şeytanın durumu gibi; çünkü insana 'İnkâr et' dedi, inkâr edince de: 'Gerçek şu ki, ben senden uzağım. Doğrusu ben, alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım' dedi." Sonunda onların akibetleri, şüphesiz ateşin içinde ikisinin de süresiz olarak kalıcı olmalarıdır. İşte zalim olanların cezası budur. (Haşr Suresi, 16-17)

Şeytana uymayan, vaatlerine aldanmayan tek topluluk müminlerdir. Onlar, insanlara durmaksızın kötülüğü fısıldayan şeytanın aldatmacalarına, vermek istediği vesveselere açık değildirler. Her olayı 'akıl ve vicdan' çerçevesinde değerlendirdiklerinden, bu asılsız vaatlere hiçbir şekilde inanmazlar.

Gerçek yüzlerini şeytana gösterirler

Münafıklar, müminlere kendilerini 'samimi' tanıtmak için yoğun çaba harcarlar. - Amaçlarını daha sonra detaylarıyla ele alacağımız- bu samimiyetsizliklerini menfaatleri zarar görene kadar ısrarla sürdürürler.

Müminlerden ayrıldıkları süreye kadar kendilerini gizleyen münafıklar, bu süre zarfında gerçek yüzlerini de yalnızca şeytana gösterirler. Allah bir ayette münafıkların bu durumlarını şöyle haber vermektedir:

İman edenlerle karşılaştıkları zaman: 'İman ettik' derler. Şeytanlarıyla başbaşa kaldıklarında ise, derler ki: 'şüphesiz, sizinle beraberiz. Biz (onlarla) yalnızca alay ediyoruz. (Bakara Suresi, 14)

Burada önemli bir konuya dikkat etmek gerekir. Şeytan münafıkların karşısına elbette ki, cismen çıkmaz. Onun çeşitli kabiliyetleri vardır; insanların karşısına onlardan biri gibi, yani 'insan suretinde' çıkabilmesi de **bunlardan biridir.**

'İnsan suretinde' çıkmasını biraz daha açıklamakta fayda var. 'Şeytan gibi' sözü halk arasında da kullanılan bir benzetmedir. Peki nasıl 'şeytan gibi' olunur? Bir insan şeytanın özelliklerini üzerinde taşıyorsa o insana 'şeytan gibi' demek çok yerindedir.

Münafıklar da, daha önce bahsedildiği gibi şeytanın tüm özelliklerini üzerlerinde taşıdıkları için, tam yerinde bir benzetme ile 'şeytan gibi'dirler. Üstelik kendileri gibi olan insanları da rahatlıkla teşhis edebilme yeteneğine sahiptirler. Karşılarındaki kişide

kendileri ile ortak bir yön görüyorlarsa bu kişiye karşı da gerçek yüzlerini gösterebilirler.

İşte bu noktada münafıklar, müminlerin yanından ayrılıp kendilerine benzer kişilerin yanına gittiklerinde, 'şeytanlarıyla başbaşa kalmış' olurlar. Ve kendi aralarında, ileride de bahsedileceği gibi, gizli toplantılar yaparak, gizli fısıldaşmalarda bulunarak peygambere düşmanlık, isyan gibi çeşitli sinsi planlar hazırlarlar.

MÜNAFİK NEDEN İBADET EDER, NEDEN MÜMİNLERLE BİRLİKTE OLUR?

Münafıklar sana geldikleri zaman: "Biz gerçekten şahadet ederiz ki, sen kesin olarak Allah'ın elçisisin" dediler. Allah da bilir ki sen elbette O'nun elçisisin. Allah, şüphesiz münafıkların yalan söylediklerine şahidlik eder. (Münafıkun Suresi, 1)

Münafıkların şeytanla ortak özellik gösterdikleri 'esrarengiz isyan' konusunu önceki bölümde inceledik. Ayrıca münafıkların -dinsizlerden biraz daha farklı olarak- Allah'ın varlığını bilen ama O'nun emirlerine uymayan, üstelik bunu yaparken de kendilerini deşifre etmeyen ve inananlardan gerçek karakterlerini saklayıp, onlara kendilerini dindar olarak tanıtan 'garip' mantıklı kişiler olduklarını gördük.

Bu noktada şu soru akla gelmektedir. Gerçekte imanı kalplerinde yaşamadıkları halde neden iman etmiş gibi görünürler?

Çünkü münafıkların konumu diğer inkarcılardan farklıdır. Münafık Kuran'da anlatılanları yeterli derecede anlamıştır. Allah'a kulluk vazifesini yerine getirmek için, ayetlere tam olarak uyması gerektiğini öğrenmiştir. Bunu da kendi diliyle tasdik eder. Ancak kalbindeki, dilindekiyle bir değildir. Kalbinde inançsızlığı, isyanı, fıskı barındırdığı halde, dilinde Allah'ın adını taşıması münafıklığının en büyük göstergesidir.

Aslında inançlı bir insanın münafıkların bu karanlık ruh halini tam olarak kavraması pek mümkün değildir. Çünkü Allah korkusu olan bir insanın, söyledikleriyle yaptıkları her zaman birdir. Dolayısıyla münafıkların ikiyüzlülükleri, sahtekarlıkları inananları ancak şaşırtır. Fakat yine de Kuran'da müminlere bildirildiği kadarıyla münafıkların bu ruh halleri ile ilgili bazı sebepler sayılabilir.

1) Maddi menfaat sağlamak isterler

Münafığın müminlere dost görünmesinin en büyük nedenlerinden biri, kendisine maddi çıkar sağlama arzusudur. Müminler Allah'ın kendilerine verdiği lütuf sayesinde manevi olduğu gibi, maddi bir güç ve iktidara da sahiptirler. Bunun örneği tarihte çok görülmüştür. Kuran'daki birçok ayette Hz. Süleyman'ın, Hz. Muhammed (sav)'in, Hz. Davut'un, Hz. Zülkarneyn'in ve daha pek çok elçinin sahip oldukları maddi güç ve iktidardan bahsedilmektedir. Örneğin Hz. Süleyman'la ilgili olarak bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

Ona dilediği şekilde kaleler, heykeller, havuz büyüklüğünde çanaklar ve yerinden sökülmeyen kazanlar yaparlardı. 'Ey Davut ailesi, şükrederek çalışın' kullarımdan şükredenler azdır. (Sebe Suresi, 13)

Hız. Süleyman'ın sahip olduğu kaleler, heykeller, büyük çanaklar ve kazanlar, hiç Şüphesiz dönemin ihtiŐamını ve zenginliğini ifade etmektedir. Bir başka ayette de Hız. Süleyman'ın, ileri bir teknoloji kullanılarak zemini saydamlaŐtırılmıŐ bir köşke sahip olduğundan ve büyük bir mülkün sahibi olan Sebe Melikesi Belkıs'ın bu köŐkten son derece etkilendiğinden Şöyle bahsedilmektedir:

Ona : 'Köşke gir' denildi. Onu görünce derin bir su sandı ve (eteğini çekerek) ayaklarını açtı. (Süleyman) Dedi ki: 'Gerçekte bu, saydam camdan olma düzeltilmiş bir köşk-zemindir. (Neml Suresi, 44)

Kehf Suresi'nde ise, ilim ve iktidar sahibi bir mümin olan Hz. Zülkarneyn'in sahip olduğu güç şöyle anlatılmaktadır:

Gerçekten, Biz ona yeryüzünde sapasağlam bir iktidar verdik ve ona herşeyden bir yol (sebebi) verdik. (Kehf Suresi, 84)

Nisa Suresi'ndeki başka bir ayette de, Kuran'da güzel ahlakıyla çok övülen Hz. İbrahim'in ve ailesinin büyük bir mülkün sahibi olduklarından bahsedilmektedir. Bunlardan başka, Allah'ın iman edenlere, onları daha önce 'ayak basmadıkları' yerlere varisçi kılacağına dair vaadi vardır. Bunun şartı şu ayette bildirilir:

Allah, içinizden iman edenlere ve salih amellerde bulunanlara va'detmiştir: Hiç şüphesiz onlardan öncekileri nasıl 'güç ve iktidar sahibi' kıldıysa, onları da yeryüzünde 'güç ve iktidar sahibi' kılacak, kendileri için seçip beğendiği dinlerini kendilerine yerleşik kılıp sağlamlaştıracak ve onları korkularından sonra güvenliğe çevirecektir. Onlar, yalnızca bana ibadet ederler ve bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Kim bundan sonra küfre saparsa, işte onlar fasık olanlardır. (Nur Suresi, 55)

Allah vaadini her zaman gerçekleştirmiştir. Kuran'da şöyle buyrulmaktadır:

Ve onlardan sonra sizi o arza mutlaka yerleştireceğiz. İşte bu makamımdan korkana ve tehdidimden korkana ait (bir ayrıcalıktır.) (Peygamberler) Fetih istediler, (sonunda) her zorba inatçı bozguna uğrayıp yok oldu gitti. (İbrahim Suresi, 14-15)

Allah'ın müminleri her zaman desteklemesi münafıklara müminlerle birlikte olduklarında bir menfaat sağlayabileceklerini düşündürür. İşte bu nedenle -din ahlakıyla gerçek anlamda alakaları olmadığı halde- müminlerle olmak hoşlarına gider.

Fakat müminler, sahip oldukları mal ve mülk zenginliğini, münafığın yapmak istediği gibi, asla kendi çıkarları doğrultusunda harcamazlar. Zira onlar bütün malın ve mülkün Allah'ın olduğunu ve ancak O'nun yolunda harcanması gerektiğini bilirler. Bunu er geç fark eden münafık, müminlerin zenginliğinden kendine bir pay elde edemeyeceğini iyice kavradığında, onlardan ayrılma kararını almıştır bile...

Ayrıca zenginlik sahibi olan müminlerin ticari imkanları da çok geniştir. Bu imkanları da münafıkları derinden etkiler. Hatta birçok münafık, bazı ibadetleri (namaz,

oruç, zekat gibi) yalnızca Müslümanlar arasında güvenilir bilinmek ve bu sayede onlar arasında geniş ticaret imkanı bulabilmek için uygular. Allah Kuran'da münafıkların ticaret konusundaki hırslarını ve bunun, onların en önem verdikleri konuların başında geldiğini şöyle haber verir:

Oysa onlar (kendilerini tümüyle Allah'a ve İslam'a teslim etmeyenler) bir ticaret ya da bir eğlence gördükleri zaman, (hemen) ona sükün ettiler ve seni ayakta bıraktılar. De ki: 'Allah'ın katında bulunan, eğlenceden ve ticaretten daha hayırlıdır.' (Cuma Suresi, 11)

Elbette ki, bu riyakar davranışlarda bulunan münafıklar umduklarını bulamayacaklar, dünyada kazandıkları zararın yanı sıra, ahirette de hüsrana uğrayacaklardır.

2) Çevrelerini ve prestijlerini artırmak isterler

Ahlakları, kültürleri ve saygınlıkları dolayısıyla müminlerin çevresi geniştir. Aynı zamanda yaşadıkları toplumun ileri gelenlerine din ahlakını anlattıkları için onlarla yakın bağlantıları da vardır. Bunun yanında mücadele ettikleri belli bir zümre hariç, halkın arasında da destekleyicileri bulunur. Ve bu destek, inananların yeryüzü üzerindeki gücü ve hakimiyeti arttıkça çoğalır. Gittikçe artan destekle birlikte içinde yaşadıkları toplumda saygınlıkları, diğer insanlardan çok farklı bir 'kaliteye' sahip oldukları, çok üstün bir ahlakı yaşadıkları da açıkça anlaşılmaya başlar.

Müslümanlar güzel ahlakları ve görülmemiş kararlılıkları dolayısıyla haklı bir şöhrete de sahiptirler. Örneğin Kuran'da Hz. İbrahim'in kararlılığı ile genç yaşında halk arasında yayılan haklı ünü ve tanınmışlığı ayette şöyle bildirilir:

"Kendisine İbrahim denilen bir gencin bunları diline doladığını işittik" dediler. (Enbiya Suresi, 60)

Yine başka ayetlerde Allah'ın elçileri için şu şekilde buyrulmaktadır:

Ve derlerdi ki: "Biz, ünlenmiş bir şair için ilahlarımızı terk mi edeceğiz?" (Saffat Suresi, 36)

Senin zikrini (şanını) yüceltmedik mi? (İnşirah Suresi, 4)

İşte tüm bu şan, şöhret ve tanınmışlıktan etkilenen zayıf karakterli münafıklar, müminlerle birlikte olarak bir şahsiyet kazanmaya çalışırlar. Onlarla beraber olurlarsa kendilerinin de çevrelerinde onlar kadar etkileyici ve şahsiyetli tanınacaklarını düşünürler.

Ancak elbette Allah onlara, inananlarla birlikte oldukları süre içinde çıkardıkları fitne ve bozgunculuk sebebiyle, umdukları şanı değil, hak ettikleri aşağılanmayı tattırır.

MÜNAFIKLARIN ÖZELLİKLERİ

Ki (bunlar) Allah'ın ahdini, onu kesin olarak onayladıktan sonra bozarlar, Allah'ın kendisiyle birleştirilmesini emrettiği şeyi keserler ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarırlar. Kayba uğrayanlar, işte bunlardır. (Bakara Suresi, 27)

Münafığın kelime anlamı 'karışıklık ve bozgunculuk çıkaran'dır. İçinde bulundukları mümin topluluğun arasına giriş sebepleri de, asıl olarak budur. Yaptıklarında kararlıdır. Her fırsatta müminlerin düzenine karşı bir hareket yapmayı adeta görev edinmişlerdir. Mümin olmadıkları halde kendilerini mümin gibi göstermeye ve bu sayede onların imkanlarından faydalanmaya çalışan münafıklar, başlarına bir zorluk veya sıkıntı geldiğinde hemen onlardan ayrılır ve karşı cepheye geçerler; gerçek karakterleri ancak zor zamanlarda ortaya çıkar. Bu durum, müminlerin yanında, menfaatleri doğrultusunda kaldıklarının açık bir göstergesidir. Bu karakterin Kuran ayetleri ile tanıtılmış yüzlerce özelliği vardır. Yalnız münafık karakterini tanımak için, öncelikle Allah'a olan inançlarını bilmek gerekmektedir.

Allah'a ve ahirete inançları yüzeyseldir

Dünyanın neresinde yaşarsa yaşasın her insan, Allah'a iman etmekle, O'nu tek olarak ilah edinmekle ve O'na ibadet etmekle yükümlüdür. Bundan dolayı da, Allah'ın sözü olan Kuran'a ihtiyacı vardır.

Ancak kendisine henüz hiçbir ilim gelmemiş yani Kuran'a hiç davet edilmemiş kişinin yükümlülüğü ile Kuran'ı yaşaması için teklifte bulunulmuş, onun inceliklerini anlamış olan kişinin üzerindeki yükümlülük elbette ki bir değildir. İkinci grup, Allah'a karşı ibadetlerini yerine getirmekle 'tam anlamıyla' sorumludur. Münafık, Allah'a inandığını ve Kuran'ı kabul ettiğini söylemekle bu büyük sorumluluğun altına girmiştir. Öncelikle, Allah için yaşaması gerektiğini öğrenmiştir. Müminlerin arasında kaldığı süre içinde sürekli olarak Allah'ın ve Kuran ayetlerinin anıldığına şahit olmakta, ayrıca elçiye de tanımaktadır. Fakat herşeye rağmen yüz çevirmektedir. Allah, bu davranışta bulunanlara şu şekilde hitap etmektedir:

Allah'ın ayetleri size okunuyorken ve O'nun elçisi içinizdeyken nasıl oluyor da inkar ediyorsunuz?... (Al-i İmran Suresi, 101)

Yukarıdaki ayet münafıkların Allah'ın ayetlerine karşı olan bakış açılarını ortaya koyması bakımından oldukça önemlidir. Zira Kuran'ı okumak ve dinlemek müminin imanını arttırır. Elçiyle aynı ortamı paylaşan münafığın da "inanıyorum" dediği ayetleri işittiğinde, normal şartlarda imanının artması ve kalbinin yumuşaması gerekir. Fakat o imanını arttırmak değil, dünya hayatından kar ve çıkar elde etmek peşindedir. Bu

nedenle de, işte bu mucize gerçekleşir; Kuran ayetlerini sürekli dinliyor ve uygulama yöntemleri kendisine sürekli gösteriliyor olsa da, kalbindeki hastalık bir türlü şifa bulmaz. Unutulmamalıdır ki sadece Allah'ı razı etmek için yapılan şeyler birer kıtas olabilir ve cenneti hak etmeye vesiledirler. Oysa münafığın en belirgin özelliklerinden biri, "bir şekilde" iman ediyor gözükse bile, Allah'ı razı etme konusunda gösterdiği gevşek tavırlardır. Nitekim bu zayıflık ve gevşeklik, karşısına çıkan en ufak bir zorlukta kendini hemen gösterir. Allah şöyle buyurmaktadır:

... Fakat iş, kesinlik ve kararlılık gerektirdiği zaman, şayet Allah'a sadakat gösteterselerdi, şüphesiz onlar için daha hayırlı olurdu. (Muhammed Suresi, 21)

Görülüyor ki, münafık zor bir zamanda daha önce verdiği sözleri unuttur ve sadakatsiz bir tavır ortaya koyar. Her an alabora olup dağılmaya, göstermelik inancını kaybetmeye müsait bir yapısı vardır. Bu da, Allah'a gerçek anlamda iman etmemesi, "inanıyorum" dese de aslında ahirete kesin bir bilgiyle inanmaması nedeniyledir.

Hiz. Muhammed (sav)'in komutasındaki müminler inkarcılara karşı savaşırken, aralarından bir grup, düşman karşısında imanlarını yitirmişler, Allah ve Peygamberimiz (sav) hakkında zanlarda bulunmaya başlamışlardır; böylece gerçek yüzlerini göstermişlerdir:

İşte orada, iman edenler, sınanmış ve şiddetli bir sarsıntıyla sarsıntıya uğratılmışlardı. Hani, münafık olanlar ve kalplerinde hastalık bulunanlar: 'Allah ve Resulü, bize boş bir aldaniştan başka bir şey vadetmedi' diyorlardı. (Ahzab Suresi, 11-12)

Mümin olanlar ise münafıkların gösterdiği zaafın tam tersine daha da güçlenmişlerdir:

Müminler (düşman) birliklerini gördükleri zaman ise (korkuya kapılmadan) dediler ki: 'Bu, Allah'ın ve Resulü'nün bize vadettiği şeydir; Allah ve Resulü doğru söylemiştir.' Ve (bu,) yalnızca onların imanlarını ve teslimiyetlerini arttırdı. (Ahzab Suresi, 22)

İmanlarından sonra inkara saparlar

Allah'a and içiyorlar ki (o inkar sözünü) söylemediler. Oysa andolsun, onlar inkar sözünü söylemişlerdir ve İslamlıklarından sonra inkara sapmışlardır ve erişemedikleri birşeye yeltenmişlerdir... (Tevbe Suresi, 74)

Münafıklar kendi aralarında çeşit çeşit olabilmektedir. Örneğin kimi, mümin topluluğunun içine yalnızca kendisine maddi çıkar sağlamak için girerken, kimi de -sırf

onlara olan kininden- aralarına gelip, aleyhte planlar uygulama niyetindedir. Bunların yanında, iman ederek müminlerin aralarına katılan, ancak sonradan kalpleri katılaşıp imanlarını yitiren ve onlardan ayrılan münafıklar da var olabilmektedir. Bu tarz kişiler iman ettikten sonra niyetlerini bozmuşlar ve inkara sapmışlardır. Oysa onlar, daha önce Allah'a ve müminlere bağlılık sözü vermişler, imanlarında kararlı olacaklarına dair vaatte bulunmuşlardır. Bu ikiyüzlü davranışları Kuran'da şöyle ifade edilmektedir:

Ki (bunlar) Allah'ın ahdini, onu kesin olarak onayladıktan sonra bozarlar... (Bakara Suresi, 27)

Mümin topluluğunun içinden çıkarlar

Doğrusu, uydurulmuş bir yalanla gelenler, sizin içinizden birlikte davranan bir topluluktur... (Nur Suresi, 11)

Peki münafıklar mümin topluluğunun içine nasıl girebilmektedirler? Bu sorunun cevabı Kuran'da bildirilmektedir.

Münafık kendini mümin olarak tanıtmada konusunda oldukça yeteneklidir. Mümin gibi namaz kılarak, Allah'ı anarak kendini -bir süre de olsa- gizleyebilir. Kendini gizleyebilmesinin bir başka nedeni de, müminlerin hüsn-ü zanla, yani iyi gözle bakmaları, onları olumlu değerlendirmeleridir. Aralarına "ben müminim" diyerek gelen bir kişiye samimi mümin gözüyle bakmaları da, tamamen güzel ahlaklarından ve Allah'ı razı etme çabalarından kaynaklanmaktadır. Nitekim çoğunlukla, başından itibaren kişinin niyetinin çarpık olduğu farkedilse bile, "belki zamanla iman edip düzelir" düşüncesiyle müminlerin arasında bulunmasına izin verilir.

Kitabın bu bölümünde ele alınacak olan münafıkların genel özelliklerini, bu açıklamalar doğrultusunda incelemekte fayda vardır.

KARAKTERLERİ VE RUH HALLERİ

Fitneci karakterleri vardır

Kendilerine: 'Yeryüzünde fesat çıkarmayın' denildiğinde: 'Biz sadece ıslah edicileriz' derler. Bilin ki; gerçekten, asıl fesatçılar bunlardır, ama şuurunda değillerdir. (Bakara Suresi, 11-12)

Mümin sahip olduğu Allah korkusu sebebiyle, vaktini kesintisiz olarak hayır ve güzellik düşünerek geçirir. Din gününde her türlü amelinden ve düşünüp, aklından geçirdiklerinden dahi sorguya çekileceğini bildiği için, sürekli hayra yönelir.

Münafık ise hesap vereceği gerçeğinden sürekli tereddüt içinde olduğu için, aklını hayır için kullanmaz. Bütün uğraşları fesat üzerinedir. Daima bozgunculuk çıkarmak ve müminlere sıkıntı vermek ister.

İçinde barındırdığı fitneci karakter ortaya çıktığında ise bunu yine inkar etmeye ve Allah'ın elçisini yalan sözleriyle aldatmaya çalışır; ama elbette başarı sağlayamaz. Çünkü Allah onların söyleyecekleri sözleri de müminlere önceden bildirmiştir:

Onlardan bir kısmı: 'Bana izin ver ve beni fitneye katma' der. Haberin olsun onlar fitnenin (ta) içine düşmüşlerdir... (Tevbe Suresi, 49)

Münafıkların tamamında fitneci bir karakter vardır. Gizli ve sinsice yollarla ya da açık açık fitne çıkarmaya çalışırlar. Fitnenin anlamı, daha önce de belirttiğimiz gibi, mümin topluluğunun içinde bozgunculuk ve karışıklık yaratmaktır. Münafıklar, bu kelimenin tam karşılığını içlerinde barındıran ve dışlarına yansıtan insanlardır. Ruhları iyiye ve güzelliğe değil, fitneye ve nifaka açıktır.

Kuran incelendiğinde, münafıkların tarih boyunca her dönemde fitne çıkarttıkları anlaşılmaktadır. Genel özellikleri Kuran'da çeşitli örneklerle bildirilmektedir. Örneğin 'fitneci' karakter gösteren insanlar, aslında hiçbir zaman farklı birşey yapmamışlardır ve izledikleri yöntemler de her zaman birbirinin aynı olmuştur.

Kuran'da fitneci karakterine verilen bir başka örnek de Hz. Musa'nın kavmindeki münafıkların öncüsü olan Samiri'dir. Hz. Musa'nın yokluğunu fırsat bilen Samiri, kavmin içinde fitne çıkarmış, birçoğunun haktan sapmasına neden olmuştur.

Kuvveti ve onuru inkarcılarda ararlar

... 'Kuvvet ve onuru (izzeti)' onların yanında mı arıyorlar? şüphesiz 'bütün kuvvet ve onur' Allah'ındır. (Nisa Suresi, 139)

Münafıkların bütün değer yargıları sapkın olduğu için, inkarcılara olan bakış açıları da tamamiyle bozuktur. Allah'a inanmayan, din ahlakını yaşamayan ve yaşanmaması için mücadele eden bu insanlara karşı sevgi beslerler. Çünkü inkarcılardan bazı çıkarlar sağlayabilmektedirler ve bundan dolayı onların kıstaslarını önemli saymaktadırlar. Onlar tarafından yüceltmek, onların değer yargılarına göre üstün konumda olmak, kendileri için en önemli ayrıcalıklardan biridir. Kuvvet ve onurun yalnızca Allah Katında olduğunu kavrayamazlar. İnkarcıların kalabalık bir topluluk olması, onları aldatır. Bu nedenle inkarcıları daha güçlü ve daha üstün sanırlar.

Ancak münafıkların bilmedikleri, daha doğrusu kavrayamadıkları bir gerçek daha vardır; o da, Allah'ın daima müminlerin koruyucusu ve destekleyicisi olduğudur. Allah inkarcılarla olan mücadelelerinde, müminleri her zaman desteklemiş, onları galip

kılmıştır. Nisa suresinde bu gerçek "Allah, kafirlere mü'minlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez" (Nisa Suresi, 141) şeklinde bildirilmiştir.

İnkarcıları dost edinirler

Onlardan çoğunun inkara sapanlarla dostluklar kurduklarını görürsün... (Maide Suresi, 80)

Allah müminleri, inkarcıları dost edinmekten men etmiştir. Bunun nedeni de açıktır; inkarcılar, Allah'a inanmamakla, O'na yönelmemekle, O'nun ayetlerinden yüz çevirmekle, dost edinilmeyecek bir karaktere sahip olduklarını ispatlamaktadırlar. Ahireti tamamen unutmuşlardır. Şeytani bir içgüdüyle karşılarındakilere de dünyayı sevdirmeye çalışırlar. Onların bu yönlerini çok iyi bilen müminler, inkarcılardan uzak durur, onları asla dost ve sırdaş edinmezler.

Münafıklar ise inkarcıları dost bilip, Allah'a inanan, hayatlarını O'nun rızası için çalışarak geçiren, son derece samimi ve temiz insanları düşman edinirler. Ayette "Onlar müminleri bırakıp kafirleri dost edinirler..." (Nisa Suresi, 139) denmektedir. Bunun nedeni, münafıkların inkarcılarla temelde aynı özellikleri taşıyor olmalarıdır. Her iki grup da Allah'ı inkar ederek ahireti unutmakta ve çevrelerindeki insanları da bu doğrultuda yönlendirmeye çalışmaktadır. Daha önce açıkladığımız gibi her iki grup da 'şeytanın fırkasıdır ve ona hizmet etmektedirler.

Güvenilmez insanlardır

Buraya kadar anlatılmış olan bütün özelliklerinden anlaşıldığı gibi, münafıklar son derece güvenilmez insanlardır. Müminlerin arasındadırlar, ama onlara düşmandırlar. Üstelik bu düşmanlıklarını içlerinde gizlemektedirler. Sahtekarca davranışlarının bir belirtisi olarak içlerinde gizledikleri bu düşmanlık, onların sinsiliğinin ve vefasızlığının açık bir göstergesidir. Dolayısıyla güvenilirliğe dair en ufak bir alamet dahi göstermezler ve verdikleri sözlere asla sadık kalmazlar. Ayette şöyle buyrulmaktadır:

Bunlar, içlerinden anlaşma yaptığın kimselerdir ki, sonra her defasında ahidlerini bozarlar. Onlar sakınmazlar. (Enfal Suresi, 56)

Daha önce belirttiğimiz gibi 'fitne' ve 'fesat' çıkarmaya olan düşkünlükleri onların güvenilmezliklerini tasdiklemektedir. Herhangi bir zorluk, sıkıntı anında bu kişilerin sözlerine itimat ederek hareket etmek müminler için mümkün değildir. Aksine böyle dönemlerde müminlerin en çok dikkat etmesi gereken, içten içe sinsice bir faaliyet yürüten bu insanlardan Müslümanları korumaktır. Güvenilmezlikleri genellikle zorluk anlarında daha da belirginleşen münafıklar hakkında Kuran ayetlerinde onların gerçek karakterleri müminlere haber verilmekte ve müminler dikkatli olmaya çağırılmaktadır.

Onlar (hiç) bir mümine karşı ne akrabalık bağlarını, ne de sözleşme hükümlerini gözetip tanırırlar... (Tevbe Suresi, 10)

Yalan söylerler

Münafıklar yalanı alışkanlık haline getirmişlerdir. Hiç düşünmeden hesapsızca yalan söylerler. Oysa Allah insanları yalan söz söylemekten sakındırmakta, onları yalana karşı uyarmaktadır:

... Öyleyse iğrenç bir pislik olan putlardan kaçının, yalan söz söylemekten de kaçının. (Hac Suresi, 30)

Münafıklar ise Kuran'da, "... Allah onların şüphesiz yalancı olduklarına şahidlik etmektedir" (Tevbe Suresi, 107) ayetiyle bildirildiği gibi sürekli olarak yalan söylemektedirler. Yalan, samimiyetsizliklerinin açık bir belirtisidir. Ayrıca sürekli yalan söylemeleri kendi ruh halleri açısından çok doğaldır. Çünkü kalplerinde hiç yaşamadıkları bir sistemin içerisinde hayatlarını sürdürmektedirler. Mümin gibi davranmak, içinde yaşadıkları topluluğa karşı durup dinlenmeksizin rol yapmalarına neden olmakta, 'bir mümin gibi' yaşadıklarını, doğru olmasa da kanıtlamaları gerekmektedir. Bu durum ise kendilerini, gerçekte hissetmedikleri, yani kalplerinde olmayan şeyleri, ağızları ile söylemelerine mecbur kılmaktadır. Onların bu durumları Kuran'da şöyle haber verilir:

... Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylüyorlardı... (Al-i İmran Suresi, 167)

Nitekim münafıkların en bilinen yalan örneği, mümin olmadıkları halde "müminim" demeleridir. Çıkarları uğruna kolayca yalan söylerler ve karşılarındakileri aldatmaya çalışırlar. Yalanlarını söylerken de, Allah'ın adını zikrederek, O'nu şahit getirmeye kalkışırlar. Bu kişilerle ilgili olarak bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

İnsanlardan öylesi vardır ki, dünya hayatına ilişkin sözleri senin hoşuna gider ve kalbindekine rağmen Allah'ı şahit getirir; oysa o azılı bir düşmandır. (Bakara Suresi, 204)

Kalplerinde iman olmadığı halde mümin oldukları yalanını sürdürmeleri dışında da çıkar sağlamak için çok çeşitli yalanlara başvururlar. Bu yalanlarını gerek müminlere, gerekse inkar eden dostlarına rahatlıkla söylerler. Bir söz söylerken onlar için önemli olan, insanları hoşnut ederek çıkarlarını en fazla sağlayabilmektir. İnsanlara yaranmak maksadıyla söyledikleri bazı yalanlar ayetlerde şöyle haber verilmiştir:

Eğer yakın bir yarar ve orta bir sefer olsaydı, onlar mutlaka seni izlerlerdi. Ama zorluk onlara uzak geldi. "Eğer güç yetirseydik muhakkak seninle birlikte (savaşa) çıkardık." diye sana Allah adına yemin edecekler. Kendi nefislerini helaka sürüklüyorlar. Allah onların gerçekten yalan söylediklerini biliyor. (Tevbe Suresi, 42)

Münafıklık edenleri görmüyor musun ki, Kitap Ehlinden inkar eden kardeşlerine derler ki: "Andolsun, eğer siz (yurtlarınızdan) çıkarılacak olursanız, mutlaka biz de sizinle birlikte çıkarız ve size karşı olan hiç kimseye, hiçbir zaman itaat etmeyiz. "Eğer size karşı savaşılırsa elbette size yardım ederiz." Oysa Allah, şahidlik etmektedir ki onlar, gerçekten yalancılardır. (Haşr Suresi, 11)

Birbirini tutmayan sözler söylerler

Siz, gerçekten birbirini tutmaz bir söz (çelişkili ve aykırı görüşler) içindesiniz. (Zariyat Suresi, 8)

Yukarıdaki ayette de bildirildiği gibi münafıkların konuşmaları çelişkilerle doludur. Zira sık sık yalan söyledikleri için sözleri çoğunlukla birbirini tutmaz. Müminlerinki gibi bir akla sahip olmadıkları ve yalnızca zekalarını kullanarak konuştukları için sözlerinin çelişki dolu olması çok normaldir. Çünkü Kuran'da 'akledemeyen' bir kavim olarak bahsedilen münafıklar, akılsız olmaları nedeniyle incelikleri kavrayamayan, olaylardaki detayları göremeyen bir yapıya sahiptirler. Üstelik akledemedikleri için 'birbirini tutmaz sözlerle' ne kadar küçük duruma düştüklerinin farkına da varamazlar. Oysa kendileri hariç herkes birbirini tutmayan konuşmalar yaptıklarının farkındadır.

Tevekkülsüzdürler

İmanın en önemli alametlerinden biri, kişinin Allah'a duyduğu güven ve teslimiyettir. Kuran'da "tevekkül" olarak adlandırılan bu özellik gerçekten iman edenlerle, gerçek anlamda iman etmeyenler arasındaki en belirgin farklardan biridir. Allah'a gerçekten iman eden kişi, karşısına çıkan her olayın, kendisi için mutlaka hayır olduğunu bilir ve tevekküllü davranır. Allah Kuran'da müminlerin bu özelliklerini şöyle haber vermiştir:

Onlar sabredenler ve Rablerine tevekkül edenlerdir. (Nahl Suresi, 42)

Münafık ise başına gelen olaylara karşı tevekküllü değildir. O herşeyin kendi aleyhinde gelişeceğine inanır. Her an başına bir kötülük gelebileceği endişesi içinde

yaşar. Bunun ardındaki ana neden, Allah'tan uzak yaşamasının bir sonucu olarak, dünyaya ait korkulara ve kaygılara kapılmasıdır.

Buna en önemli delil, kendilerince hiç hesapta olmayan zorluk zamanlarıdır. Kuran'da, mücadele dönemleri bunun için açıklayıcı bir delil kılınmıştır. Peygamberimiz (sav)'in zamanında münafıklar, savaş anı geldiğinde, Allah'a tevekkül etmemişler ve ölüm baygınlığı geçirircesine bir korkuya kapılmışlardı.

... Şayet korku gelecek olsa, ölümden dolayı üstüne baygınlık çökmüş kimseler gibi gözleri dönerek sana bakmakta olduklarını görürsün... (Ahzap Suresi, 19)

Hani onlar size hem üstünüzden, hem alt tarafınızdan gelmişlerdi; gözler kaymış, yürekler hançereye gelip dayanmıştı... (Ahzap Suresi, 10)

Allah, Kuran'da, savaş sırasında münafıkların kapıldıkları korku durumunu bir başka ayette şöyle vurgulamaktadır:

Eğer onlar bir sığınak ya da (kalacak) mağaralar veya girebilecekleri bir yer bulsalar, hızla oraya yönelip koşarlardı. (Tevbe Suresi, 57)

Hemen umutsuzluğa düşerler

Müminlerin en üstün özelliklerinden biri, kendilerine isabet eden bir zorluk veya sıkıntı karşısında asla umutsuzluğa kapılmamaları, sabırlı ve tevekküllü davranıp olayları hayra yormalarıdır. Nitekim müminler çok önemli bir gerçeği kavramışlardır. Bu, Allah'ın herşeyin, her olayın, her anın yaratıcısı olduğu gerçeğidir. Dolayısıyla başlarına gelen olay, mutlaka Allah'ın kontrolünde olacaktır. Bu durumda müminler, kendilerine isabet eden güçlükleri, birer sıkıntı veya zorluk unsuru olarak değil, hayır olarak değerlendirirler:

Onlara bir musibet isabet ettiğinde, derler ki: 'Biz Allah'a ait (kullar)ız ve şüphesiz O'na dönücüleriz. (Bakara Suresi, 156)

Münafık müminin tam tersine, başına gelen her olayı kendi aleyhine olarak değerlendirir. Hiçbir şekilde mutlu olmaz, olaylara hep olumsuz gözle bakar. Kendi aleyhinde gibi görünen bir olay karşısında sabır gösterip tevekkül etmeyi bilmez ve derhal umutsuzluğa kapılır. Zira beklentisi Allah'tan değildir; Rabbimizin sonsuz gücünü takdir edememektedir. Kendilerinden yardım umduğu insanlar ve dünyada elde etmeye çalıştığı çıkarları da beklentilerini karşılamamaktadır. Dolayısıyla münafığa hakim olan umutsuz ruh hali, yanlış beklentilerinin oldukça doğal bir sonucudur.

Münafık, yaşamı içinde sürekli güzel gördüğü şeylerin kendisinin olmasını ve istediği herşeyin gerçekleşmesini arzu eder. Olaylar bu yönde geliştiği sürece de 'normal' davranır. Ancak elbette istediği şeyler her zaman gerçekleşmez ve bu durumda da açıkça bir nankörlük göstererek umutsuzlaşır. İşte Allah'a tam bir teslimiyetle iman etmeyenlerin ve kalplerinde hastalık bulunanların bu özelliği aşağıdaki ayetle bildirilmiştir:

İnsana bir nimet verdiğimizde sırt çevirir ve yan çizer; ona bir şer dokunduğu zaman da umutsuzluğa kapılır. (İsra Suresi, 83)

Kibirlidirler

Onlara: 'Gelin Allah'ın Resulü sizin için mağfret (bağışlanma) dilesin' denildiği zaman başlarını yana çevirdiler. Sen, onların büyüklük taslamışlar olarak yüz çevirmekte olduklarını görürsün. (Münafıkun Suresi, 5)

Kibir şeytana uymanın, alçakgönüllü ve tevazulu olmak ise imanın getirdiği özelliklerdir. Kitabın başlarında da anlatılmış olduğu gibi, münafık haksız yere bir kibir ve büyüklenme içindedir.

Mümin, aklıyla ve imanıyla herşeyin tek sahibinin Allah olduğunu, kendisinin Allah'a karşı acz ve fakr içinde olan bir 'kul' olduğunu anlamıştır ve bu nedenle de asla büyüklenmez. Ancak, iman, akıl ve kavrayış açısından zayıf olan münafık kendini beğenir ve eksikliklerini görmez.

Oysa, kendinden milyonlarca kat küçük bir virüse yenilen, göremediği ve karşı koyamadığı bir mikrop yüzünden hastalanıp yatağa düşen, yaşı ilerledikçe elleri, dizleri titreyen, doğru dürüst yürüyemeyecek kadar aciz olan bir varlıktır insan... Elbette ki bu durum apaçık ortadayken, tevazu esas olmalıdır. Fakat kavrayamayan ve akledemeyen münafıklar, sanki bütün bu gerçekler kendileri için geçerli değilmiş gibi davranıp, hiç de hakları olmadığı halde büyük bir kibir ve büyüklenme içinde yaşarlar. Bu halleriyle de, hem Allah'ın Katında, hem de akli selim insanların gözünde küçük düşerler. Allah böyle kişilerin durumlarını bir ayette şöyle bildirmektedir:

... İşte yeryüzünde haksız yere büyüklenmeniz (istikbarınız) ve fasıklıkta bulunmanızdan dolayı, bugün alçaltıcı bir azap ile cezalandırılacaksınız. (Ahkaf Suresi, 20)

Kıskançtırlar

Yoksa onlar Allah'ın kendi fazlından insanlara verdiklerini mi kıskanıyorlar?.. (Nisa Suresi, 54)

Münafıkların bir başka şeytani özellikleri de kıskanç olmalarıdır. Başkalarının sahip oldukları üstünlükleri kabullenemezler. İyi olan herşeye yalnızca kendilerinin layık olduğunu düşünür, bu nedenle, her türlü nimeti kıskanırlar. Kıskandıkları kişiler de genellikle müminlerdir. Müminlerin sahip oldukları akıl, heybet, zenginlik, haset ettikleri konuların başında gelir. Bu kıskançlık, içlerindeki kinin daha da artmasına da sebep olmakta, bu yüzden müminlerin inkara sapmasını içten arzu etmektedirler.

Tartışmacı ve saldırgandılar

... Hayır, onlar 'tartışmacı ve düşman' bir kavimdir. (Zuhruf Suresi, 58)

İnkarcılar gibi tartışmacı olan münafıklar, güzel sözden de anlamazlar. Onlar ancak kavgadan, tartışmadan zevk alırlar ve işlerini saldırganlıkla halledebileceklerini zannederler. Kuran'da münafıkların bu yönleri de şöyle haber verilmiştir:

Şunların hiçbirine itaat etme: Yemin edip duran, aşağılık, alabildiğine ayıplayıp kötüleyen, söz getirip götüran (gizlilik içinde söz ve haber taşıyan), hayrı engelleyip sürdüren, saldırgan, olabildiğince günahkar, zorba, saygısız, sonra da kulağı kesik... (Kalem Suresi, 10-13)

Ölçüyü taşıırlar ve sınır tanımazlar

Allah'tan korkan kişi, O'nun sınırlarını korumaya karşı derin bir hassasiyet içerisinde olur. Allah'a karşı en ufak bir kusurda bulunmak istemez. Münafıkların ise böyle bir titizliği yoktur. Ahiretten yana kuşku içindedirler ve hesap vereceklerini ummadıklarından dolayı rahatlıkla Allah'ın sınırlarını aşp, ölçüyü taşıırlar. Din gününü unutan kişilerin nasıl insanlar oldukları Kuran'da şöyle bildirilir:

Ki onlar, din gününü yalanlıyorlar. Oysa onu, 'sınır tanımaz, saldırgan', günahkar olandan başkası yalanlamaz. (Mutaffifin Suresi, 11-12)

Allah'tan korkmayan, O'nun sınırlarına göre yaşamayan insanlar her türlü günaha ve ahlaki dejenerasyona açıktırlar. Kimi insanlar kendine göre birtakım sınırlar çizmeye kalkışsalar da, bu sınırlar yine de hakka uygun olmaz.

Bu özelliği gösteren münafıklar da, rahatça en dejenere hayat şeklini benimseyecek yapıdadırlar. Kulluk ettikleri şeytan onları kolaylıkla yoldan çıkarıp, en uç noktalara doğru sürükleyebilir. Allah'ı için için inkar halinde olduklarından, Allah'ın azabı onlar için caydırıcı bir unsur olmaz. Haddi aşmada hiçbir sınırı olmayan bu insanların kurdukları düzen ise, kuşkusuz Allah'ın düzeni karşısında bozulmaya, yok olmaya mahkumdur.

Nankördürler

Nankör olduklarının en büyük göstergesi, aralarında bulundukları müddet içinde kendilerine hep iyi gözle bakan, yardımcı olmak için çaba gösteren, Allah'a imana davet eden, ahirette sonsuz azaptan kurtulmaları için öğüt veren müminlere kin ve öfke duyarak onlara karşı cephe almalarıdır. İnkarcılarla birlik olup müminlere karşı tuzak kurmaya girişmeleri de, nankörlüklerinin açıkça filiyata dökülüştür. Ancak elbette bu yaptıkları onların yanına kar olarak kalmayacak, aksine sonsuz bir azabın ahirette karşılığını bulacak ve içine gireceklerdir. Allah özellikle münafıklara öğüt veren, onları Allah'ın dinine davet eden elçiye karşı yapılan nankörlüğü kesinlikle affetmeyeceğini bildirmektedir:

Sen, onlar için ister bağışlanma dile, istersen dileme. Onlar için yetmiş kere bağışlanma dilesen de, Allah onları kesinlikle bağışlamaz. Bu, gerçekten onların Allah'a ve elçisine (karşı) nankörlük etmeleri dolayısıyladır... (Tevbe Suresi, 80)

Çoklukla övünürler

(Mal, mülk ve servette) Çoklukla övünmek, sizi tutkuyla oyalayıp, kendinizden geçirdi. Öyle ki (bu), mezarı ziyaretinize (kabre gidişinize, ölümünüze) kadar sürdü. (Tekasür Suresi, 1-2)

Münafıkların övünç kaynakları, sahip oldukları dünyevi değerlerdir. Bu değerlerle (güzellik, maddi zenginlik) övünüp insanlara gösteriş yaparlar.

Övünç duydukları bir nokta da, inkarcıların sayılarının müminlerden daha çok olmasıdır. Akılsızlıklarından dolayı, bununla ilgili kavrayamadıkları bir gerçek ise, Allah'ın bunu Kuran'da zaten bildirmiş olduğu ve bunun müminlerin aleyhine değil, lehine olduğudur. Zaten aklın gerekleri ile hareket eden küçük bir topluluğun, akılsızca davranan kalabalık bir topluluğa mücadelede her zaman üstün geleceği ve onlardan çok daha avantajlı olacağı herkesçe bilinen bir gerçektir.

Nimet verilince şımarıp sevinirler

Kendilerini çok beğenen, her zaman en üstün ve en akıllı olduklarına inanan münafıklar, kendilerine nimet verildiğinde "nihayet değerlerinin anlaşıldığı" zannına kapılarak daha da şımarırlar. Örneğin, müminler onlara öğüt verdiği, hatalarını eleştirdiği zaman öfkelenen ve umutsuzluğa kapılan münafıklar, en ufak bir ilgi, saygı gördüklerinde birdenbire büyüklenmeye, saygısız tavırlarda bulunmaya başlarlar. Veya taklidi olarak gösterdikleri güzel bir tavır sebebiyle övülürse, aniden kendilerini herşeyden müstağni görmeye, karşılarındaki insanları ise küçük görmeye başladıkları hissedilir. Aynı ruh halleri maddi olarak ellerine geçen nimetler karşısında da ortaya çıkmaktadır.

Oysa Allah onları denemek için nimetini artırmaktadır, fakat onlar bunun farkında değildirler. Allah'ın düzenini kavrayamayan bu topluluğun ruh hali ve sonları Kuran'da şöyle haber verilmiştir:

Derken kendilerine hatırlatılanı unuttuklarında, onların üzerlerine herşeyin kapılarını açtık. Öyle ki kendilerine verilen şeylerle sevince kapılıp şımarınca, onları apansız yakalayış verdik. Artık onlar umutları suya düşenler oldular. (Enam Suresi, 44)

Nimetleri üstünlük konusu edinirler

Münafıkların kendilerine verilen nimetleri üstünlük konusu edindiklerine Kuran'da tarif edilmiş klasik bir inkarcı olan Karun örneğinde rastlıyoruz. Allah'ın deneme için çok bol servet verdiği Karun, elindeki nimetlerden dolayı şımararak, bunları kavmine karşı üstünlük konusu edinmiştir. Oysa servetini hak ettiğini düşünmekte, bunların Allah'tan gelen büyük nimetler olduğunu hesaba katamamaktadır. Bu, elbette Allah'ı takdir edememesi ve kendi acizliğinin farkında olmamasından kaynaklanmaktadır. Karun'un durumu, aynı mantığa sahip münafıklar için Kuran'da verilmiş önemli bir örnektir.

Gerçek şu ki, Karun, Musa'nın kavmindendi, ancak onlara karşı azgınlıştı. Biz, ona öyle hazineler vermiştik ki, anahtarları, birlikte (taşımaya) davranan

güçlü bir topluluğa ağır geliyordu. Hani kavmi ona demişti ki: 'şımararak sevinme, çünkü Allah şımararak sevince kapılanları sevmez. (Kasas Suresi, 76)

Korkak karakterlidirler

Gerçekten sizden olduklarına dair Allah adına yemin ederler. Oysa onlar sizden değildir. Ancak onlar ödleri kopan bir topluluktur. (Tevbe Suresi, 56)

Garip, şeytani bir mantığı üzerlerinde taşıyan münafıklar aslında hiç de dışarı yansıtmaya çalıştıkları gibi cesur bir karaktere sahip değildirler. Savaş ve zorluk anları kalplerindeki hastalığın ortaya çıkması açısından önemli zamanlardır. Örneğin, Peygamberimiz (sav) döneminde savaşa çağırıldıklarında mutlaka bu çağrıya icabet edeceklerine dair sözler veren münafıklar, savaş çıkar çıkmaz insanlara karşı duydukları şiddetli korku sebebiyle arkalarını dönüp kaçmışlardır. Bu da onların korkak karakterli olduklarına apaçık bir delildir:

... Oysa savaş üzerlerine yazıldığında, onlardan bir grup, insanlardan Allah'tan korkar gibi -hatta daha da şiddetli bir korkuyla- korkuya kapılıyorlar ve: "Rabbimiz, ne diye savaşı üzerimize yazdın, bizi yakın bir zamana ertelemeli değil miydin?" dediler.... (Nisa Suresi, 77)

Fiziken ve ruhen pistirler

Münafıkların "cahiliye dini"nin mensupları olduklarından daha önce söz etmiştik. Bu dini yaşayanlar, Allah'ın insanlar için seçip beğenmiş olduğu yaşam şeklinden uzak bir hayat sürerler. Bu hayatın kurallarını, şeytanın ilhamıyla belirlerler. Birbirlerini maddi kıstaslara göre değerlendirmeleri, birbirlerini kıskanmaları ve daha yüzlerce şeytani davranış bu dinin kaidelerini oluşturmaktadır.

Bu davranışlarının sonucunda ortaya çirkin bir cahiliye ruhu çıkar. Sürekli kötülük tasarlayan, olayları hiçbir zaman hayra yormayan, insanların aleyhinde faaliyet sürdüren, adeta 'şeytanın ruhunu andıran bir ruhtur bu.

Nitekim içlerinde böylesine çirkin bir ruh hali yaşayan münafıklar için Allah şöyle hüküm vermektedir:

Onlara geri döndüğünüzde kendilerinden vazgeçmeniz için Allah'a and içecekler. Artık siz onlara sırt çevirin. Onlar gerçekten pistirler. Kazanmakta olduklarının bir cezası olarak, barınma yerleri cehennemdir. (Tevbe Suresi, 95)

Yukarıdaki ayette de belirtildiği gibi, bu kişilerin fizik anlamda da temiz bir yapıya sahip oldukları söylenemez. Nitekim ruh ve fizik güzellik, birbirleriyle yakından bağlantılı iki kavramdır. Kalbinde kötülük olanın elbette ki yaşantısı da pis olacaktır.

Ayrıca Allah, kalplerindeki hastalık sebebiyle pisliklerini artırdığını da bir ayette şöyle bildirmektedir:

Kalblerinde hastalık olanların ise, iğrençliklerine iğrençlik (murdarlık) ekleyip arttırmış ve onlar kafir kimseler olarak ölmüşlerdir. (Tevbe Suresi, 125)

Kalplerindeki hastalık sebebiyle ruhlarında oluşan karanlık, yüzlerinde de kendini gösterir. Bu kişilerin yüzleri Kuran'ın benzetmesiyle "sanki bir karanlık gecenin parçalarına bürünmüş gibidir." (Yunus Suresi, 27) Müminlere verilen 'nur' bakanlara ferahlık verirken, münafıkların yüzlerindeki karanlık ifade özellikle dikkat çekicidir.

Cimridirler, cimriliği emrederler

Münafık erkekler ve münafık kadınlar, bazısı bazısındandır; kötülüğü emrederler, iyilikten alıkoyarlar, ellerini sımsıkı tutarlar... (Tevbe Suresi, 67)

İnfak etmek, Kuran'da emredilen, Allah'ı razı edecek ibadetlerden biridir. Allah birçok ayetle infak etmenin önemini vurgulamakta ve buna özellikle, infak eden kişinin kendisinin buna ihtiyacının olduğunu bildirmektedir. Zira infak eden kişi, ahiretteki derecesini, cennetteki yerini artırmak için infak etmektedir. Allah, Kendi Katından nimetlerini müminlere bolca vermektedir.

Ancak bu önemli ibadetin kendileri lehine olacağını kavrayamayan münafıklar infak etmeye asla yanaşmazlar. Zira bütün çabaları maddi imkanlarını arttırmak olduğu için, infak ettikleri takdirde büyük bir kayba uğrayacaklarına inanırlar. Onların amacı zaten mümin topluluğunu dağıtmak, onları birbirlerinden ayırarak din ahlakının yaşanmasına engel olmaktır. Böylelikle kendileri de hiçbir vicdani sıkıntıya girmeden, hiçbir zorlukla karşılaşmadan cahiliye toplumunun bir bireyi olarak yaşayabilecek, din ahlakından uzaklaşabileceklerdir. Bu yüzden de ne kendileri maddi veya manevi mümin topluluğuna fayda sağlamak isterler ne de müminlerin birbirlerine fayda vermesini kabul edebilirler. Onlar hem kendileri cimrilik yaparlar hem de etraflarına cimriliği tavsiye ederler.

Mümin topluluğunun hiçbir şeye muhtaç olmadığına, Allah'ın yardımının hep onlarla beraber olduğunun şuuruna varamayan bu kişilerin, insanları nasıl cimriliğe davet ettikleri şöyle bildirilir:

Onlar ki: "Allah ve Resulü yanında bulunanlara hiçbir infak (harcama)da bulunmayın, sonunda dağılıp gitsinler" derler. Oysa göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Ancak münafıklar kavramıyorlar. (Münafıkun Suresi, 7)

Kendilerinin hoşlanmadıkları şeyleri infak ederler

... Kendinizin göz yummadan alamayacağınız bayağı şeyleri vermeye kalkışmayın ve bilin ki, şüphesiz Allah hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır, övülmeye layık olandır. (Bakara Suresi, 267)

Münafıklar infakta bulunsalar da, infakta bulundukları şeyler ancak hoşlanmadıkları şeylerden ibaret olur. Bu aynı zamanda cahiliye dininin de bir kuralıdır... Aynı kuralı devam ettiren ve sadece müminlere gösteriş yapmak amacıyla zaten işlerine yaramayan şeyleri infak eden münafıklardan, harcadıkları şeyler de hiçbir şekilde kabul edilmez. Allah Kuran'da bunun nedenini şöyle açıklamaktadır:

İnfak ettiklerinin kendilerinden kabulünü engelleyen şey, Allah'ı ve elçisini tanımamaları, namaza ancak isteksizce gelmeleri ve hoşlarına gitmiyorken infak etmeleridir. (Tevbe Suresi, 54)

Keskin dillidirler

... Korku gidince hayra karşı oldukça düşkünlük göstererek, sizi keskin dilleriyle (eleştirip inciterek) karşılarlar. İşte onlar iman etmemişlerdir; böylece Allah onların yaptıklarını boşa çıkarmıştır. Bu Allah'a göre pek kolaydır. (Ahzap Suresi, 19)

Korkak ve zayıf yapılarına rağmen keskin dilleriyle müminlere saldırmaya, onları sözleriyle incitmeye çalışırlar. Bunu yapmaya cesaret buldukları ortam ise, ilginçtir ki, güvenliğe kavuştukları kendilerince herhangi bir tehlike durumunun söz konusu olmadığını zannettikleri bir ortamdır. Ayette belirtilen 'korku gidince' ifadesi bu durumu açıklamaktadır.

Bütün bu tavırlarının kaynağı şeytandır. Bilindiği gibi şeytan, insanların doğru yollarına oturup, onlara zarar vermeye çalışır. Münafıklar da şeytandan örnek aldıkları bu yönleriyle, müminlere sözle zarar vermek, onları tedirgin etmek için uğraşırlar ve bunun için her fırsatı değerlendirirler. Ancak hiçbir şekilde müminlere zarar veremezler.

Şüphe İçindedirler

... Çünkü onlar kuşku verici bir tereddüt içinde idiler... (Sebe Suresi, 54)

Münafıklar kalplerinde sürekli olarak bir şüphe duyarlar. Bu şüphe, Kuran, elçi, ahiret gibi dinin temel konularına yöneliktir.

Kalplerinde taşıdıkları hastalıktan dolayı vicdanları da bir türlü rahat edememektedir. Bir yanda müminlerin Allah'a olan bağlılıklarına şahit olmakta, bir yanda da kendi nefislerinin sahtekarlığını görmektedirler. Nitekim Allah, Peygamberimiz (sav) döneminde Müslümanlardan ayrı olarak onlara karşı bir mescid kuran münafıkların, kalplerindeki hastalıktan kaynaklanan şüphelerinin daima sürüp gideceğinden şöyle bahsetmektedir:

Onların kalpleri parçalanmadıkça, kurdukları bina kalplerinde bir şüphe olarak sürüp-gidecektir... (Tevbe Suresi, 110)

İnsanlara karşı da güvensizdirler. Herkesten şüphelenir, her an birilerinin kendilerine bir oyun oynayacağından ya da onları küçük düşüreceğinden korkarlar. Öyle ki Allah bir ayette onlar için '... her çağrıyı kendileri aleyhinde sanırlar.' (Münafıkun Suresi, 4) demektedir. Bu derece endişeli bir yapılarının olması, Allah'a güvenmemeleri, O'nu dost edinmemeleri dolayısıyladır.

Zalimdirler

... Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar zalim olanlardır. (Maide Suresi, 45)

Müminlerin dünyada kazanmak istedikleri başarılarından biri, insanlar arasında hakkı ve iyiliği yerleştirip, zulüm ve kötülüğü yeryüzünde ortadan kaldıracaktır. Bu idealleri, sahip oldukları güzel ahlakın bir sonucudur. Bu zorlu göreve talip olmalarının sebebi ise Allah korkusudur.

Cahiliye toplumu içinde hakim olan zulmü dağıtmak ve iyiliği geçerli kılmak için çaba gösteren müminlere karşı mücadeleye girişmek, üstelik bunu içlerine kadar girerek, onların aralarında yapmaya kalkışmak, münafıkların ne kadar zalim bir ruha sahip olduklarını açıkça ortaya koymaktadır.

İman ettikten sonra imanlarından dönen münafıklar, zulüm dolu bir dünyanın içine düşmekten kendilerini kurtaramazlar. Dolayısıyla, zannettikleri gibi huzur ve güvenlik dolu bir hayat da yaşayamazlar.

Nitekim "İman edenler ve imanlarını zulümle karıştırmayanlar, işte güvenlik onlar içindir ve onlar hidayete ermişlerdir" (Enam Suresi, 82) ayetinde de bildirildiği gibi, huzur ve güvenlik ancak iman eden ve imanlarında kararlı davranan müminlerin sahip olabileceği bir nimettir.

Dış görünüşleri aldatıcıdır

Sen onları gördüğün zaman cüsseli yapıları beğenini kazanmaktadır. Konuştukları zaman da onları dinlersin. (Oysa) Sanki onlar (sütun gibi) dayandırılmış ahşap-kütük gibidirler... (Münafıkun Suresi, 4)

Münafıklar dünyada yaşadıkları süre içinde ahirette hüsrana uğrayacaklarının bilincinde değildirler. Aksine cennete gideceklerinden emindirler. Onları en çok yanıltan sebeplerden biri de birtakım teknik ve fiziki değerlere sahip olmalarıdır.

Örneğin bir münafık zengin ya da görünüm olarak güzel olabilir. O, bunu kendi için bir kazanç olarak görüyor olsa da aslında bu onun için bir imtihan sebebidir. Malına, mülküne ya da güzelliğine aldanan münafık herşeyin yolunda gittiğini zannetmekte ve yaptığı fesada rahatça devam etmektedir. Oysa o farkında değilken yaptığı herşeyin hesabı tutulmaktadır ve bütün kötülükleri cehennemde karşısına azap olarak çıkacaktır.

Ayrıca daha önce de belirttiğimiz gibi Allah dünyada da onları belli bir süreye kadar yaşatmakta, zamanı geldiğinde de elçiye ve müminlere münafıkların içlerindeki karanlık ruhu göstermektedir. Böylece onların münafıklıklarını gören Müslümanlar da onların aldatıcı dış görünüşlerine kanmayarak Allah'ın emrini yerine getirmekte ve onlarla mücadeleye başlamaktadırlar.

Yaratılmışların en aşağılık olanlarıdır

... Kalpleri vardır bununla kavrayıp anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar.. (Araf Suresi, 179)

Allah'ın varlığını bildikleri, Kuran'ın emir ve tavsiyelerini öğrendikleri, elçiyi ve müminleri tanıdıkları halde, bütün bunlardan yüz çevirdikleri ve imanlarından sonra inkara saptıkları için Allah onları ayetteki şekilde tanımlamaktadır. İmana davet edildikleri halde iman etmedikleri ve Allah'tan gereği gibi korkmadıkları için, Allah onları hayvanlardan daha aşağılık bir karakterde yaratmıştır ve inananlara da onların bu durumunu haber vermiştir.

Düşünmezler

Cahiliye dininin en bilinen yönüdür düşünmemek... Düşünmemek yoluyla mutlu olduklarına, zihnen sağlıklı kaldıklarına kendilerini inandırmışlardır. Düşünürlerse, bunun kendilerine zarar vereceğini zannederler. Veya kimi zaman da bir şey düşünmeleri gerektiğinin bilincinde bile değildirler.

Düşünmedikleri konuların başında 'ölüm' gelir. Her an ölümle burun buruna olduklarının, Allah'ın dilediği anda canlarını alabileceğinin farkında değildirler. Onlar binlerce yıl yaşayacakları, bu dünyanın nimetlerini rahatça kullanacakları zannına kapılmışlardır.

Düşünmedikleri bir başka konu da ölümden sonraki hesap günü ve ahirettir. Hiçbiri ölümden sonra diriltileceğini ve dünyadayken yaptıklarının hesabını vereceğini, sonsuz hayatı, cennet ve cehennemi düşünmez, daha doğrusu düşünmek istemez. Hatta çoğu zaman böyle bir olaya ihtimal de vermez.

Düşünmeye karşı kendilerini adeta mühürlemişlerdir. Bu tutumları onları 'akleden bir varlık' olma özelliğinden uzaklaştırır; en basit konuları bile akledemez hale gelirler. Düşünen insan ise her zaman doğruları arayacaktır. Nereden geldiğini, içinde bulunduğu evrenin, kendi bedeninin nasıl oluştuğunu ve tabii ki kendisinin nereye doğru gittiğini düşünür. Böylece Kuran'a kuvvetle sarılarak 'akleden' insan olma özelliğini kazanır.

Fakat inkarcılar gibi münafıklar da, düşünmeyerek kendi gözleri önünde bir 'gaflet perdesi' meydana getirirler. Düşünmeyerek dünyayı daha rahat yaşayabileceklerini zannettikleri için, hayatlarını bomboş geçirirler. 'Düşünmeden uzak' oldukları için de içlerindeki pisliğin, karanlığın ve en önemlisi yalnızca kendilerini aldattıklarının farkına varamazlar.

Akletmezler

Bir insanın yalnızca insan görünümünde olması, insanlara ait bazı özellikler taşıyor olması, onun gerçekten akıllı bir varlık olduğuna yeterli bir delil değildir. Akıl çok farklı bir kavramdır; birtakım özellikler sonucu ortaya çıkmaktadır. Allah Kuran'da aklın sırlarını bildirmiş, insanları bu sırlara vakıf olmaya teşvik etmiştir. Bu sırlardan bazıları Allah'a kayıtsız şartsız iman edilmesi, O'na tam bir güven ve teslimiyet duyulması, Rabbimizden başka hiçbir ilah ve yardımcı aranmaması, O'na karşı saygı dolu bir korku duyulması, O'nun bir an bile unutulmamasıdır. Bütün bunları kavrayan ve gerçek akla ulaşan insanlar yalnızca müminlerdir.

Münafıklar ise 'akıllı'nın taklidini yapmaya çalışırlar. Ancak bu halleriyle, çok basit ve yüzeysel bir tavır sergilerler. Ne kadar taklit yaparlarsa yapsınlar, gerçek akıl alametlerini hiçbir zaman gösteremezler. Nitekim 'gerçek akıl', ancak samimi olan müminlerde oluşmaktadır.

Münafıklar dahil tüm inkar edenler, Kuran'da 'akletmeyen' insanlar olarak anılmaktadırlar:

... Bu şüphesiz onların, akletmeyen bir kavim olmaları dolayısıyla böyledir. (Haşr Suresi, 14)

Akledemeyen varlıklar olduklarının başka bir göstergesi de, yapılan bütün uyarılara kapalı olmalarıdır. Kendilerine ölümün yakınlığını, cehennem acı azabını hatırlatan müminleri duymuyormuş gibi davranıp, aynı yanlış tavrı göstermeye devam ederler. Allah'ın zikri kalplerinde bir etki uyandırmaz, kendilerine hatırlatılan ayetlere duyarsız kalırlar. Bu yüzden de Allah Kuran'da onlar için şöyle demektedir:

Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler. Bundan dolayı dönmezler. (Bakara Suresi, 18)

Kavrayamazlar

Daha önce de değindiğimiz gibi, münafıklar düşünmeyerek şuurlarını hakkı kavramaya karşı kapatmışlar, kalplerinin üzerine adeta bile bile kilit vurmuşlardır. Allah da onların üzerlerindeki bu kilidi mühürlemiştir. Ayetlerde bu konudan şu şekilde bahsedilmektedir:

Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azap onlarıdır. (Bakara Suresi, 7)

... Onların kalpleri mühürlenmiştir. Bundan dolayı kavrayıp-anlamazlar. (Tevbe Suresi, 87)

Bir insan için olabilecek en büyük kayıplardan biri, aklını ve kavrama kabiliyetini yitirmesidir. Münafıklar sahtekarlıkları ile doğru orantılı olarak bütün akıl ve kavrayış güçlerini kaybetmişlerdir. Güçlerini kötülük ve isyan yönünde kullandıkları için, kendilerini yakından ilgilendiren en belirgin olayları bile kavrayamazlar. Buna en güzel örneklerden biri, ölümün yakınlığını kavrayamamalarıdır. İnsanın ölümlü bir varlık olduğu ve kendilerinin de eninde sonunda bir gün öleceği çok açık bir gerçek iken onlar, hala dünyadan kendilerine çıkar sağlama peşindedirler. Bu halleri, kavrayamadıklarının ve akıl erdiremediklerinin en açık örneğidir. Allah bir ayetinde onları şöyle tanıtır:

... Gerçekten onlar, kavramayan bir topluluk olmaları dolayısıyla, Allah onların kalplerini çevirmiştir. (Tevbe Suresi, 127)

Yüzlerinden ve konuşmalarından tanınırlar

Münafıklar fark edilmemek için büyük çaba harcarlar. Fakat bunun yanında Allah, ayette elçisine şu şekilde hitap etmektedir:

Eğer Biz dilersek, sana onları elbette gösteririz, böylelikle onları simalarından tanırsın. Andolsun, sen onları, sözlerin söyleniş tarzından da tanırsın... (Muhammed Suresi, 30)

Açıkça görülüyor ki, münafıklar -Allah'ın dilemesiyle- elçi tarafından tanınabilmektedirler. Münafıkları ele veren ana özellikleri dengeli bir ruha sahip olmamaları ve bunun yanı sıra yüzlerinin müminlerinki gibi aydınlık, konuşmalarının da yine müminler gibi şuurlu ve tutarlı olmamasıdır. Yüzleri ayetlerde bildirildiği şekilde zillet içindedir, konuşmaları ise kalplerindeki şüpheyi ve karanlığı dışarı vurmaktadır:

Hiç şüphesiz Allah'a ve Resulü'ne karşı (onların koydukları sınırları tanımayıp kendileri sınır koymaya kalkışmakla) başkaldıranlar; işte onlar, en çok zillete düşenler arasında olanlardır. (Mücadele Suresi, 20)

Müminlerin yüzlerinde bir nur, samimi ve dingin bir ifade vardır. Dışarıdan da açıkça belli olan bu özellik güvenilirliğin açık bir göstergesini teşkil eder. Münafığın yüzündeki ifade ise kalbindeki reddi ve inkarı dışı vurmaktadır:

Onlara karşı apaçık olan ayetlerimiz okunduğu zaman, sen o inkar edenlerin yüzlerindeki 'red ve inkarı' tanıyabilirsin. (Hac Suresi, 72)

Mutsuzdurlar

Münafıklar yaptıkları kötülükler karşısında her ne kadar bir kazanç elde etmeyi umut etseler de sıkıntı ve üzüntüden başka birşey bulamazlar. Elleri geçen en büyük fırsatı geri çevirmişler, bu yüzden Allah'ın gazabını kazanmışlardır. Kötülükleri yapıp

ettikten sonra hala mutlu olmayı bekleseler de, hayatları boyunca ve en önemlisi ahirette mutsuzluk, bereketsizlik, sıkıntı ve hüsrân peşlerini bırakmayacaktır. Allah yaptıklarına karşılık verdiği cezayı şöyle bildirmektedir:

Öyleyse kazandıklarının cezası olarak az gülsünler, çok ağlasınlar. (Tevbe Suresi, 82)

Nitekim münafıklar, her ne kadar büyüklenseler, kendilerini insanlardan üstün ve iyi konumda görseler de, aslında hayatlarını ayette belirtildiği gibi sıkıntı içinde geçirirler. Bu Allah'ın tanınmaları için onlara musallat ettiği bir bela çeşitidir. Dünyadaki güzelliklerden zevk alamadıkları gibi ahiretten de umutlarını kestikleri için, mutluluğu tadamazlar ve sürekli bir ağlama eğilimi içinde olurlar. Bu, kimi zaman dışarıya yansıyan bir ağlama olmayabilir ancak ruhlarına hakim olan sürekli bir sıkıntı, tatminsizlik, kendine acıma, umutsuzluk gibi olumsuz duygulardır.

Kendi aralarında darmadağınkırlar

... Kendi aralarındaki çarpışmaları ise pek şiddetlidir. Sen onları birlik sanırsın, oysa kalpleri paramparçadır... (Haşr Suresi, 14)

Yalnızca birbirlerini dost ve sırdaş edinmelerine rağmen aslında birbirlerine de güvenmezler. Bunun nedeni, bilinçaltılarında kendilerinin ikiyüzlü olduklarını bildikleri gibi, karşılarındaki münafığın da ikiyüzlü olduğunu bilmeleridir. Bu yüzden birbirleriyle tam anlamıyla yakın dost olmazlar.

Kendi aralarında birlik oldukları zannedilen münafıklar, aslında aralarında hiçbir şekilde sıcak bir dostluk, sevgi ve kardeşlik yaşamamaktadırlar. Zaten kalpleri de, bu tip duyguları barındıramayacak kadar pis ve katıdır. En ufak bir zorlukta hiç çekinmeden birbirleri aleyhinde ifadeler verebilir ve birbirlerini tuzağa düşürmeye kalkabilirler. Kendi çıkarları için karşılarındaki herkesi rahatlıkla gözden çıkarabilirler.

ALLAH'A OLAN İMANLARI

Münafıkların en belirgin özelliklerinden biri Allah'a olan imanlarının sadece dillerinde olmasıdır. Her münafık imanlı olduğunu, Allah'tan korktuğunu, ahirete ve hesap gününe inandığını iddia eder. Ancak yaşam tarzlarına, ruh hallerine bakıldığında bu iddialarında samimi olmadıkları anlaşılır.

Bu noktada, münafıkların imani durumlarını anlayabilmek için şu konuyu açıklığa kavuşturmak gerekir: Bir insanın Allah'a iman etmesi ne demektir?

İnsanlar Allah'a iman etmek deyince genellikle, başlangıç olarak herşeyi Allah'ın yarattığını ve sonra da insanı kendi 'aklına' terk ettiğini düşünürler. (Allah'ı tenzih ederiz) Halbuki Allah'a iman etmek halk arasında bilinenden çok daha derin bir konudur. Allah'a imanın getirdiği bazı sonuçlar vardır. Örneğin iman eden kişi, Allah'ın büyüklüğünü, sonsuz gücünü, adaletini ve Kuran'da "İsimlerin en güzeli Allah'ındır" (Araf Suresi, 180) ayetiyle bildirilen tüm üstün sıfatlarını takdir edebilen kişidir. Ayrıca Allah'a iman eden kişi de O'nun sonsuz gücünü kavradığı için büyük bir Allah korkusuna sahiptir.

Ancak gerçek imanı kavramamış kişilerde yukarıda belirttiğimiz çarpık Allah inancı hakimdir. Nitekim inkarcıların 'kendilerine özgü' bu saçma inançları ayetlerde şöyle bildirilir:

Andolsun onlara; "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye soracak olsan, tartışmasız; "Allah" diyecekler. De ki; "Hamd Allah'ındır." Hayır, onların çoğu bilmezler. (Lokman Suresi, 25)

Andolsun, onlara: "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye soracak olsan, elbette "Allah" diyecekler. De ki: "Gördünüz mü-haber verin; Allah'tan başka taptıklarınız, eğer Allah bana bir zarar dileyecek olsa, O'nun zararını kaldırabilirler mi? Ya da bana bir rahmet vermeyi istese, O'nun rahmetini tutup-önleyebilecekler mi" De ki: "Allah, bana yeter. Tevekkül edecek olanlar, O'na tevekkül etsinler." (Zümer Suresi, 38)

Yukarıdaki ayetlerde de görüldüğü gibi insanlar genel olarak 'gökleri ve yeri yaratan'ın Allah olduğunu kabul etmektedirler. Fakat Allah'ı gereği gibi takdir edememekte Allah'ın her an herşeyi hakimiyeti altında tuttuğunu, gücünün sonsuz olduğunu kavrayamamaktadırlar.

İşte münafıklar da inkarcılardan bir grup olarak böyle bir imana sahiptirler. Ancak onları diğer inkarcılardan ayıran yönleri kalplerinin daha da katılaşmış olmasıdır. Zira onlar önce iman etmişler sonra inkar etmişlerdir; bundan dolayı Allah onların kalplerini imana kapatmıştır:

Bu, onların iman etmeleri sonra inkar etmeleri dolayısıyla böyledir. Böylece kalplerinin üzerini mühürlemiştir, artık onlar kavrayamazlar. (Münafıkun Suresi, 3)

Bu noktada ortaya çıkan, münafıkların Allah korkusunun da olmadığıdır. Din ahlakını bilen ve müminlerle beraberken Allah'ın tüm sıfatlarını, büyüklüğünü, gücünü bizzat zikretmiş kişiler olarak, O'nun emirlerini yerine getirmemeleri de bu pervasızlıklarının açık bir delilidir.

Münafıklar halk arasında kullanılan bir deyimle 'tatlı su' müslümanlarıdır. Amaçları çıkar sağlamak, fitne çıkarmak olduğu için ve en önemlisi de Allah'tan gereği gibi korkmadıkları için en ufak bir zorlukta çirkin yüzlerini ortaya çıkarırlar. Allah münafıkların imanının ne derece yüzeysel olduğunu ayetleriyle müminlere haber vermiştir:

İnsanlardan öylesi vardır ki, "Allah'a iman ettik" der; fakat Allah uğruna eziyet gördüğü zaman, insanların (kendisine yönelttikleri işkence ve) fitnesini Allah'ın azabıymış gibi sayar; ama Rabbinden 'bir yardım ve zafer' gelirse, andolsun: "Biz gerçekten sizlerle birlikteydik" demektedirler. Oysa Allah, alemlerin sinelerinde olanı daha iyi bilen değil midir? Allah muhakkak iman edenleri de bilmekte ve muhakkak münafıkları da bilmektedir. (Ankebut Suresi, 10-11)

Münafıkların Allah'a karşı olan uzak ve pervasız tavırlarını Kuran'da belirtilen sebepleri ve sonuçlarıyla incelemek yerinde olacaktır. (Allah'ı tenzih ederiz)

Allah hakkında zanlara kapılırlar

Münafıklar Allah'ın gücünü gereği gibi takdir edemedikleri için Allah hakkında yanlış birtakım zanlara da sahiptirler. Yukarıda belirttiğimiz gibi özellikle bir zorlukla karşılaştıklarında Allah'ı unuttur, olan bitenin O'ndan bağımsız olarak gerçekleştiğini zannederler. Allah'a gerçekten iman eden bir insanda hiçbir şekilde görülmeyecek bir paniğe kapılır; Allah'ın, zorluğu kendilerini denemek için verdiğini düşünmez, hemen isyanda bulunurlar.

Nitekim Kuran'da Allah'ın elçisiyle savaşa çıktıklarında, ölüm veya yaralanma tehlikesiyle karşılaşmış olan münafıkların, Allah hakkında bulundukları zarlardan bahsedilmiştir:

Hani onlar, size hem üstünüzden, hem alt tarafınızdan gelmişlerdi; gözler kaymış, yürekler hançereye gelip dayanmıştı ve siz Allah hakkında (birtakım) zarlarda bulunuyordunuz. İşte orada, iman edenler, sınanmış ve şiddetli bir sarsıntıyla sarsıntıya uğratılmışlardı. Hani, münafık olanlar ve kalplerinde hastalık bulunanlar: "Allah ve Resulü, bize boş bir aldanıştan başka bir şey vadetmedi" diyorlardı. (Ahzab Suresi, 10-12)

Görüldüğü gibi münafıklar bir zorlukla karşılaştıkları anda 'çok güçlü olduğunu iddia ettikleri' imanlarını kaybetmiş ve Allah'ın büyüklüğünü, gücünü unutmuşlardır. Bu da imanlarında hiçbir zaman samimi olmadıklarını ve gerçek anlamda kamil bir imana sahip olmadıklarını açıkça göstermektedir. Zira Allah'a gönülden iman eden bir insanın, nasıl bir ortamda bulunursa bulunsun, hangi zorlukla karşılaşursa karşılaşsın Allah'ın

gücünü unutması, mutsuzluğa kapılması, zanlarda bulunması gibi bir durum söz konusu olmaz. Çünkü Allah'a samimi bir imanla bağlanmış olan insanlar bilirler ki, Allah herşeyin yaratıcısıdır ve kullarını hayırla da şerle de imtihan etmektedir.

Allah'ı çok az anarlar

Sana Kitap'tan vahyedileni oku ve namazı dosdoğru kıl. Gerçekten namaz, çirkin utanmazlıklar (fahşa)dan ve kötülüklerden vazgeçirir. Allah'ı zikretmek ise muhakkak en büyük(ibadet)tür. Allah, yapmakta olduklarınızı bilmektedir. (Ankebut Suresi, 45)

Yukarıdaki ayetle de bildirildiği gibi bir mümin için en büyük ibadetlerden biri Allah'ı anmaktır. Allah'a gerçekten iman eden insanlar, her an O'nun verdiği nimetler içinde yaşamlarını sürdürdüklerini bilir ve sürekli olarak O'na şükrederler. O'ndan gelecek her hayra muhtaç olduklarını, ahirette O'na hesap vereceklerini ve yalnızca Allah'ın dilemesiyle cennete girebileceklerini bilirler. Kalplerinde sürekli Allah olduğu için dillerinde de O vardır. Her fırsatta Allah'ı anar, O'nun kendilerine karşılıksız verdiği nimetleri, kainatta yarattığı mükemmel dengeyi konuşurlar.

Münafıklar ise, kalplerinde böyle bir imanı yaşamadıkları için gerektiği kadar Allah'ın zikrini de yapamazlar. Bunun nedeni, Allah'a gönülden teslim olmamaları ve O'na karşı samimi bir iman taşımamalarıdır; dolayısıyla Allah'ı anmak içlerinden gelmez. Çünkü Allah'ı anarken, gerçekte inanmadıkları hatta uygulamakla yükümlü olup uygulamadıkları pek çok şeyi zikretmiş olacaklardır. Bu da belki bir parça vicdanlarını sıkacağı için, içlerinden gelmeyecektir. Eğer taklidi olarak müminler gibi içten zikretmeye çalışırlarsa da kendilerini ele verecek ve dinleyenlerin kalbinde samimi bir etki yaratamayacaklardır. Dolayısıyla müminlerin arasında bulundukları dönem içinde, Allah'ı çok az ve yüzeysel anmalarıyla dikkati çekerler. Nitekim Allah münafıkların içindeki hastalığı ele veren bu çok önemli alameti ayetleriyle bildirmiştir:

... İnsanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak çok az anarlar. (Nisa Suresi, 142)

Şeytan onları sarıp-kuşatmıştır; böylelikle onlara Allah'ın zikrini unutturmuştur... (Mücadele Suresi, 19)

Allah'a şirk koşarlar

Allah'tan bağımsız birtakım güçlerin olduğuna, bu güçlerin örneğin yaratmada, kainatın yönetiminde, hüküm vermede söz sahibi olabileceklerine inanan kişi 'şirk' koşmuş olur. Münafıkların da en önemli özelliklerinden birisi şirk koşmalarıdır. İnsanların Allah'tan bağımsız olduğuna inanan münafıklar, ne kadar inkar etseler de

aslında açıkça şirk koşmaktadırlar. Bu hastalıklarını ortaya çıkaran da, Allah'ın bir ve tek olarak anılmasından hoşlanmamalarıdır. Allah'ı gereği gibi yücelterek de anmayı başaramazlar. Bu da onları ele veren ve Kuran'da haber verilmiş özelliklerinden biridir:

Ve onların kalpleri üzerine onu kavrayıp anlamalarını engelleyen kabuklar, kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Sen Kuran'da sadece Rabbini 'bir ve tek' (ilah olarak) andığın zaman nefretle kaçır vaziyette gerisin geriye giderler. (İsra Suresi, 46)

Sadece Allah anıldığı zaman ahirete inanmayanların kalbi öfkeyle kabarır. Oysa O'ndan başkaları anıldığında hemen sevince kapılırlar. (Zümer Suresi, 45)

Allah'tan değil insanlardan korkarlar

Münafıkların dillerindeki iddiaları "Ben Allah'ı çok seviyorum, her yaptığımı O'nu razı etmek için yapıyorum"dur; ancak, bu sözleri aslında Allah'ın emir ve tavsiyelerini yerine getirmemek için bir kaçış yoludur...

Çünkü Allah'a samimi olarak iman eden bir kişi O'na karşı yalnız sevgi değil aynı zamanda saygı dolu bir korku da duyar. Yani Allah'ı en çok seven kişi, Allah'tan en çok korkan kişidir aynı zamanda. Zira Allah'ı sevmek konunun başından beri üzerinde durduğumuz gibi O'nu 'tüm güzel isimleriyle', sonsuz gücüyle ve gerektiğinde adaletini tecelli ettirerek vereceği azapla tanımayı gerektirir. Allah'ın gücünü gereği gibi takdir edemedikleri, O'nun her yaptıklarına şahit olduğunu kavrayamadıkları için de Rabbimizden korkmazlar. Eğer bir kişi 'Ben Allah'ı seviyorum ama O'ndan korkmuyorum' diye ortaya çıkarsa veya fiili olarak böyle düşündüğünü hissettirecek eylemlerde bulunursa, o kişi tam anlamıyla samimiyetsiz demektir.

Nitekim münafıkların yaşamlarına baktığımızda bu ruh halinin tüm tavırlarına hakim olduğunu görürüz. Münafık 'Allah'tan korktuğunu' iddia ediyordur ancak fiiliyatına baktığımızda elçiye ve müminlere zarar vermeye çalıştığını, onların aleyhinde faaliyetler yürüttüğünü ve onlar hakkında kendince iftiralarda bulunduğunu görürüz. Buradan da ortaya çıkan, bu kişinin Allah'tan gerçekten korkmadığıdır. Ayrıca yukarıda da belirttiğimiz gibi, kendi kafasından bir din anlayışı çıkaran ve bu çarpık dinin kurallarına göre yaşamayı kendine amaç edinen münafığın korkusu, insanların rızalarını kazanamamaktan yanadır. Nitekim o, insanların her birinin bağımsız birer güç olduğuna inanmaktadır. Hepsinin ayrı ayrı rızasını ve beğenisini kazanmak zorunda hisseder kendini...

Fakat bilmediği ve kavrayamadığı önemli bir gerçek vardır ki o da, her insanın yalnızca Allah'ın yarattığı bir "kul" olduğudur. Her biri, Allah'ın dilemesiyle var olan ve yine dilemesiyle can veren varlıklardır. Münafık bu gerçeği anlayamaz. Daha doğrusu anlamak istemez. Çünkü onun dinine göre 'insanların rızasını gözetmek' vazgeçilmez bir ibadettir. Korkuları da bu kıstasa dayanmaktadır.

İnsanlardan korkmaları ve onların rızalarını götmeleri, zor anlarda da kendini gösterir. Kuran'da, kendilerine karşı birleşen insan topluluğunu görünce korkup yılğınlaşan münafıklardan bahsedilmektedir. Önceden, savaşa mutlaka katılacaklarına dair vaadtlerde bulunan bu kişilerin savaş emri geldiği anda insanlara karşı duydukları korku, imanlarını alıp götürmüştür:

Kendilerine: 'Elinizi (savaştan) çekin, namazı kılın, zekatı verin' denenleri görmedin mi? Oysa savaş üzerlerine yazıldığında, onlardan bir grup, insanlardan Allah'tan korkar gibi -hatta daha da şiddetli bir korkuyla- korkuya kapılıyorlar ve: "Rabbimiz, ne diye savaşı üzerimize yazdın, bizi yakın bir zamana ertelemeli değil miydin?" dediler. De ki: "Dünyanın metayı azdır, ahiret ise muttakiler için daha hayırlıdır ve siz bir hurma çekirdeğindeki ipince bir iplik kadar bile haksızlığa uğratılmayacaksınız. (Nisa Suresi, 77)

Allah'ın dinine ihanet halindedirler

Allah'tan korkmayan ve kendilerine göre farklı bir din anlayışına sahip münafıklar, dolayısıyla Allah'ın dinine bağlılık da göstermezler. Allah'ın elçisine, müminlere ve onların Kuran ahlakını yaşama konusundaki mücadelelerine sürekli ihanet halindedirler. Nitekim bu ihanetleri Kuran'da şöyle bildirilir:

Sözlerini bozmaları nedeniyle, onları lanetledik ve kalplerini kaskatı kıldık. Onlar, kelimeleri konuldukları yerlerden saptırırlar. (Sık sık) Kendilerine hatırlatılan şeyden (yararlanıp) pay almayı unuttular. İçlerinden birazı dışında, onlardan sürekli ihanet görür durursun... (Maide Suresi, 13)

Kendisinin 'sahtekar' olduğunu bilen, Allah'ı, elçisini ve müminleri aldatmaya yönelik bir hareket içinde olan münafık sürekli olarak 'ihanet' ruhuyla yaşar. Her ihaneti, arkasından bir başkasını da getirir, çünkü münafık kendi hainliğinin farkındadır. Müminlerden kendini gizlese bile kendi kendisinden gizlenemez. Ve kendi günahına bizzat kendisi şahit olduğu için de azgınlığı giderek artar. Önce Allah'ın elçisi hakkında kötü bir söz söyler, bundan kendince bir hoşnutluk duyar. Daha sonra elçiye bir iftirada bulunur, bu da hoşuna gider. Çünkü gerçek dostu olan şeytanın yolunda ilerliyordur. Sonra elçiye bir tuzak kurar... Suçu katlanarak artmaktadır. Fakat bu arada, Allah'a, elçisine ve müminlere karşı giriştiği ihanetin ona hiçbir şey kazandırmayacağından, aksine onu cehenneme sürükleyeceğinden haberdar değildir. Buna dayanarak rahatlıkla hainlikte bulunur. Oysa dünyada karşılaşacağı belalar yanında, onu cehennemde de acı bir azap beklemektedir. Allah münafıkların sonunu bir ayette şöyle haber verir:

Allah, erkek münafıklara da, kadın münafıklara da ve (bütün) kafirlere, içinde ebedi kalmak üzere cehennem ateşini vadetti. Bu, onlara yeter. Allah onları lanetlemiştir ve onlar için sürekli bir azab vardır. (Tevbe Suresi, 68)

Delil olmadan Allah hakkında tartışılar

İnsanlardan kimi, hiçbir bilgisi, yol gösterici ve aydınlatıcı kitabı olmaksızın Allah hakkında tartışır durur. (Hac Suresi, 8)

En büyük idealleri insanları Allah'tan, O'nun dininden uzaklaştırmak, yeryüzünde din ahlakının yaşanmasına engel olmaktır. Bu yüzden de insanların kafalarını karıştıracak, Allah hakkında zanlarda bulunacak ve insanları da bu zanlara yönlendirecek şekilde Allah hakkında tartışılar. Sürekli olarak fitne çıkarmaya eğilimli bir yapıları olduğu için, insanların Allah'a olan saygılarını, korkularını yok etmeye yönelik bir faaliyet içinde bulunurlar. Ve bu faaliyetlerini de sinsice sürdürürler. Şeytanın izlediğine benzer bir yöntem izleyerek kişilerin bilinçaltına hitap etmeye, akıllarını karıştırmaya yönelik konuşmalar yaparlar.

Ancak bu konuda, yalnızca kendileri gibi münafık olanları etkilemekten başka bir sonuç elde edemezler. Allah'ın yolundan saptırmak için gösterdikleri faaliyetin nasıl kendi aleyhlerine döneceğini Allah şöyle bildirmektedir:

Allah'ın yolundan saptırmak amacıyla gururla salınıp-kasılarak (bunu yapar); dünyada onun için aşağılanma vardır; kıyamet günü de yakıcı azabı ona tattıracağız. (Hac Suresi, 9)

Allah'ın beğenmediği ahlak modelini güzel görürler

Münafıkların şu ana kadar bahsettiğimiz tüm özelliklerinden anladığımız gibi, Allah'ın beğenmediği her türlü tavrı üzerlerinde taşırlar. Fakat içinde bulundukları durumun vehametinden habersiz olarak, bir de Allah'ın seçip beğendiği din olan İslam ve onun hükümleri hakkında olumsuz ve sapkın düşünceler öne sürerler. Kendi bozuk mantıklarıyla da kendi düşüncelerini güzel, hak olanı ise çirkin görürler. Münafıkların bu durumları Kuran'da, "Andolsun size hakkı getirdik, fakat sizin bir çoğunuz hakkı çirkin görüp tiksinenlerdiniz" (Zuhruf Suresi, 78) ayeti ile bildirilmiştir.

Kuran'da haber verildiği gibi, "hidayete karşı sapıklığı satın almış" olan bu ikiyüzlü kişiler, Allah'ın indirdiğini tanımayan ve hakkı çirkin karşılayan bir yapıdadırlar. Allah'ın Kuran'la inananlara emrettiği güzel ahlak onlar için uygulanması asla mümkün olmayan bir modeldir. Zira kendi içleri kinle, nefretle, pislikle dolu olduğu için diğer insanların da kendileriyle aynı yapıda olduklarını dolayısıyla da böyle bir modeli uygulayamayacaklarını düşünürler.

Şüphesiz bu düşünceleri, kendileri ve kendileriyle aynı yapıda olan diğer inkarcılar için gerçekten de geçerlidir. Güzel ahlak ancak Allah'tan korkmakla ve O'nun emirlerine kesin olarak boyun eğmekle yaşanır. Çünkü bir insanın güzel huya sahip olması ve bunu sürdürebilmesi, ahirete, hesap ve ceza gününe olan imanla mümkün olabilir. Ahiret günü hesap vereceğini unutmuş bir insanın sabır göstermesi, insanlara fedakarlıkta bulunması için hiçbir neden yoktur. Ancak kendi çıkarı olursa bu tarz bir güzellik gösterme ihtiyacı duyar. Aksi takdirde din ahlakından uzak yaşayan bir insan için zaten yok olup gidecek bir dünyada, ölümlü insanlara güzel huy göstermenin anlamı yoktur.

Münafığın kendine çıkar sağlamak için gösterdiği güzel tavırların dünyada da ahirette de bir karşılığı yoktur. Allah'ın tüm emirlerini göz ardı eden bir kişinin bütün yapıp ettikleri boşa çıkacaktır ve Allah bunu bize Kuran'da şöyle bildirmektedir:

İşte böyle; çünkü gerçekten onlar Allah'ı gazaplandıran şeye uydular ve O'nu razı edecek şeyleri çirkin karşıladılar; bundan dolayı (Allah) amellerini boşa çıkardı. (Muhammed Suresi, 28)

KURAN-I KERİM'E KARŞI TAVIRLARI

Bu konuyu gereği gibi anlayabilmek için, öncelikle bir inkarcının Kuran'a bakış açısını kısaca incelemekte fayda vardır.

İnkarcıların en önemli özelliklerinden biri, Allah'ın dini yerine kendilerine din olarak 'atalarının dini'ni belirlemiş olmalarıdır. Bu dine göre, aslı olmayan kulaktan dolma inançlara uymak 'ibadet' sayılmaktadır. Bu sahte ibadetlere uyarak da, kendilerini oldukça 'iyi' sayarlar. Kuran'ı hiçbir şekilde kıstas almazlar. Bu 'cahiliye' dininde kıstas, toplumun belirlemiş olduğu geleneklerdir. Bu dinde 'iyilik', çok nadir, hiç çaba sarf etmeden yapılan küçük işlerdir. Bunlara 'hayır' adını verirler, kendilerine de 'hayırsever'...

Örneğin, yolda yürürken karşılarına çıkan dilenciye ceplerindeki bozuk paralardan vermek ya da kendilerinin hiçbir şekilde giymeyecekleri kadar eskimiş kıyafetleri bir yoksula vermek kendilerince birer 'iyilik'tir. Oysa iyiliğin asıl tarifi Kuran'dadır:

Yüzlerinizi doğuya ve batıya çevirmeniz iyilik değildir. Ama iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, Kitaba ve peygamberlere iman eden; mala olan sevgisine rağmen, onu yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip-dilenene ve kölelere (özgürlükleri için) veren; namazı dosdoğru kılan, zekatı veren ve ahidleştiklerinde ahidlerine vefa gösterenler ile zorda, hastalıkta ve savaşın kızıdığı zamanlarda sabredenler(in tutum ve davranışlarıdır). İşte bunlar, doğru olanlardır ve muttaki olanlar da bunlardır. (Bakara Suresi, 177)

Bu kişilere Kuran'daki kıstaslar anlatıldığında ise, sapkın inançlarını terk etmemek için direndikleri görülür:

Onlara: 'Allah'ın indirdiğine ve elçiye gelin' denildiğinde, 'Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey bize yeter' derler. (Peki,) Ya ataları bir şey bilmiyor ve hidayete ermiyor idilerse? (Maide Suresi, 104)

Onlar, 'çirkin bir hayasızlık' işlediklerinde: 'Biz atalarımızı bunun üzerinde bulduk. Allah bunu bize emretti' derler. De ki: 'şüphesiz Allah, 'çirkin hayasızlıkları' emretmez. Bilmediğiniz bir şeyi Allah'a karşı mı söylüyorsunuz?" (Araf Suresi, 28)

Alıştıkları 'toplum dini'ni asla bırakmak istemezler. Bu nedenle, Allah'ın ayetlerinde çarpıklık ararlar ve insanları O'nun yolundan engellemeye çalışırlar:

Bunlar Allah'ın yolundan engelleyenler ve onda çarpıklık arayanlardır. Onlar, ahireti tanımayanlardır. (Hud Suresi, 19)

Kısacası bu kişiler Kuran'a ve Allah'ın ayetlerine karşı son derece duyarsızdırlar; bakış açıları hiçbir şekilde değişmez.

İşte bu noktada münafıklarla inkarcılar birbirlerinden ayrılırlar. Münafık, Kuran'ı inkarcı gibi tamamen inkar etmez; ona gerçek anlamda inanmadığını ve teslim olmadığını açığa vurmaz, aksine gizleyebildiği kadar gizler. İnkarcı, Kuran'daki ibadetleri 'atalarından kalma' bir gelenek gibi görmedikçe uygulamaz, oysa münafığın dıştan bakıldığında birçok ibadeti yerine getirdiği görülür.

Fakat münafık ayetlere karşı teslimiyetli değildir. Nefsinin zorlandığı yerlerde ayetlere karşı tamamen duyarsız kalır. Ayrıca o ibadetlerin sadece "şekli" olanlarını uygulamaktadır. Oysa şekli ibadetlerin yanında, uygulaması gereken daha pek çok ibadet vardır; Allah'a ve elçisine tam bir teslimiyetle teslim olmak, elçinin hükmüne kalben rıza göstermek gibi... Bunların yanı sıra, güzel ahlaka dair Allah'ın emirlerini de "nefsine ters geldiği için" görmezlikten gelmektedir; nefsini savunmak, insanları küçümsemek, kendini üstün görmek gibi ...

Allah'ın Kuran'ı insanlara göndermesinde birçok hikmet vardır. Din gününe karşı uyarıp korkutmak, insanlara doğru yolu göstermek bunlardan bazılarıdır. Ancak insanların sadece az bir kısmı Kuran'a inanmakta ve ona uygun şekilde yaşamaktadırlar; bunlar da müminlerdir.

Müminler Kuran'ın hükümlerine karşı son derece saygılı ve teslimiyetlidirler. Bu saygıları da, Allah'a olan derin saygılarından kaynaklanmaktadır. Kuran her okunduğunda saygıyla susup dinlerler ve ayetlerin tamamı üzerinde düşünürler. Kuran

onların imanlarını artırır, kalplerine tatmin ve sükunet verir. Allah bir ayette müminleri şöyle tanımlar:

Müminler ancak o kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman yürekleri ürperir, O'nun ayetleri okunduğunda imanlarını artırır ve yalnızca Rablerine tevekkül ederler. (Enfal Suresi, 2)

Münafıkların Kuran'a karşı tavırları ise son derece riyakarcadır. Kuran'ın içindeki ayetlerin bir kısmına uyup, bir kısmına uymazlar. Kıstasları nefisleridir. Mallardan infak etme ya da kardeşinin nefsinin kendi nefsinden üstün görme gibi kendilerine ağır gelen hükümlerden rahatça yüz çevirirler. Farz olan birçok hükmün uygulamasında gevşek davranırlar, bazılarını ise kimse görmüyorsa hiç yerine getirmezler.

Yukarıdaki ayette de bildirildiği gibi Kuran'ı okuyan müminlerin imanları artarken, münafıkların inkarları artar. Bu aslında Allah'ın büyük bir mucizesidir. Zira aynı ayetleri okuyor olmalarına rağmen ortaya bambaşka iki ruh hali çıkmaktadır; mümin ayetlerdeki hikmetleri görürken, münafık onları hiçbir şekilde kavrayamamaktadır. Hatta bu kavrayışsızlığını belki de farkedememekte ve Kuran'ı çok iyi anladığını zannetmektedir.

Bu mucizenin nasıl gerçekleştiği Kuran'da şöyle açıklanır:

Kur'an okuduğun zaman seninle ahirete inanmayanlar arasında görünmez bir perde kıldık. Ve onların kalbleri üzerine, onu kavrayıp anlamalarını engelleyen kabuklar, kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Sen Kur'an'da sadece Rabbinin "bir ve tek" (ilah olarak) andığın zaman, 'nefretle kaçır vaziyette' gerisin geriye giderler. (İsra Suresi, 45-46)

Kuran'ı açıkça inkar etmezler

Münafıkların kendilerine has 'garip' bir mantıkları vardır, aynen şeytanın son derece esrarengiz ve anlaşılmaz bir mantığa sahip olması gibi...

Münafıklarda tecelli eden bu 'şeytani mantık', kendini istisnasız her konuda gösterir. Kuran'a karşı bakış açılarında da bu mantık işlemeye devam eder: Kuran'ı tam anlamıyla inkar etmezler, fakat ona gerçek anlamda bir inançları da yoktur. Bu da oldukça garip bir davranıştır, zira akıl ve vicdan sahibi her insan Allah'ın kitabına uyması gerektiğini bilir. Ayetlerin bazısını uygulayıp bazısına uymakta gevşek davranmak, hiç kuşkusuz şaşkınlıkla karşılanacak bir tutumdur. Vicdani muhakemeleri onlara Kuran'ı uygulamaları gerektiğini söylerken, nefisleri Kuran'a karşı büyüklenmeyi daha cazip hale getirir. Ayetleri 'çok iyi' bildikleri halde, inanmamak için bahaneler öne sürmeleri nefislerine uymalarının bir sonucudur. Nitekim nasıl bir büyüklenme ile inkar ettikleri Kuran'da şöyle bildirilmektedir:

Vicdanları kabul ettiği halde, zulüm ve büyüklenme dolayısıyla bunları inkar ettiler. Artık sen, bozguncuların nasıl bir sona uğratıldıklarına bir bak. (Neml Suresi, 14)

Münafıklar Allah'ın ayetlerine karşı gevşeklik gösterdiklerini de açıkça belli edemezler; bundan çekinirler. Bu günahlarını kendi içlerinde saklarlar veya kendileriyle aynı mantıkta olan kişilerin yanında açığa çıkarabilirler. Onların bu bozuk mantıklarını Allah haber vermiştir:

Bir sûre indirildiğinde, bazıları bazısına bakar (ve): "Sizi bir kimse görüyor mu?" (der.) Sonra sırt çevirir giderler. Gerçekten onlar, kavramayan bir topluluk olmaları dolayısıyla, Allah onların kalblerini çevirmiştir. (Tevbe Suresi, 127)

Münafıkların Kuran'ı açıkça inkar etmemelerinin, bilakis ona inanıyor gözükmelerinin pek çok belirtisi vardır. Örneğın namaz kılmaları, inananlarla birarada olmaları, infak etmeleri, oruç tutmaları bunların bazılarıdır. Kuran'ı tamamen inkar etselerdi, bu ibadetlerin hiçbirini uygulamazlar ve inkarcıların yaptıkları gibi, bu konudaki düşüncelerini açıkça belli ederlerdi. Ancak burada göz ardı edilmemesi gereken önemli bir gerçek de şudur ki, münafıklar Kuran'ı inkar etmeseler de, ibadetleri uyguluyor gözükseler de kalplerindeki asıl niyet çok farklıdır. Daha önce de belirttiğimiz gibi onların imanları kalplerinde değil, sadece dillerindedir.

Ayrıca onlar bazı ibadetleri yerine getirirken aslında kendi dinlerinin ibadetlerini uygulamaktadırlar. Örneğın namazları münafık dininin gösteriş için kılınan namazı, infakları ise isteksizce yaptıkları gösteriş infakıdır. Bunlar da, ayetlerde bildirildiğine göre Allah Katında kabul görmeyecektir.

Kuran'ı Çarpık Yorumlarlar

Münafıkların en önemli özelliğı, daha önce de tarif ettiğimiz gibi fitne ve nifak çıkarmaya çalışmalarıdır. Bu amaçlarını gerçekleştirmek için de çok çeşitli yollar benimsemişlerdir. Örneğın, elçiye saygısızlık yaparak müminlere sıkıntı vermeye, yalan haber yayarak müminler arasında ihtilaf çıkarmaya çalışırlar. Fakat tüm bu çabalarının yanı sıra çok önemli bir fitne çıkarma metodları vardır ki, Allah bunu müminlere büyük bir tehlike olarak haber vermiştir:

Sana Kitabı indiren O'dur. O'ndan, Kitabın anası (temeli) olan bir kısım ayetler muhkem'dir; diğerleri ise müteşabihtir. Kalplerinde bir kayma olanlar, fitne çıkarmak ve olmadık yorumlarını yapmak için ondan müteşabih olanına uyarlar. Oysa onun tevilini Allah'tan başkası bilmez. İlimde derinleşenler ise:

"Biz ona inandık, tümü Rabbimizin Katındandır" derler. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp-düşünmez. (Al-i İmran Suresi, 7)

Ayette bildirildiği gibi münafıklar Allah'ın ayetleri ile ilgili hiç olmayacak yorumlar yaparlar ve bu sayede insanları kandırmayı, Allah hakkında yanlışlığa düşürmeyi planlarlar. Nitekim Allah ayetlerini indirirken, bazılarının inkarcılar tarafından kavranamayacağını ve bir fitne unsuru olarak kullanılacağını müminlere önceden bildirmiştir. Dolayısıyla münafıkların yaptıkları yanlış yorumların müminler üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

Münafıkların bu sinsice tavırları karşısında müminlerin yapmaları gereken, ayette belirtildiği gibi Allah'ın kitabına tam olarak teslim olmaktır. Böyle bir durumda münafıkların herhangi bir şekilde müminlere zarar vermesi de mümkün olmaz. Zira müminler Allah'ın ayetlerine karşı son derece duyarlı ve Allah'ın kendilerine verdiği anlayış sayesinde de 'kalbinde hastalık olanlara' karşı son derece uyanıktırlar. Münafıklar yalnızca kendileri zanda bulunarak, çarpık, mantıksız yorumlar yapmalarına karşılık ahirette söyledikleri her kelimenin tek tek hesabını verecekler ve kurdukları tüm tuzakların kendi başlarına geçtiğine bizzat şahit olacaklardır.

ALLAH'IN DİNİNE BAKIŞ AÇILARI

Münafıklar garip bir mantığa sahiptirler. Kuran'ı bilip öğrenmiş olmalarına rağmen, din ahlakına ve ahirete bakış açıları Kuran mantığının tamamen tersidir. Din ahlakı onlar için hiçbir zaman birinci plandaki konu değildir. Bu gerçekten de ilginç bir durumdur. Çünkü münafıklar dinsizlerden de farklıdır; dine karşı dinsizler gibi kayıtsızdırlar, ancak buna rağmen dinden ve müminlerden de bir türlü uzak duramazlar. Bu ilginç grubun mensupları Kuran'da "Arada bocalayıp dururlar. Ne onlarla, ne bunlarla" (Nisa Suresi, 143) şeklinde tanımlanmışlardır.

Dine karşı gevşektirler, ibadetleri gösteriş için yaparlar:

İman edenlerle karşılaştıkları zaman: "İman ettik" derler. Şeytanlarıyla başbaşa kaldıklarında ise, derler ki: "şüphesiz, sizinle beraberiz. Biz (onlarla) yalnızca alay ediyoruz. (Bakara Suresi, 14)

Münafıkların dayandıkları temel Allah'ın rızasından uzaktır. Ayetleri okumalarına rağmen, dine karşı kayıtsızdırlar ve din ahlakından da uzaktırlar. Derinlemesine anlama ve kavrama yetenekleri olmadığından, müminlerin içinde bulundukları durumu da, kendi durumlarını da analiz edemezler. Allah için yaşamayı bilmeyen, dayandıkları hiçbir temel olmadan Allah'a karşı savaş açmış kişilerdir. Bu nedenle ciddi inançları yoktur. En ufak bir sıkıntıda sarsılır, Allah'ın dinine karşı sadakatlerinin olmadığını açıkça gözler önüne sererler. Zor bir anda derhal inkarcılarla işbirliği içine girerler. İbadetler ve Kuran hükümleri konusundaki pervasızlıkları da bu özelliklerine delil teşkil eder.

Dine karşı gevşek olmalarına dair pek çok alamet vardır. Örneğin münafıklar, Allah'ı çok az anarlar. Bu da onların imanda ve din ahlakını yaşamada ne derece gevşek olduklarını gösteren önemli bir delildir. Yine Kuran ayetlerinden onların namaza karşı isteksizlikleri, infakı bir gösteriş aracı olarak kullandıklarını anlamaktayız. Sadece müminlere karşı gösteriş olsun diye yaptıkları bu ibadetlere yalnız kaldıklarında yanaşmıyor olmaları da bir sürpriz değildir. Doğrusu sadece kendi çıkarları ve insanlara gösterişleri söz konusu olduğunda yaptıkları ibadetleri, tek başına kaldıklarında uygulamaları beklenemez. Bu, kendilerinde hakim olan mantığa uymamakta, din konusundaki görüşleri ile tezat teşkil etmektedir. Münafıkların tanıtıldığı ayetlerden bazıları şöyledir:

Gerçek şu ki, münafıklar (sözde), Allah'ı aldatmaktadırlar. Oysa O, onları aldatandır. Namaza kalktıkları zaman, isteksizce kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak çok az anarlar. (Nisa Suresi, 142)

**İşte (şu) namaz kılanların vay haline,
Ki onlar, namazlarında yanılgıdadırlar,
Onlar gösteriş yapmaktadırlar, (Ma'un Suresi, 4-6)**

Ve onlar, mallarını insanlara gösteriş olsun diye infak ederler, Allah'a ve ahiret gününe de inanmazlar. Şeytan, kime arkadaş olursa, artık ne kötü bir arkadaşdır o. (Nisa Suresi, 38)

Münafıklar ibadette isteksizdirler. Kararlı oldukları yegane konu, insanların rızasını kazanmaktır. İnsanların beğenisi, övgüsü, hoşnutluğu onlar için dünyada görebilecekleri en büyük karşılıktır. Yaptıklarının hepsini, bu övgüyü kazanmak için yapmaktadırlar. Dolayısıyla, müminlerle birlikte oldukları süre boyunca yapıp ettikleri bir aldanıştan

ibarettir. Kendi yanlışlarının farkında değildirler, dahası kendilerince Allah'ı, elçisini ve diğer müminleri de aldattıklarını zannederler. Hareketlerinde hiçbir zaman ihlaslı olmadıkları için de ahiretteki mükafattan yoksun bırakılırlar.

Hakkı savunmazlar

Münafıklar müminlerle birlikte oldukları süre içinde, kendilerini belli etmemek için müminleri taklit ederek rol yaparlar. Onların yaptıkları ibadetlerin bir taklidini yapmaya çalışırlar, fakat nefislerine ağır gelenlere asla yanaşmazlar. Örneğin, insanları güzel ahlaka çağırmak ve hakkı tavsiye etmek, nefislerine çok ağır gelen bir iştir. Bunun nedeni, kendilerinin uygulamadıkları bu sistemi, başkalarının da uygulamasını istememeleridir. Bu nedenle hakkı savunmaktan dikkatle kaçınırlar.

Zaten ortada çelişkili bir durum vardır; Allah'ı anmaktan kaçınan, dine ve müminlere karşı içten içe nefret besleyen bir insanın, Kuran'ın hükümlerini ve Allah için yaşamamanın önemini anlatamayacağı açıktır. Güzel ahlakı yaşamadıkları için doğal olarak karşılarındaki kişilere de anlatamazlar. Zaten buna istekli de değildirler.

Ayrıca Allah'ın Kuran'da önemli bir ibadet olarak emrettiği 'tebliğ' asla yerine getiremeyecekleri bir fiildir. "İyiliği tavsiye edip, kötülüğü önlemeye çalışmak", Kuran ile hatırlatmalar yapmak, münafıkların uygulayamayacakları ibadetlerdendir. Zira asıl gayeleri insanların beğenisini kazanmak olduğu için hiç kimseyle ters düşmek istemezler ve gördükleri yanlışlıklara müdahale etmezler.

Mücadeleden geri kalmak için bahaneler öne sürerler

Münafıkların müminlerin arasında bulundukları süre içinde en temel hedeflerinin kendi menfaatleri olduğundan bahsetmiştik. Kendi menfaatleri ile en fazla çatışan konu da kuşkusuz, Kuran'da müminler üzerine farz olarak yazılmış olan mücadele zamanlarıdır. Menfaat amacı doğrultusunda kendisine bir fayda getirmeyeceğini düşündüğü ve kalben inanmadığı bir amaç uğruna mücadele etmenin bir mantığı yoktur. Üstelik kavrayamama özelliklerinin bir sonucu olarak bu mücadeleyi, uğrunda canının, malının verileceği, ancak karşılığının ahirette alınacağı bir kazanç olarak düşünmezler. Allah için fedakarlıkta bulunma, zorluklara katlanma gibi üstün ahlaki vasıfları kavrayamazlar. Peygamberimiz (sav) döneminde savaş emri gelir gelmez kaçmaya başlayan münafıklar, suçlarını örtbas edebilmek için çeşitli yalan ve bahanelere başvurmuşlardır. Bu durumu haber veren ayetlerden bazılarında şöyle buyrulmaktadır:

... Onlara: 'Gelin Allah'ın yolunda savaşın ya da savunma yapın' denildiğinde, 'Biz savaşmayı bilseydik elbette sizi izlerdik' dediler... (Al-i İmran Suresi, 167)

Eğer yakın bir yarar ve orta bir sefer olsaydı, onlar mutlaka seni izlerlerdi. Ama zorluk onlara uzak geldi. "Eğer güç yetirseydik muhakkak seninle birlikte (savaşa) çıkardık." diye sana Allah adına yemin edecekler. Kendi nefislerini helaka sürüklüyorlar. Allah onların gerçekten yalan söylediklerini biliyor. (Tevbe Suresi, 42)

Allah'ın elçisine muhalif olarak (savaştan) geri kalanlar oturup-kalmalarına sevindiler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad etmeyi çirkin görerek: "Bu sıcakta (savaşa) çıkmayın" dediler. De ki: "Cehennem ateşinin sıcaklığı daha şiddetlidir." Bir kavrayıp-anlasalardı. (Tevbe Suresi, 81)

"Allah'a iman edin, O'nun elçisi ile cihada çıkın" diye bir sûre indirildiği zaman onlardan servet sahibi olanlar, senden izin isteyip: "Bizi bırakıver, oturanlarla birlikte olalım" dediler. (Tevbe Suresi, 86)

Onlardan bir grup da hani şöyle demişti: "Ey Yesrib (Medine) halkı, artık sizin için (burada) kalacak yer yok, şu halde dönün." Onlardan bir topluluk da: "Gerçekten evlerimiz açıktır" diye peygamberden izin istiyordu; oysa onlar(ın evleri) açık değildi. Onlar yalnızca kaçmak istiyorlardı. (Ahzab Suresi, 13)

Mücadele zamanında ortaya koyulan bu tavır, münafık mantığının önemli bir delilidir. O güne kadar taklidini yaptığı mümin rolünü terk edip, gerçek karakterini ortaya çıkarır. Ancak elbette mücadele döneminden önce de kendilerini ele veren bazı deliller vardır.

Mücadeleye yönelik bir hazırlıklarının olmaması da bu özelliklerinin önemli bir delilidir. Böyle bir amaçları olmadığı için bu yönde bir hazırlık yapmayı gerekli görmezler. Bu durum, aynı zamanda, onların planlı hareketlerinin de bir delilidir. Kasıtlı olarak ibadetleri yerine getirmemekte ve gelecek için müminlere bağımlı bir hazırlık yapmamaktadırlar. Tevbe Suresi'nde şöyle bildirilmektedir:

Eğer (savaşa) çıkmak isteselerdi, herhalde ona bir hazırlık yaparlardı. Ancak Allah, (savaşa) gönderilmelerini çirkin gördü de ayaklarını doladı ve; "(Onlara) Siz de oturanlarla birlikte oturun" denildi. (Tevbe Suresi, 46)

MÜMİNLERE BAKIŞ AÇILARI

Münafıklar, Allah'ın dinine savaş açmış olan insanlardır. Allah'ın elçisine karşı gelir, ayetleri dinlemeye katlanamazlar. Dolayısıyla, müminlere karşı bir yakınlık duymaları da beklenemez. Karşı oldukları dinin gereklerinin bir topluluk tarafından uygulanması, bu

topluluğun Allah'ın ayetlerini okuyor ve uyguluyor olmaları, onlara karşı kin ve nefret duymaları için yeterli sebeplerdir.

Münafıklar kendilerini elbette gizleyeceklerdir. Gizleyebilmek için de müminler arasında rol yapacak, kalplerindekinе rağmen, mümin olduklarını söyleyeceklerdir. Bu nedenle, kalplerinde müminlere karşı beliren öfkeyi, kapsamlı bir şekilde anlayabilmek ilk bakışta mümkün olmayabilir. Ancak bu öfkenin birtakım alametleri kuşkusuz ortaya çıkacaktır. Bu alametler bizlere Kuran ayetleri ile haber verilmektedir.

Müminlere kalplerinde bir kin ve öfke duyarlar

... Buğz (ve düşmanlıkları) ağızlarından dışarı vurmıştır, sinelerinin dışarı vurdukları ise, daha büyüktür... (Al-i İmran Suresi, 118)

Müminlerin Kuran'a olan titiz bağlılıkları, Kuran'dan aldıkları güzel ahlakları önemli bir sevgi ve saygı unsuru olmasına rağmen, münafıklar için bunun tam tersi gerçekleşir. Güzel ahlaka dair herşey, kin ve nefretlerini daha da artırır. Çünkü din konusunda da, ahlak konusunda da bir dejenerasyon beklentileri vardır. Din ahlakının güzel gördüğü şeylerden uzaklaşmak ve bunun tam tersini uygulamak isterler. Allah'ın anılması, ayetlerin hatırlatılması, müminlerin güçlenmesi ve güzelleşmesi, karşı oldukları bu sistemin gün geçtikçe gelişmesi anlamına geldiğinden, kalplerindeki öfkeyi artırmaktadır.

Bu öfkeyi değişik şekillerde gösterirler. Çeşitli eziyet metotları, müminlerin aleyhine yaptıkları planlar ve elçiyi hedef olarak görmeleri, kalplerindeki kinin bir sonucudur. Ancak kuşkusuz ayette de bildirildiği gibi, kalplerinde gizli tuttukları, açığa çıkan bu öfkeden çok daha büyüktür.

Asıl hedefleri elçidir

İçlerindeki kinin asıl nedeni, müminlerin Allah'a ve elçisine kayıtsız şartsız itaat ediyor, sürekli Allah'ı anıyor ve Kuran'la hatırlatıp, öğüt veriyor olmalarıdır. Ölümün yakınlığı, ahiretin gerçekliği, kurtuluşun Allah'a ve elçisine itaat olduğu gibi nefislerine çok ağır gelen konuları müminlerden işittikçe, onlara karşı nefretleri ve öç alma arzuları daha da pekişir. İtaat kavramını kendilerine yediremezler, çünkü Allah'ın elçisini takdir edememekte ve şahit oldukları üstünlükler karşısında kinleri daha da artmaktadır. Bu nedenle asıl hedefleri elçidir. Dolayısıyla mücadeleleri de doğrudan elçiye yönelik olmaktadır. Kuran'da münafıkların Peygamberimiz (sav) ile mücadeleye girmeye çalıştıkları haber verilmektedir.

Eğer seninle mücadeleye girişirlerse, de ki: "Allah, yapmakta olduklarınızı daha iyi bilir." (Hac Suresi, 68)

Tarih boyunca gelen tüm elçilere karşı bir mücadele girişiminde bulunmuş olan münafıkların bu yöndeki bütün çabaları daima sonuçsuz kalmıştır. Her dönemde gelen her elçiye karşı yapılmış olan bu girişimlerin sonuçsuz kalması, münafıkların ümitsizliğe düşüp yılgınlaşmalarına, elçinin ve müminlerin de daha da güçlenmelerine vesile olmuştur.

Müminleri aldatmaya çalışırlar

Bu kişileri 'münafık' yapan en belirgin özelliklerinin, gerçekten iman etmedikleri halde kendilerini imanlı göstermeye çalışmaları olduğunu belirtmiştik. Sadece kendileri gibi gördükleri kişilerin yanında gerçek yönlerini açığa vuran bu insanlar, müminlerin yanında sadece rol yaparlar. Fakat Kuran'da, münafıkların müminleri aldatmaya çalışırken, aslında kendilerini aldatıyor olduklarından şöyle söz edilmektedir:

(Sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatıyorlar. Oysa onlar yalnızca kendilerini aldatıyorlar ve şuurunda değiller. (Bakara Suresi, 9)

Kuran'da, peygamberlerin ve elçilerin dönemlerinde yaşamış olan münafıkların "iman ettik" demelerine rağmen, aslında gerçekten iman etmediklerinden bahsedilirken, bütün müminleri onlara karşı daima teyakkuz halinde olmaya sevk etmiştir:

Ey peygamber, kalpleri inanmadığı halde ağızlarıyla 'İnandık' diyenlerle Yahudiler'den küfür içinde çaba harcayanlar seni üzmesin. Onlar, kelimeleri yerlerine konulduktan sonra saptırırlar, 'Size bu verilirse onu alın, o verilmezse ondan kaçının' derler. Allah, kimin fitne(ye düşme)sini isterse, artık onun için sen Allah'tan hiçbir şeye malik olamazsın. İşte onlar, Allah'ın kalplerini arıtmak istemedikleridir. Dünyada onlar için bir aşağılanma, ahirette onlar için büyük bir azab vardır. (Maide Suresi, 41)

Münafıkların bu özellikleri yüzyıllar boyunca değişmemiştir. Kuran'da, tarih boyunca inandıklarını iddia ederek ortaya çıkan bu kişilerin varlığından bahsedilmektedir. Münafıklar her dönemde aynı özellikleri taşıdıklarından ve eylemleri de her zaman peygamberlere karşı olduğundan, yaptıkları şeyler ve karşılaştıkları son da hep aynı olmuştur. Allah'ın vaadine göre, aynı 'son'la karşılaşmaya devam edeceklerdir. Ayette şöyle buyrulmaktadır:

Sana indirilene ve senden önce indirilene gerçekten inandıklarını öne sürenleri görmedin mi? Bunlar, tağutun önünde muhakeme olmayı istemektedirler; oysa onlar onu reddetmekle emrolunmuşlardır. Şeytan da onları uzak bir sapıklıkla sapıtmak ister. (Nisa Suresi, 60)

Müminlerin gücünden tasalanırlar

Münafıkların müminlere karşı yapıp ettiklerinin neticeye ulaşmaması kızgınlıklarını artırdığı gibi, mümin topluluğunun gün geçtikçe güçlenmesi, tasalanmalarına neden olur. Çünkü düşman edindikleri bir topluluk, zaman ilerledikçe gücünü artırmaktadır. Aşağıdaki ayetler, münafıkların içinde bulundukları bu ruh halini açıklamaktadır:

Size bir iyilik dokununca tasalanırlar, size bir kötülük isabet ettiğindeyse, buna sevinirler... (Al-i İmran Suresi, 120)

Sana iyilik dokunursa bu onları fenalaştırır... (Tevbe Suresi, 50)

Münafıklar müminlerin yanında onlardan çıkar sağlamaya çalıştığı halde, kendi hesapları boşa gider. Umut ettikleri gibi bir menfaat sağlayamazken, müminler sürekli güçlenirler. Bu, Allah'ın değişmeyen bir kanunudur. Allah Kendisine inanıp iman edenlere, dünya hayatında yardım edeceğini ve onları nimetlerin en güzeli ile muhatap edeceğini bildirmiştir. Bu büyük gerçekten münafıklar da haberdardırlar. Ama sinsi tutumlarının bir gereği olarak, sürekli rahatlık ve huzur içinde olan müminlerin yaşamları, kendileri için öfke kaynağı halini alır. Müminler, münafıkların mantığını çözemedikleri bir bollukla mükafatlandırılmakta ve her zaman rahat etmektedirler. Dolayısıyla münafıklar, düşman edindikleri mümin topluluğunun sürekli sıkıntı hali içinde olmalarını içten arzu ederler. Müminlere Allah'ın verdiği nimetler ve içinde yaşadıkları bolluk, kendileri için bir sıkıntı ve tasa konusu olurken, müminlerin karşılaştıkları herhangi bir zorluk da onlar için bir sevinç unsurudur. Münafıkların bu bozuk ruh hali Kuran'da şöyle haber verilir:

... Onlar size kötülük ve zarar vermeye çalışıyor, size zorlu bir sıkıntı verecek şeyden hoşlanırlar... (Al-i İmran Suresi, 118)

Müminler Allah'ın imtihanına tabi oldukları için, zaman zaman zorluk gibi görünen birtakım olaylarla karşılaşabilirler. Fakat bu kendileri için birer denemedir. Zorlukların kendilerini incelttiğini, mücadeleye güçlerini artırdığını, cenneti hak etmek için birer vesile olduğunu gayet iyi bilirler. Münafıkların bunlardan dolayı tasalanmaları, Allah için yaşamamanın sırrını kavrayamamalarının ve dünyadaki imtihanın mahiyetini bilmemelerinin en belirgin delilidir. Müminler bu zorlukları kendileri için bir hayır vesilesi olarak değerlendirirken, münafıklar bunları, müminler için bir sıkıntı konusu, kendileri için de bir zafer olarak kabul ederler. Kendi karakterlerinin bir gereği olarak, müminlerin içinde bulundukları akıl boyutunun ve iman kuvvetinin farkında değildirler. Sıkıntıyla karşılaşan müminlerin, morallerinin mutlaka bozulduğunu ve nihayet beraberliklerinin bozulacağını düşünürler. Bundan dolayı büyük bir beklenti ve sevinç

içindedirler. Ancak beklentileri sonuçsuzdur. Allah'tan güç alan, Allah'a bağlı olan insanları takdir edememekte ve büyük bir yanılgıya düşmektedirler.

Müminlerden korkarlar

Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla O'nun sözlerini kıstas alarak yaşayan müminlerin kararlılığı, münafıkları daima huzursuz etmektedir. Müminler, cesur ve kararlı halleriyle güçlü bir imana sahip olduklarını, hiçbir şeyden olumsuz etkilenmeyeceklerini tam anlamıyla ortaya koymaktadırlar. Bu da münafıkların en çekindiği yönlerden biridir. Çünkü sarf ettikleri çabalar, detaylı planlanmış olmasına ve belli bir amaca yönelik düşünülmesine rağmen, istenen sonucu vermemektedir.

Allah dünyada müminler vesilesi ile münafıklara korku vermektedir. Kalplerinde büyük bir kin beslemelerine rağmen, planlarının her zaman sonuçsuz kalması ve müminlerden korku duymaları, acizliklerinin en temel delilleridir. Kendisine Allah'ı veli edinmiş olan bir topluluğun hatta tek bir insanın karşısında dahi bir güçlerinin olmadığını kendileri de farkındadırlar. Allah'a güvenmedikleri için sürekli şüphe ve huzursuzluk içindedirler. Huzursuzlukları, müminlerin kendilerine karşı mücadeleleri karşısında daha da artmaktadır. Münafıklara karşı çetin bir karşılık vermek Kuran'da müminlerin üzerine yazılmış Allah'ın bir emridir.

Ey peygamber, kafirlere ve münafıklara karşı cehd et (çaba harca) ve onlara karşı 'sert ve caydırıcı' davran. Onların barınma yeri cehennemdir. Ne kötü bir dönüş yeridir o. (Tahrir Suresi, 9)

Kendilerine 'Allah'tan kork' denildiğinde büyüklenen bu topluluk, Allah'ın desteği ile hareket eden müminlerin mücadeleleri karşısında korkuya kapılmaktadır. 'Derin bir kavrayışa sahip olamadıklarından' insanlara olan korkuları daha büyüktür. Bu gerçek bir ayette şöyle haber verilir:

Herhalde içlerinde 'dehşet ve yılgınlık uyandırma bakımından' siz, Allah'tan daha çetinsiniz. Bu, şüphesiz onların 'derin bir kavrayışa sahip olmamaları' dolayısıyla böyledir. (Haşr Suresi, 13)

Allah'ın müminlerin üzerindeki korumasından habersizdirler

... Allah, kafirlere müminlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez. (Nisa Suresi, 141)

Kendi durumlarının farkında olamayan bu insanlar, yukarıdaki ayette de bildirildiği gibi Allah'ın müminler üzerindeki desteğinin ve korumasının da farkında değildirler.

Allah'ı takdir edemeyen bir insanın, müminler üzerinde böyle bir desteği fark edememesi doğaldır. Kendilerine, Allah'ın kesinlikle yol vermeyeceğini kavrayabilselerdi, elbette müminlerin aleyhine yaptıkları çabalarının bir faydasının olmadığını da kavrayabilirlerdi. Bunu takdir edememeleri, kavrayamayan bir topluluk oldukları gerçeğini pekiştirmektedir. Dünyada yaşıadıkları süre boyunca bütün gçleri ile müminlere karşı mücadele girişimindedirler. Oysa Allah, ne dünyada ne de ahirette kendilerine bir çıkış yolu vermeyeceğini ve müminleri her türlü tehlikelerden koruyacağını Kuran ayetleri ile bildirmektedir. Bu ayetleri okudukları halde bu önemli gerçekten habersiz olmaları, önemli bir münafık alametidir. Müminlerin 'başıboş ve yardımsız' olduklarını düşünürler. Oysa müminler, her koşulda inkarcılara galip gelirler. Onlar Allah'ın gözettiği, bunun bir sonucu olarak da çok üstün özelliklere sahip kişilerdir. Bu gerçeği kavrayamamaları, boş ve amaçsız çabalarını gitgide artırmakta ve şüphe içinde sürgit kalmaya devam etmektedirler.

Menfaatlerine zarar gelirse müminlerden ayrılırlar

Münafıkların, müminlerin arasında bulunmalarının başlıca sebebi daha önce de belirttiğimiz gibi, kendi menfaatleridir. Yaşıadıkları rahatı bozacak, menfaatlerine olumsuz etki edecek bir durumla karşılaştıklarında ise, hemen dönerler ve müminlerden ayrılırlar. Bu anlar genellikle zorluk veya mücadele anlarıdır. Allah'ın rızasını kazanmaya yönelik bir hayat yaşıamadıklarından, zorluk durumunda din ahlakını yaşıamaya yanaşmazlar.

Nefislerinin ilk zora girdiği anda müminlerden ayrılan bu kişilere bir rnek, Hz. Musa'nın kavmindeki münafıklardır. Savaşı çıktıkları gün, asıl yüzlerini ortaya çıkarmışlar ve hem savaştan kaçmışlar, hem de Allah'ın elçisine karşı saygısız bir tavıra girmişlerdir:

Dediler ki: "Ey Musa biz, onlar durduğu sürece hiçbir zaman oraya girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin git, ikiniz savaşın. Biz burada duracağız." (Maide Suresi, 24)

Allah'a gerçek anlamda inanmayan ve ayetleri inkar eden bu insanların müminlerin arasında birtakım nedenlerden dolayı bulunmaları elbette ilginçtir. Bu insanların en önemli değerleri kendi menfaatleridir. Bu değer uğruna, sırf kendilerine menfaat sağlayabilmek için mümin topluluğunun arasında belirli bir süre kalabilmeyi başarırlar. Menfaatlerinin tehlikeye düştüğünü anladıkları zamanlar ise, ayrılma vakitleridir. Bu zoraki beraberliklerini belli bir süre devam ettirirler, ta ki menfaatleri zarar görene kadar... Zorluk ve mücadele anları, Allah rızası için yapılan bir mücadelede kimlerin salih olup olmadığını ortaya çıkarmaktadır. Menfaati zarar gören bu kişiler için, artık müminlerle beraber kalmalarına sebep olacak bağlayıcı bir durum yoktur. Münafıkların

müminlerden ne gibi menfaatler sağlama peşinde olduklarını ise, kitabın bir sonraki bölümünde göreceğiz.

ALLAH'A VE MÜMİNLERE KARŞI MÜCADELELERİ

Allah'ın yolundan alıkoymaya çalışırlar

Allah'ın mümine vermiş olduğu önemli sorumluluklardan biri de, insanlara iyiliği emredip onları kötülükten menetmek ve Kuran ahlakının gereklerini yeryüzünde duyurmaktır. İnsanlara gaflet içinde oldukları hayati bir konuyu anlatarak, ebedi ahiret hayatlarını kurtarmaları için kendilerini uyarmaktır. Sorumluluk büyük, yapılacak iş oldukça kapsamlıdır. Çünkü müminler için bir kişinin bile iman etmesine vesile olmak, Allah'ın hoşnutluğunu kazanabilmek açısından büyük önem taşır.

Münafıkların ise izledikleri tutum neredeyse olması gerekenin tam tersidir. Allah yoluna çağırmak yerine, Allah'ın yolundan alıkoymayı kendilerine görev edinmişlerdir. Bu da şeytanın emriyle hareket ettiklerini göstermektedirler. İnsanların imanına vesile olmayı istemek bir yana, münafığın en büyük amacı, 'şeytan' gibi onları, Allah'ın yolundan alıkoymak ve münafık cephesine yandaş toplamaktır:

İnsanlardan kimi, hiçbir bilgisi, yol göstericisi ve aydınlatıcı kitabı olmaksızın Allah hakkında tartışır-durur. Allah'ın yolundan saptırmak amacıyla 'gururla salınıp-kasılarak' (bunu yapar); dünyada onun için aşağılanma vardır, kıyamet günü de yakıcı azabı ona taddıracağız. (Hac Suresi, 8-9)

Münafıkların yöntemleri çeşitlidir. Ama bu yöntemleri uygularken, en temel özellikleri sinsilikleridir. Müminlerin arasında olup ikiyüzlü bir tutum izleyerek, onları engellemeye çalışırlar. Bu özellikleri, kuşkusuz onların ahirette 'en aşağılık' kılınmalarının da önemli bir sebebidir.

İnkarcılara müminler hakkında haber taşırlar

... İçinizde onlara haber taşıyanlar vardır... (Tevbe Suresi, 47)

Münafıkların en büyük istekleri, müminler topluluğunun dağılmasıdır. Bu sebeple, güçlü olduklarına inandıkları inkarcılarla birleşerek, müminlere karşı sinsi bir mücadeleye girerler. Birlik halindeki bir mümin topluluğu, kendileri için önemli bir tehlikedir. Bu nedenle öncelikle bu birlikteliği yok etmeye çalışırlar. Görevleri aleyhte faaliyet olduğundan, amaçları ellerinden geldiğince zarar vermektir. Daha doğrusu, zarar vermek için çabalamaktır.

Elbette bunun için mümin topluluğunun içinde bulunmayı kendileri için bir avantaj olarak değerlendirirler. Aralarında oldukları sürece aleyhte faaliyetleri daha rahat yapabileceklerini düşünürler. Haber taşıyabilecek, bilgi toplayabileceklerdir. Oysa, yaptıkları her aleyhte faaliyet, kendileri için bir sorun haline dönüşmekte ve bir sonuca ulaşamamaktadır.

İnkarcılarla olan işbirliğine mümin topluluğunun içindeyken başlayan bu kişilerin amaçları; müminlerin arasında kalıp, onların taktiklerini öğrenmek ve bunları inkarcılara iletebilmektir. Ancak bu noktada da, münafıkların bilmedikleri veya bilip de önemsemedikleri bir gerçek devreye girmektedir: Allah müminlerin aleyhine kurulan hiçbir düzene müsaade etmez. Münafıkların tarih boyunca kurdukları bütün tuzaklar, kendi başlarına çökmüştür. Allah'ın vaadine göre de bu şekilde olmaya devam edecektir. Yaptıkları her iş sonuçsuz kalmaya mahkumdur.

Gizli söyleşirler

Münafıkların, müminlerin arasında iken, onların aleyhine yaptıkları gizli söyleşmeler günah, düşmanlık ve isyan amaçlıdır:

Gizli toplantıların fısıldaşmalarından men edilip sonra men edildikleri şeye dönenleri; günah, düşmanlık ve peygambere isyanı (aralarında) fısıldaşanları görmüyor musun?.. (Mücadele Suresi, 8)

Mümin topluluğunun içinde bulunmakta ama bu arada kendi aralarında gizli bir birlik haline gelerek müminler aleyhinde planlar kurmaktadırlar. Gizli toplantılarının mahiyeti budur. Bunun bir örneği Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) döneminde görülmüştür:

Zarar vermek, inkarı (pekiştirmek), müminlerin arasını ayırmak ve daha önce Allah'a ve elçisine karşı savaşı gözlemek için mescid edinenler ve: 'Biz iyilikten başka bir şey istemedik' diye yemin edenler (var ya), Allah onların şüphesiz yalancı olduklarına şahitlik etmektedir. (Tevbe Suresi, 107)

Dönemin münafıkları Peygamberimiz (sav)'i ve yanında bulunanları uzaktan gözetleyip, faaliyetlerini öğrenmek ve onlara tuzak kurmak için müminlerden ayrı bir mekan edinmişlerdir. Bu durum Kuran'da özellikle haber verilen, münafıkların karakteristik bir özelliğidir. Bunu yapan münafıklar, müminlerden gizli bir iş yaptıklarını, gizli planlar kurduklarını ve bu sayede başarıya erişebileceklerini zannetmektedirler. Oysa Allah, "Onlar bilmiyorlar mı ki, elbette Allah, onların gizli tuttuklarını da, fısıldaştıklarını da biliyor. Gerçekten Allah, gaybın bilgisine sahip olandır" (Tevbe Suresi, 78) ayetinde bildirdiği gibi yapmakta olduklarını görmektedir. Bu tutumları elbette, bu önemli sırta inanmamalarından kaynaklanmaktadır.

Ayrıca müminlerin arasında inkarcı bir tutum izlemekle kalmayıp, Peygamberimiz (sav)'e karşı isyanı fısıldaşmaktadırlar. Oysa ahirette kendi yapıp ettiklerini karşılarında gördüklerinde, yaptıklarının gizli olmadığını, müminlerin destekçisi olan Allah'ın, müminlere karşı yapılan her plandan haberdar olmasının yeterli olduğunu anlayacaklardır. Onlar insanlardan saklamaya çalıştıkları bu faaliyetleri Allah'ın ortaya çıkaracağını ummamaktadırlar. Yine korkuları insanlardandır. Oysa ahirette yapıp ettiklerinin tümünden hesaba çekilecek, kendilerini tam anlamıyla müstağni gördükleri, hiç ortaya çıkmayacağını zannettikleri faaliyetleriyle tek tek karşılaşacaklardır.

Kötülüğü örgütlerler

Müminler ömürlerini Allah için ibadet ederek, O'nun yolunda daima ciddi bir çaba harcayarak geçirirler. Bu amaç doğrultusunda hayatlarının her anını 'hayır' peşinde koşarak yaşamaya çalışırlar; çünkü ölümün kendilerini ne zaman yakalayacağını belirsizliğinin farkındadırlar.

Münafıklar ise -herşeyde olduğu gibi- burada da müminlerin tam tersine bir tavır ortaya koyarlar; yaşadıkları her an bir kötülük peşindedirler. Masum insanlara iftira atmak ya da müminlere tuzak kurmak gibi daha pek çok kötülüğü özel olarak tasarlayarak, müminlere zarar vermeye çalışırlar. Çabaları daima inananların aleyhindedir. Bu çabaların en önemli hareket noktası elçiye, müminlere ve Allah'ın ayetlerine duydukları öfkedir. Yapılan her uyarı, içlerindeki kini pekiştirmekte ve kalplerindeki intikam alma hissini güçlendirmektedir. Ayetlerde bu gerçek bizlere şöyle bildirilmektedir:

... Ancak onlara bir uyarıcı-korkutucu geldiğinde, (bu) nefretlerinden başkasını artırmadı. (Hem de) Yeryüzünde büyüklük taslayarak ve kötülüğü tasarlayıp düzenleyerek. Oysa hileli düzen, kendi sahibinden başkasını sarıpkuşatmaz... (Fatır Suresi, 42-43)

Duydukları bu kin kendilerine çok şey yaptırabilir. Gelen elçiler kendilerine iyiliği ve güzelliği hatırlatıp Allah'ın ayetlerini okudukça, içlerindeki öfke artmakta ve onları sinsi bir faaliyete yönlendirmektedir. Bu nedenle inananlara karşı kötülük örgütleyip düzenlemeye başlarlar. Faaliyetlerini engelleyecek planlar üretir, müminlerin arasında anlaşmazlık çıkarmaya çalışırlar. Verilen bir hükmü saptırmaya, elçiye itaatsizliği hoş göstermeye çaba harcarlar. Elçi tarafından yapılmaması söylenen şeyleri yaparak bir eylem ortaya koyar ve taraftar toplamaya çalışırlar. Yaptıkları herşey düzeni bozmaya ve mümin topluluğunu güçten düşürmeye yöneliktir.

Ancak Kuran'dan öğrendiğimize göre, bütün bu çabalar mümin topluluğunu hiçbir şekilde etkilememiştir. Her devirde Allah'ın düzenine karşı bir plan kurmak isteyenler hep bozguna uğramaktadırlar. Allah'ı takdir edemeyen her kişi, bu büyük gerçeğe

habersiz olarak çabalarını sürdürmeye devam edecektir. Oysa Kuran'da bildirildiği gibi, hileli düzen kendi sahibinden başkasını sarıp kuşatmaz.

Müminlere karşı alaycılar

Yaptıkları eylemlerin bir diğeri de alaycılıklarıdır. Münafıklar, müminlerin güçlerinden dolayı içine düştükleri ezik ve tedirgin ruh halini, bu yöntemle ortaya çıkarırlar. Müminlerin iyi niyetlerini suistimal ederek, onları küçük görür ve insanların gözünde küçük duruma düşürmek isterler. Bu da önüne geçilmez öfkelerinin bir sonucudur. Allah Kuran'da kendi ağızlarından bu gerçeği bizlere şöyle duyurur:

... Şeytanlarıyla başbaşa kaldıklarında ise, derler ki: 'şüphesiz sizinle beraberiz. Biz onlarla yalnızca alay ediyoruz. (Bakara Suresi, 14)

Oysa müminlere ne alaylarıyla, ne de diğer eziyetleriyle hiçbir şekilde zarar veremezler. Bütün davranışlarını Allah bilmekte ve görmektedir. Allah Kuran'da münafıklar için, asıl küçük düşen ve asıl alay edilenlerin kendileri olduğunu şöyle haber vermektedir:

(Asıl) Allah onlarla alay eder ve taşkınlıkları içinde şaşkınca dolaşmalarına (belli bir) süre tanır. (Bakara Suresi, 15)

Münafıklar müminleri kıskanıp onlara karşı nefret beslediklerinden, bütün davranışları bu gizli kini dışarıya göstermemeye yöneliktir. Onlardan belli bir dönem çıkar gözettikleri için, nefretlerini belli etmemeye gayret ederler. Ancak bilinçaltılarındaki nefret, kuşkusuz ortaya çıkmaktadır. Alaycılık, münafıkların müminlere duyduğu hasedin ve kinin gizli bir göstergesidir. Konuşmaları, bakışları, arkalarından yaptıkları kaş göz işaretleri ile kalplerindeki gizli kin ve nefret aslında açıkça dışarı yansımaktadır.

Ayetlerde münafıkların yalnızca iman ettikleri için müminlere karşı takındıkları tavırlar net bir biçimde anlatılmaktadır. Kendilerini üstün ve ahiretten olabildiğince uzak görmelerinin bir sonucu olarak, karşılarındaki kişilerin Allah için yapmakta olduklarına anlam verememekte, Allah rızası ve ahiret için yaşanan bir hayatı alaya almaktadırlar:

Doğrusu, 'suç ve günah işleyenler,' kimi iman edenlere gülüp-geçerlerdi. Yanlarına vardıkları zaman, birbirlerine kaş-göz ederlerdi. (Mutaffifin Suresi, 29-30)

Allah bu tutumlarına karşılık olarak ahirette karşılaşacakları ortamı ise şöyle bildirmektedir:

Artık bugün, iman edenler, kafir olanlara glmektedirler. (Mutaffin Suresi, 34)

Bunun yanı sıra münafıklar Şeytanın sinsi zekası ile hareket ettiklerinden, mümine karşı yaptıkları bu tip tavırları açıkça anlaŐılabilecek gibi aleni yapmazlar. Bütün alaycı tavırlarının, sonradan mutlaka tevil edilebilecek gibi olmasına dikkat ederler. Uyguladıkları fesat ortaya çıktığında ve alaycılıkları yüzlerine vurulduğunda, sahip oldukları 'münafık mantığı' kendisini açıkça belli eder. Böyle bir durum karşısında münafıklar, kendilerinin asla bir kötülük peşinde olmadıklarını, yanlış anlaŐıldıklarını savunacaklardır. Kendi sözde masumiyetlerini kanıtlamak için ellerinden geleni yapacaklardır:

Onlara sorarsan, andolsun: 'Biz dalmıŐ, oyalanıyorduk' derler. De ki: 'Allah ile, O'nun ayetleri ve elçisiyle mi alay ediyordunuz? (Tevbe Suresi, 65)

Müminlere iftira atarlar

Allah'a karşı yalan uydurup iftira düzenden veya O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kimdir? Hiç Şüphesiz o zalimler kurtuluŐa eremezler. (En'am Suresi, 21)

Amaçları elçiyi ve müminleri gten düŐürüp, din ahlakının hakimiyetini engellemek olduğu için, elçiye haksız yere iftiralarda bulundukları gibi, müminlere de asılsız suçlar isnad ederler. Münafıkların, müminlerin aleyhlerinde geliŐtirdikleri saldırıların en önemlilerinden biri, onlar hakkında iftiralarda bulunmalarıdır. Bu Şekilde kendilerini, onlardan ayrı oldukları için haklı gösterebileceklerini zannederler. Bu zanlarına göre kendileri temize çıkacak, müminler de insanların gözünde itibar kaybedeceklerdir. Oysa atılan iftiralar, hiç de olayların müminlerin aleyhine geliŐmesine yol açmaz; aksine her zaman kendi aleyhlerine dönecektir. Allah iftiracı yapıya sahip bu kişiler için Şöyle buyurmaktadır:

... Hiçbir bilgiye dayanmaksızın insanları saptırmak için Allah'a karşı yalan uydurup iftira düzenden daha zalim kimdir? Şüphesiz Allah, zalimler topluluğunu hidayete erdirmez. (En'am Suresi, 144)

İftiraların en önemli özelliği çoğunlukla elçiyi hedeflemeleridir. Kuran'da bahsi geçen ve daha önce de belirttiğimiz birtakım suçlamalar, tarih boyunca aynı yöntemler izlenerek yapılmıŐtır. Tarih boyunca var olan ve Kuran'da adı geçen kavimlerdeki inkarcılar da kendilerine gelen elçiye, deli, büyücü gibi yakıŐtırmalarda bulunmuşlardır.

Geçen yüzyıllara rağmen bu eylemlerinde bir değişiklik yapamamışlar, suçlama mahiyeti ile aynı yöntemlere başvurmuşlardır. Tarihte bu girişimler hiçbir zaman amacına ulaşamamıştır.

Müminlere zarar vermek ister ve ayrılık çıkarmaya çalışırlar

Hani o inkar edenler, seni tutuklamak ya da öldürmek veya sürgün etmek amacıyla, tuzak kuruyorlardı. Onlar bu tuzağı tasarlıyorlarken, Allah da bir düzen (bir karşılık) kuruyordu. Allah, düzen kurucuların (tuzaklarına karşılık verenlerin) hayırlısıdır. (Enfal Suresi, 30)

Bilinçaltılarında müminlere kin ve nefret duyan münafıklar, onlara zarar vermek için aralarında fitne ve ayrılık çıkarmaya çalışırlar. Daha önce de belirttiğimiz gibi asıl amaçları, bir topluluk halindeki müminleri ayırmaktır. Bu şekilde inananları güçten düşürebileceklerini ve din ahlakının yaşanmasına engel olabileceklerini düşünürler.

Müminlerin birlik halinde olmaları elbette ki önemli bir destek ve güçtür. Ama inananlar asıl gücü Allah'tan alırlar. Müminler birliktelikleri ile, Allah'ın kendi üzerlerine yazmış olduğu birtakım yükümlülükleri yerine getirmekte, Allah'ı anmakta, inkarcılara karşı toplu olarak bir mücadele vermektedirler. Müminlerin asıl güçlerini Allah'tan aldıklarını kavrayamayan münafık zihniyeti, müminlerin aralarını açmakla onlara önemli bir darbe vuracaklarını düşünmektedir. Bu şekilde bakış açılarının sonuçlarından bir tanesi ortaya çıkmakta, kendilerince önemli gördükleri ama sonuçsuz ve anlamsız olan bir uğraşı için çaba sarf etmektedirler. Kendilerine göre, birlik olan böyle güçlü bir topluluğu güçten düşürmenin en geçerli yolu budur. Aralarından ayrıldıktan sonra da, müminler aleyhinde bozgunculuk çıkarma çabalarını sürdürürler.

Müminlerin aralarında ayrılık çıkarmaya çalışırken, -daha önce de bahsetmiş olduğumuz gibi- sinsi bir yol izlerler. Hiçbir zaman fitneye "biz sizin içinizde ayrılık çıkaracağız" diyerek girişmezler. Aksine kendilerinin, yeryüzünde doğruluğun yayılmasını isteyen güvenilir insanlar olduklarını iddia ederler. Bu sinsi davranışlarıyla, onların güvenini sağlamaya ve onlara belli etmeden aralarına fitne sokmaya çalışırlar. Bu kendileri için önemli bir fırsattır. Oysa çabaları her zaman olduğu gibi başarısızdır:

Onlar size ezadan başka kesinlikle bir zarar veremezler... (Al-i İmran Suresi, 111)

AHİRET İNANÇLARI VE DÜNYAYI AHİRETE TERCİH ETMELERİ

Mümin için uğrunda çaba harcanacak asıl hedef, ahiret hayatıdır. Dolayısıyla müminin dünyadaki tüm hazırlığı, ahiretteki hayatını en mükemmel şekilde kazanmak içindir. Kesin bir bilgi ile iman etmek, konu ahiret olduğunda oldukça önem kazanmaktadır. Çünkü insanlar varlığına tam anlamı ile inanmadıkları, kendilerince hayali olan bir amaç için yaşamayı tercih etmezler. Zaten dünyada inananların azlığı ve münafıkların varlığı da, bu mantığın bir sonucudur. İnsanlar, kendilerini bekleyen kesin gerçekten, Kuran ayetlerindeki detaylı açıklamalara ve kendilerinin de şahit oldukları sayısız delile rağmen, sürekli kuşku içinde yaşamaktadırlar. Bu kuşkunun nedeni, Kuran ayetlerinden okudukları ahiret gerçeğini, dünya hırsları sebebiyle düşünmek istememeleridir. Nitekim ahirete kesin bir biçimde inanan bir insan, ahiretin yanında dünyanın, gözde büyütülecek bir değerinin olmadığını anlamış ve dünyanın aldatıcı süslerinden yüz çevirmiştir. Münafıklar için ise, 'dünya' en değerli kavramdır. Bu sebeple, ahirete karşı kendilerini bile bile körleştirirler. Ayette onların bu durumları şöyle haber verilir:

Hayır, onların ahiret konusundaki bilgileri ard arda toplanıp pekiştirildi, hayır, onlar bundan bir kuşku içindedirler; hayır, onlar bundan yana kördürler (Neml Suresi, 66)

Ahiretten yana kuşkuda olmalarının en büyük nedeni, imanlarındaki zayıflık ve nefislerindeki dünya hırısıdır. Ahireti düşünmedikleri, daha doğrusu düşünmek istemedikleri için onun yakınlığını kavrayamazlar. Hesaba çekilmek Kuran'da "doğrusu onlar, hesaba çekileceklerini ummuyorlardı" (NebeSuresi, 27) ayetinde de bildirildiği gibi kendileri için hiç beklemedikleri bir durumdur. Nefislerine hakim olan müstağniyet de bu önemli ve hayati konuda kendisini göstermektedir.

Elbette ki bunun nedeni, ahiretin varlığını hiçbir şekilde bilmemeleri değildir. Onlar yalnızca hesap gününü, ahireti ve cehennemi zihinlerinde canlandırmak istememektedirler. Bu büyük gerçekleri düşünmeyip, bile bile dünyanın aldatıcılığına kanarlar. Düşünmemekle de kendilerini oldukça kazançlı görürler. Fakat onlar kendilerini karda saysalar da, aslında ebedi cenneti kaybetmektedirler.

Dünya hayatına tutkuyla bağlıdırlar

Bu dünya hayatı, yalnızca bir oyun ve '(eğlence türünden) tutkulu bir oyalanmadır'. Gerçekten ahiret yurdu ise, asıl hayat odur. Bir bilselerdi. (Ankebut Suresi, 64)

Kuran'da Allah'ın insanlara bildirdiğine göre, dünya sadece geçici bir yurt olarak yaratılmıştır. Asıl yurt ahiret yurdu; asıl hayat da orada yaşanacaktır. Ayrıca bu

gerçek hayat, 60-70 sene gibi kısa bir süreyle de sınırlanmayacak, insanlar sonsuz süreyle orada kalacaklardır.

Bu çok büyük bir gerçektir. Her insanın bu gerçeği mutlaka göz önünde bulundurması ve ölümden sonra gideceği asıl yurt için dünyadayken hazırlık yapması şarttır. Ancak insanların büyük çoğunluğu bu gerçekten habersizdir. Daha doğrusu bu olayı düşünmeye karşı istekleri yoktur. Onlar dünya hayatını yaşamak isterler. Bunu zedeleyecek herhangi bir fikre yanaşmazlar. Ahiretin varlığı ise dünyaya yönelik bağımlılıklarına darbe vurmaktadır. Bunu kabullenmek istemedikleri için, bu düşünceden mümkün olduğunca uzak kalmayı tercih ederler. Yaşamları boyunca kaçmaya çalıştıkları gerçek bilgiyi yok kabul ederler. 'Yapmaları gerekenleri' yapmamanın bir yoludur bu.

Dünya hayatına bu kadar bağlanmış olmalarının nedeni, ölümü düşünmemeleridir. Bu nedenle ölüm konusu açıldığında hemen konuyu kapatmaya çalışırlar. Çünkü ölüm sahip oldukları herşeyi, bedenlerini, mallarını, paralarını, güzelliklerini, makam ve mevkilerini alıp götürcektir.

Oysa -ne kadar kaçılsın da- ölüm çok büyük bir gerçektir. Her insan Allah'ın dilemesiyle doğar, O'nun belirlediği bir kader üzerine yaşar ve yine O'nun belirlediği kaderle, belli bir süre sonra ölür. Akl-ı selim her insan bunu açık bir şuurla düşünmeli ve bu noktada kendisine düşen sorumluluğu yerine getirmelidir. Bu sorumluluk kısa ve geçici olan dünya hayatına bağlanmamak ve Allah'ın sınırlarına göre yaşamaktır.

Ancak kalpleri katılaşmış olan münafıklara yaşam, oldukça renkli ve hareketli gelir. Aslında bunun nedeni -imtihanın gereği olarak- dünya hayatının süslü kılınması, inkarcıların da bu süse aldanmalarıdır. İman sahibi kişiler ise bu süsün aldatıcı olduğunu ve dünya hayatının göz açıp kapayıncaya kadar hızla akıp gideceğini kavramışlardır.

Münafıklar, bu gerçekten kaçmaktadırlar. Dünyaya bağlılıkları öyle şiddetlidir ki, bu uğurda 'çok iyi bildikleri halde' ahiret gerçeğini görmemezlikten gelirler. Oysa Kuran'ı okuyan, olayların asıl yönlerini öğrenen bu kişiler, elbette ki dünyanın gerçek yüzünü de bilmektedirler. Buna rağmen Kuran'da, "onlar dünya hayatını ahirete tercih ederler..." (İbrahim Suresi, 3) ayetinde de bildirildiği gibi dünya hayatından asla vazgeçemezler.

Dünya sevgisi onları adeta büyülemiş, gerçekleri kavrayamaz hale getirmiştir. Dolayısıyla münafıklar -hiç ölmeyeceklermiş gibi- dünyevi hesaplar yaparlar. Sonu gelmeyen planları vardır. Müslümanlara karşı kurdukları sinsi planlar da, bu dünyevi hesapların kapsamındadır. Yapmadıkları tek şey, öldükten sonra yaşayacakları sonsuz hayatları için çaba harcamaktır. Oysa dünya hayatının süsüne aldanarak ahireti unutmaları, kendilerine hiçbir yarar sağlamaz. Aksine onları çok zor, sıkıntılı, aşağılanma ve azap dolu korkunç bir yaşam beklemektedir.

Ölüm, kıyamet, ahiret, cennet, cehennem gibi son derece önemli olan konuları düşünmemelerinin kendilerince belli sebepleri vardır. Ancak en temel sebep

müstağniyetleridir. Yaşam, kendilerine hiç bitmeyecek gibi uzun gelmekte, ahirette ise, eğer giderlerse en güzelini hak edeceklerini düşünmektedirler. Kehf Suresi'nde haber verilen bağ sahiplerinin kıssası bu konuya bir örnektir:

Kendi nefsinin zalimi olarak (böylece) bağına girdi (ve): "Bunun sonsuza kadar kuruyup-yok olacağını sanmıyorum" dedi. "Kıyamet-saati'nin kopacağını da sanmıyorum. Buna rağmen Rabbime döndürülecek olursam, şüphesiz bundan daha hayırlı bir sonuç bulacağım." (Kehf Suresi, 35-36)

Onları din ahlakını yaşamaktan, yalnızca Allah'a yönelmekten ve O'nun cennetini kazanmak için O'nun isteklerine göre bir hayat sürmekten alıkoyan ana sebepler, heva ve hevesleri, yani tutkularıdır. Ancak tüm tutkuların ortak özelliği, kişiyi Allah'tan ve O'nun yolundan uzaklaştırmalarıdır. Burada önemli bir nokta, dünyevi tutkularının onları er ya da geç ortada bırakacağıdır. Ölüm geldiğinde, gözlerinde büyüttükleri değerlerin hiçbirisi kendilerine yardımcı olamayacaktır. Sayılanların tümünü dünyada bırakıp, yapayalnız bir şekilde Allah'ın huzuruna gideceklerdir.

Dünya hayatının geçici olduğunu anlamazlar

Size verilen herşey yalnızca dünya hayatının metai ve süsüdür. Allah Katında olan ise daha hayırlı ve daha sürekli. Yine de akıllanmayacak mısınız? (Kasas Suresi, 60)

Münafıklar Kuran'ı bilmektedirler. Kuran ayetlerinden dünyanın kısa bir aldanıştan ibaret olduğunu, asıl hayatın ahiretteki sonsuz hayat olduğunu, orada kazananın da, kaybedenin de olacağını ve kazananlardan olmak için Allah'ın kitabına göre yaşamaları gerektiğini bilmektedirler. Fakat bütün bunlara rağmen, onlar dünyayı tercih ederler.

Peki münafıklar kendileri için "kazanç" olacak yoldan neden yüz çevirmektedirler? Neden sonu "ateş" olan bir yolu tercih etmektedirler? Münafıkların bu ruh haliyle ilgili soruların cevabı Kuran'da şöyle haber verilmektedir:

Dediler ki: "(Bütün olup biten,) Bu dünya hayatımızdan başkası değildir, ölürüz ve diriliriz; bizi 'kesintisi olmayan zaman' (dehrin akışın)dan başkası yıkıma (helake) uğratmıyor." Oysa onların bununla ilgili hiçbir bilgileri yoktur; yalnızca zann ediyorlar. (Casiye Suresi, 24)

Bu tavırlarının bir sebebi, kendilerini ahiretten müstağni görmeleridir. Yukarıda bahsettiğimiz gibi varlığına tam olarak inanmadıkları ahiretin, var olsa bile kendileri için güzel bir son olacağı zannı ile hareket ederler. Dolayısıyla kalplerini dünyevi tutkulara kapılmaktan alıkoymazlar. Dışarıdan bakıldığında iman ediyor gözükseler de,

kalplerinde hep dünyevi menfaatler ile beraberdirler. Bu nedenle, gözlerini dünya sevgisi bürümüş, kalplerine dünya tutkusu sinmiştir. Dünya hayatının kısa ve geçici olduğu gerçeği münafıklara son derece boş ve anlamsız gelir. Ölümcül bir hastalığın bütün vücudu sarması gibi, dünyevi tutkular da onları sarmıştır.

Dünya güzelliklerini yok ederler

İnkâr edenler ateşe sunulacakları gün, (onlara şöyle denilir): "Siz dünya hayatınızda bütün güzellikleriniz ve zevklerinizi tüketip-yok ettiniz, onlarla yaşayıp zevk sürdünüz... (Ahkaf Suresi, 20)

Sadece dünya hayatına yönelik olarak yaşamalarına rağmen bu kişiler hiçbir zaman mutlu olamaz ve dünyanın nimetlerinden tam olarak faydalanamazlar. Dünyanın nimetlerinden faydalanabilmek için Allah'a gönülden yönelmek gerekmektedir. Kendisine gönülden yönelen samimi kullarına Allah, heybetlerinin, güzelliklerinin, sağlıklarının, akıl kapasitelerinin, bereketlerinin ve başarılarının artması gibi, pek çok nimetle karşılık verir. Hakiki ruh ve fizik güzelliği ancak mümine mahsustur. Müminin dünyaya yönelik bir beklentisi yoktur ama buna rağmen, dünyada da hep güzelliklerle muhatap olmaktadır.

Allah'ın ayetlerini bile bile inkâr eden, onlara karşı gelen münafıklar için ise, sayılan nimetlerin giderek azalması, kaybolması söz konusudur. Ve bunu kendi elleriyle yapmışlardır; fırsatları varken yüz çevirmişler, bir bakıma "isteyerek" üzerlerindeki nimetleri kendilerinden uzaklaştırmışlardır. Tüm menfaatleri dünyaya yöneliktir. Oysa dünyadaki rahatı, huzuru ve nimetleri de Allah'ın verdiği farkında değildirler. Beklentileri dünyadandır ama Allah dilemedikçe dünyaya yönelik bir kazançları da olmayacaktır. Güzelliği haketmeyen bu kişilere Allah, kalpten bağlı oldukları dünyada bir güzellik vermeyecektir.

Kendilerine verilmiş olan birtakım dünyevi nimetleri de hak ettiklerini düşünmektedirler. Bunlar kendileri için bir üstünlük unsuru halindedir. Oysa kendilerine verilen dünyevi değerler tek bir amaç içindir. Bir ayette bu durum şöyle bildirilmektedir:

Şu halde onların malları ve çocukları seni imrendirmesin; Allah bunlarla ancak onları dünya hayatında azablandırmak ve canlarının inkâr içindeyken zorlukla çıkmasını ister. (Tevbe Suresi, 55)

Dünya hayatı hiç de kendi düşündükleri gibi bir refah ve rahatlık ortamı değildir. Allah, kendi dinine açıkça savaş açmış olan bu insanlara, uğruna yaşadıkları dünyada rahatlık ve huzur da vermeyecektir. Tek beklentileri dünyadır, burada çabalamakta ve uğraşıp didinmektedirler, ama kazandıkları tamamen boşa gitmiştir. Bunu da Allah bizlere, şu ayet aracılığıyla duyurur:

Onların, dünya hayatındaki bütün çabaları boşa gitmişken, kendilerini gerçekte güzel iş yapmakta sanıyorlar. (Kehf Suresi, 104)

Din gününü unuturlar

Kıyamet günü, dünya tarihinin sona ereceği dehşet dolu bir gündür. Ayetlere göre, güneş körelecek, yıldızlar bulanıklaşıp dökülecek, denizler tutuşturulacak, gökyüzü çatlayıp yarılacak, bütün insanlar yattıkları yerden kaldırılacaktır. Kuran'da, o günün korkusu ile çocukların saçlarının ağaracağından, gebe kadınların çocuklarını düşüreceğinden bahsedilmektedir. Kıyamet saatinin ardından insanları din günü, yani hesap günü beklemektedir. Müminler kıyamet gününün meydana getireceği dehşetten korkarlar ve din gününde hesaba çekildiklerinde küçük düşmemeyi, hesaplarını kısa sürede verip cennete girmeyi umut ederler.

Münafık da kıyamet gününün varlığını ve özelliklerini bilmektedir. Çünkü Kuran'ı okumaktadır. Kuran'da yapılan tariflerle o günün dehşetli bir gün olacağı kendisine anlatılmıştır. Ancak, münafığın en belirgin özelliği, oldukça açık olan Kuran ayetlerine ve edindiği bu kadar bilgiye rağmen, ahirete karşı halen şüphe içinde olmasıdır. Dolayısıyla hayatını bu büyük doğruya göre planlamaz. Hatta unutmaya çalıştığı bu gerçeği, bir an olsun "açık bir şuurla" düşünmez bile...

Hayır, onlar kıyamet-saatini yalanladılar; Biz kıyamet saatini yalan sayanlara çılgınca yanan bir ateş hazırladık. (Furkan Suresi, 11)

MÜNAFIK MÜSTAĞNİYETİ

Onlar, Allah'a, hoşlarına gitmeyen şeyleri uygun görürler, dilleri de yalan olarak en güzel olanın 'kendilerinin olduğunu düzmektedir.' Hiç şüphesiz ateş onlar içindir ve hiç şüphesiz onlar (cehennemde) öncülerdir. (Nahl Suresi, 62)

Allah'tan korkan insanlar, her zaman her konuda Allah'ın yardımını ve desteğini beklerler. Hz. Musa'nın Kuran'da haber verilen, "Rabbim, doğrusu bana indirdiğin her hayra muhtacım" (Kasas Suresi, 24) sözüyle örnek verildiği gibi, her an kendilerini yaratana muhtaç olduklarının farkındadırlar. İşte müminlerle tamamen zıt özellikler taşıyan münafıkların 'müstağniyeti' bu noktada açığa çıkar.

'Müstağni' kelimesi Kuran'da 'hiçbir şeye ihtiyacı olmadığını sanan' kişiler için kullanılır. Oysa hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, 'müstağni' olan yalnızca Allah'tır. İnsanlar ve diğer tüm canlılar da Allah'ın yarattığı ve her an O'nun dilemesiyle yaşamlarını sürdüren aciz, ihtiyaç içinde olan varlıklardır. Allah insanlara acizliklerini göstermek için şöyle seslenmektedir:

Ey insanlar, (size) bir örnek verildi; şimdi onu dinleyin. Sizin, Allah'ın dışında tapmakta olduklarınız -hepsi bunun için biraraya gelseler dahi- gerçekten bir sinek bile yaratamazlar. Eğer sinek onlardan bir şey kapacak olsa, bunu da ondan geri alamazlar. İsteyen de güçsüz, istenen de. (Hac Suresi, 73)

Ancak münafıklar, Allah'a karşı acz içinde olduklarının farkında değildirler. İçlerinde şeytanınkine benzer bir kibir taşırlar. İnsanları kandırabildiklerini sandıkları için hem Allah Katında hem de müminlerin gözünde küçük düşmüş olmalarına rağmen, kendilerini çok akıllı ve üstün görürler. Hep doğru yolda olduklarını düşünürler. Eksik ve hatalı olabileceklerine asla ihtimal vermezler. Bütün bunlar da, aslında bir hastalık çeşidinin alametleridir. İşte bu hastalığın adı yukarıda belirttiğimiz gibi 'müstağniyet'tir.

Nitekim Allah münafıkların kalplerinde hastalık taşıyan insanlar olduklarını ve ikiyüzlülükleri sebebiyle bu hastalıklarının artırıldığını bize şöyle bildirmektedir:

İnsanlardan öyleleri vardır ki: "Biz Allah'a ve ahiret gününe iman ettik" derler; oysa inanmış değillerdir. (Sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatırlar. Oysa onlar, yalnızca kendilerini aldatıyorlar ve şuurunda değiller. Kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını arttırmıştır. Yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için acı bir azab vardır. (Bakara Suresi, 8-10)

'Müstağniyet' hastalığı tarih boyunca bütün inkarcılarda görülmüştür. Allah, insanı cehenneme sürükleyen bu hastalığa Kuran'ın birçok ayetinde işaret etmiştir. Hastalığın tarihi şeytanla başlamıştır. Kendini, yaratılmışların en üstünü gören şeytanın müstağniyetinin ilk belirtisi, Allah emrettiği halde Hz. Adem'e secde etmemesi olmuştur. Bu şekilde davranmasının kendince açıklaması da, Hz. Adem'in topraktan, kendisinin ise ateşten yaratılmış olmasıdır.

Dolayısıyla dünya kurulduğundan beri tarih sahnesine gelen her inkarcı, şeytanla aynı karakter yapısını taşıması itibariyle onun bu özelliğini de üzerinde barındırır. İnkarcıların bir grubunu teşkil eden münafıklar için söz konusu olan müstağniyet de, ilk olarak şeytanın üzerinde tecelli eden bu müstağniyetin aynısıdır.

Müstağniyetin ilk belirtisi, kişinin, kalbinde hastalık bulunduğuna kesinlikle inanmamasıdır. Nitekim münafıklar da -Kuran'daki ifadeyle- kalplerinde 'hastalık' bulunduğuna hiçbir şekilde inanmazlar. Bu da hastalıklarının daha artmasına neden olur. Zira kendini müstağni yani eksiksiz, hatasız gören kişi, kötülüklerden ve günahlardan sakınmaz, buna ihtiyaç duymaz. Nitekim Allah Kuran'da, kendini müstağni görenin azgınlaşacağını haber vermektedir. Ayetlerde şöyle buyrulur:

Hayır; gerçekten insan, azar.

Kendini müstağni gördüğünden. (Alak Suresi, 6-7)

Münafıkların içlerinde yaşattıkları müstağniyetin çeşitli belirtileri ve sonuçları da vardır. Bunlar, Kuran ayetleriyle detaylı olarak tarif edilmiştir ve bu doğrultuda maddelendirilmesi konuya netlik getirecektir.

1) Kendilerini ayetlere karşı sorumlu hissetmezler

Kendilerini Allah'ın ayetlerinden müstağni gören, yani ayetlerin kendi durumlarını tarif ettiğinden habersiz olan inkarcı gruplarından biri münafıklardır. Kuran'ı okudukları halde, kendilerini birçok ayetin hükmünden uzak görürler. Örneğin, cehennemi tasvir eden ayetler mümin olanların korkusunu artırır, zira Allah'ın rızasını kaybetme ve cehenneme girme ihtimali her zaman vardır. Ancak münafık olanlar, kendilerini kesin olarak cennete layık gördükleri için bu ayetler onların üzerinde hiçbir etki uyandırmaz. Bu doğrultuda, birçok ayetin aslında tam da kendilerine hitap ettiğini göremez ve anlayamazlar.

Mümine ayetler hatırlatıldığında, ayetlerle öğütte bulunulduğunda, korkusu artar, büyük bir içtenlik göstererek, ayetlere icabet eder. Münafığa ayetle hatırlatma yapıldığında ise, neredeyse ayetleri duymuyormuş gibi davranır. Allah'ın hikmet dolu olan sözlerinden asla öğüt alıp düşünmez:

Buna rağmen, bunlara ne oluyor ki, öğütten yüz çevirip duruyorlar?. (Müddessir Suresi, 49)

Ayrıca münafıkların en belirgin özelliği inançlarının yalnızca dillerinde olmasıdır. Nitekim ayetlere uyma konusunda da bu sahtekar yüzleri ortaya çıkar. Allah'ın ayetleri konusunda ne kadar duyarsız oldukları ve hatta ayetlerin hükümlerinden mümkün olduğunca uzak durmaya çalıştıklarını Allah çeşitli ayetlerle bildirmiştir:

Sana indirilene ve senden önce indirilene gerçekten inandıklarını öne sürenleri görmedin mi? Bunlar, tağut'un önünde muhakeme olmayı istemektedirler; oysa onlar onu reddetmekle emrolunmuşlardır. Şeytan da onları uzak bir sapıklıkla sapıtmak ister. Onlara: "Allah'ın indirdiğine ve elçiye gelin" denildiğinde, o münafıkların senden kaçabildiklerince kaçtıklarını görürsün. (Nisa Suresi, 60-61)

Kendilerine Kitaptan bir pay verilenleri görmedin mi? Aralarında Allah'ın Kitabı hükmetsin diye çağrılıyorlar da, onlardan bir bölümü yüz çeviriyor. Onlar, işte böyle arka dönenlerdir. (Al-i İmran Suresi, 23)

2) Kendilerini çok akıllı zannederler

Münafıklar gerçekte akıl sahibi olmadıkları halde "kendi akıllarına" gereğinden çok fazla güvenirler. İçinde bulundukları durumun ne derece 'vahim' olduğunu fark edemezler. Yaptıkları her hareketin, verdikleri her kararın hep en isabetlisi olduğu zannı ile yaşarlar. Özellikle de din ahlakı konusunda tek otorite olarak kendi doğrularını görürler. İçlerinde taşıdıkları bu çarpık mantık sebebiyle, müminlerin yanlış yolda olduğunu dahi düşünürler. Nitekim bu mantıksız düşünceleri ayette şöyle bildirilir:

Münafıklar ve kalblerinde hastalık olanlar şöyle diyorlardı: "Bunları (Müslümanları) dinleri aldattı." Oysa kim Allah'a tevekkül ederse, şüphesiz Allah, üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir. (Enfal Suresi, 49)

Ayetten de anlaşıldığı gibi yalnızca kendilerinin doğru yolda olduklarını zannettikleri için, müminlerin aklını da beğenmezler. Halbuki müminler dünyada Allah'ın 'temiz akıl' verdiği yegane insan topluluğudur. Buna rağmen kendilerini herkesten üstün gören münafıklara, din ahlakını yaşama konusunda akıl sahibi müminler örnek verildiğinde, onların aklını beğenmediklerini açıkça belirtirler. Münafıkların müminler hakkındaki bu isabetsiz zannı ve aslında kendilerinin ne kadar 'zavallı' bir konumda bulundukları bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

Ve (yine) kendilerine: "İnsanların iman ettiği gibi siz de iman edin" denildiğinde: "Düşük akıllıların iman ettiği gibi mi iman edelim?" derler. Bilin ki, gerçekten asıl düşük-akıllılar kendileridir; ama bilmezler. (Bakara Suresi, 13)

Ayette bildirildiği gibi münafıklar 'düşük akıllıdırlar' çünkü çok galiz yalanlar söyledikleri, dayanaksız tuzaklar kurdukları halde müminlerin bunları anlamadığını, elçinin bu oyunlarını ortaya çıkarmayacağını sanmaktadırlar. Ancak Allah zamanı geldiğinde ne kadar küçük duruma düştüklerini onlara da, diğer insanlara da gösterir.

3) Kârda olduklarını düşünürler

Münafıkları mümin topluluğunun içinde iken ayıran bir diğer yönleri de din ahlakını yaşama konusunda sürekli kendilerini geride tutmalarıdır. Kuran'da münafıkların kendilerini mümkün olduğunca mümin topluluğunun mücadelesinde geride tutmaya çalıştıkları, ağır davrandıkları şöyle bildirilmektedir:

Şüphesiz içinizden ağır davrananlar vardır. Şayet size bir musibet isabet edecek olsa: "Doğrusu Allah, bana nimet verdi, çünkü onlarla birlikte olmadım" der. (Nisa Suresi, 72)

Allah'a ve elçisine teslim olmamakla, mücadele etmemekle infak etmemekle ve daha birçok ibadeti uygulamamakla kendilerini 'karda' zanneden münafıklar, bu ibadetleri yerine getirirlerse kayba uğrayacaklarını düşünürler. Dolayısıyla Allah'ın rızasını aramadıkları ve kendilerini müstağni gördükleri için, bu ibadetleri yapmak onlara zor gelir.

Münafıkların kendilerini geri tutmakla kâr elde ettiklerini zannettikleri birkaç noktayı şöyle maddelendirebiliriz:

a) Mücadeleden kaçındıkları için:

Münafıklar ölümden çok korkarlar. Dünya hayatına şiddetle bağlı oldukları için, ölümün düşüncesi bile onları tedirgin eder. Ölümün Allah'ın emri olduğunu, kendilerine düşenin ölüm gelene kadar ihlasla ibadetlerini devam ettirmek olduğunu düşünmezler. Nitekim Allah Kuran'da Peygamberimiz (sav) dönemindeki münafıkların bu durumlarını haber vermiştir. Onlar, savaşa gitmeyerek de, kendi akıllarınca ölüm ihtimalini ortadan kaldırdıklarını zannetmişlerdir. Dolayısıyla bir bahane bularak savaşa çıkmamalarını kendilerince bir akıl gösterisi olarak değerlendirmişlerdir. Savaştan geri kaldıkları için içlerinde sakladıkları sevinci de Allah Kuran'da müminlere haber vermektedir. Ayette şöyle buyrulur:

Allah'ın elçisine muhalif olarak (savaştan) geri kalanlar oturup-kalmalarına sevindiler... (Tevbe Suresi, 81)

Oysa münafıklar yüzeysel düşünen insanlar oldukları için şunu hiç akıllarına getirmezler; ölüm insanı her yerde yakalayabilir. Tehlikeden kaçarak geride kalan kişinin, evinde otururken ölmeyeceğinin hiçbir garantisi yoktur. Ama başta da belirttiğimiz gibi münafıklar, içinde bulundukları yüzeyselliği kavrayabilecek bir anlayışa sahip değillerdir. Dolayısıyla da geçici bir kurtuluşu daha doğrusu kısa süreli bir ertelenmeyi kendilerine kar olarak görürler.

b) Müminlerle beraber olmadıkları için:

Allah mümin topluluğunu hayırla da şerle de denemeden geçireceğini bildirmektedir. Müminler dünyada ahireti kazanmak için bir imtihandan geçirilmektedirler. Dolayısıyla karşılırlarına kimi zaman hayırlı görünen, kimi zaman da şer gibi görünen ama Allah'ın sonucunu müminlerin hayrına çevirdiği çeşitli olaylarla karşılaşırılar. Kendileri bunun imtihanın bir sırrı olduğunun farkına vardıkları için her zaman aynı şevk ve gayretle Allah'ın rızasını kazanma yarışı içerisindeyler. Asla ümitsizliğe, korkuya kapılmazlar.

Ancak mümin topluluğunun arasında imtihanın sırrını kavrayamamış ve olayları yalnızca zahiri (yüzeysel) olan yönüyle değerlendiren bir grup vardır ki bunlar, münafıklardır. Münafıklar biraz önce de bahsettiğimiz gibi kendilerini olaylardan mümkün olduğu kadar geride tutmaya çalışırılar. Hatta imkanları varsa mümin topluluğundan da ellerinden geldiğince uzak dururlar. Bunun nedeni, müminlerin karşılaştıkları zorluklarla karşılaşmak istememeleridir. Nitekim özellikle savaş zamanlarında münafıkların, müminleri mümkün olduğunca uzaktan izlemeyi tercih ettiklerini geçmişteki örnekleriyle Allah müminlere haber vermiştir:

Onlar (münafıklar, düşman) birliklerinin gitmediklerini sanıyorlardı. Eğer (askeri) birlikler gelecek olsa, çölde bedevi-Araplar arasında olup sizin haberlerinizi (ordan) sormayı cidden arzu ediyorlardı. Fakat içinizde olsalardı ancak pek az savaşırıldardı. (Ahzab Suresi, 20)

Ve yine bir başka ayette, müminlerden uzakta kalmaya, onların başlarına gelen olaylardan etkilenmemeye çalışan münafıkların kendilerini nasıl karda saydıkları şöyle bildirilir:

Sana iyilik dokunursa bu onları fenalaştırır, bir musibet isabet edince ise: 'Biz önceden tedbirimizi almıştık' derler ve sevinç içinde dönüp giderler. (Tevbe Suresi, 50)

c) Allah'ın elçisine itaat etmedikleri için:

Allah'ın elçisine itaat eden mümin, Allah'ı ve O'nun kitabını herşeyden üstün tutuyor demektir. Çünkü Allah'a ve Kuran'a itaat, elçiye de itaat etmek demektir. Allah'a gönülden bağlı ve itaatli olan müminler, elçiye de aynı bağlılığı ve itaati gösterirler. Allah'ın elçisi onlar için kendi canlarından, kendi öznemislerinden daha değerlidir. Kuran'da Peygamberimiz (sav)'i canları pahasına koruyan, onunla birlikte savaşa giderek, onun nefisini kendi nefislerinden üstün tutan müminlerden söz edilmektedir.

O dönemin münafıkları ise savaşa gitmemiş ve Peygamber Efendimiz (sav)'i korumak zorunda kalmamış oldukları için kendilerini son derece karlı ve akıllı saymışlardır. Savaşa katılan, ancak korkup geri dönen münafıklar ise Hz. Muhammed (sav)'in kendilerini çağırmasına kulak vermemişler ve ardlarına bakmadan kaçmışlardır:

Siz o zaman durmaksızın uzaklaşıyor, kimseye dönüp bakmıyordunuz. Elçi de sürekli sizi arkadan çağırıyordu... (Al-i İmran Suresi, 153)

Bu kaçışın onları kurtardığı kanaatindedirler. Oysa Peygamberimiz (sav)'in emrinden çıktıkları için, çok büyük bir hataya düşmüşler, Allah'ın hoşnutsuzluğunu kazanmışlar ve dolayısıyla sonsuz bir azaba mahkum olmuşlardır.

'İyi niyetli' olduklarını iddia ederler

Münafıklar fitne ve nifak konusunda adeta birbirleriyle yarışmaktadırlar. Ancak müminlerden çekindikleri için yaptıkları her bozgunculuk ortaya çıktığında yemin ederek, kendilerinin aslında 'iyi niyetli' ve uzlaştırıcı olduklarına müminleri inandırmaya çalışırlar. Yaptıkları her bozgunculukta özellikle elçiye giderek yaptıkları şeyin iyi niyetli olduğuna onu inandırmak için çaba harcarlar. Bunun açık bir örneğini Kuran'da görmek mümkündür:

Öyleyse nasıl olur da, kendi ellerinin sundukları sonucu, onlara bir musibet isabet eder, sonra sana gelerek: 'Kuşkusuz biz iyilikten ve uzlaştırmaktan başka birşey istemedik' diye Allah'a yemin ederler. İşte bunların Allah kalplerinde olanı bilmektedir... (Nisa Suresi, 62-63)

Elbette ayette de belirtildiği gibi Allah, onların yalan söylediklerini ve kalplerinde neler gizlediklerini çok iyi bilir. Ve bunu 'dilediği bir zamanda' mutlaka ortaya çıkarır. Elçisini de onların bu durumundan haberdar eder.

Kendilerini övgüyle temize çıkarmaya çalışırlar

Kendilerini (övgüyle) temize çıkaranları görmedin mi? Hayır; Allah, dilediğini temizleyip yüceltir... (Nisa Suresi, 49)

Münafıklar için insanların rızasının ne kadar önemli olduğunu vurgulamıştık. Nitekim insanların rızasını kazanabilmek maksadıyla, yukarıdaki ayette de bildirildiği gibi durmaksızın kendilerini överler. Yaptıkları tüm hataları örtmeye, saklamaya ve eğer bir hataları ortaya çıkarsa da çeşitli bahanelerle nefislerini temize çıkarmaya çalışırlar. Üstelik kendilerini -hiç öyle olmadıkları halde- insanlara karşı takva olarak tanıtmaya özen gösterirler.

Ancak elbette ki bu uğraşları da ancak kendileri gibi kişiler arasında başarı sağlar. Samimi müminler onların bu ikiyüzlü tavırlarını çok geçmeden teşhis eder ve ona göre bir tavırla gerekli karşılığı verirler.

Kendilerine öğüt verilmesine dayanamazlar

Kitabın başından beri üzerinde durduğumuz gibi münafıkların en önemli özelliklerinden biri şeytani kibirleridir. Bu kibir içlerinde o derece büyümüştür ki hiçbir konuda eksik olduklarını, hatalı olduklarını kabul etmeye yanaşmazlar. Eğer bir eksiklikleri ya da hataları kendilerine söylenirse de bunu söyleyen kişiye karşı müthiş bir öfke duyarlar.

Ancak müminlerin ve özellikle elçilerin en önemli vasıfları 'iyiliği emretmek ve kötülükten men etmek'tir. Yani inananlar sürekli olarak birbirlerine öğüt verir, hatalarını, eksikliklerini gidermeye çalışırlar. Münafıklar da mümin topluluğunun içinde bulunduğu için onlar da müminlerin Allah'ın rızasını kazanmak için uyguladıkları bu ibadetle sık sık muhatap olurlar.

Kendilerini kusursuz gören münafıkların, verilen öğütler karşısında öfkeye kapıldıklarını, Hz. Muhammed (sav) döneminde yaşamış münafıkların anlatıldığı ayetlerde görürüz. Kuran'dan kendilerine yapılan hatırlatmalar karşısında öylesine azgınlaşmışlardır ki, "... seni neredeyse gözleriyle devireceklerdi..." (Kalem Suresi, 51) ayetinde ifade edildiği gibi, Peygamberimiz (sav)'e duydukları kini, öfkeyi, nefreti gizlemeye dahi gerek görmemişler, bunu bakışlarıyla açıkça ortaya koymuşlardı.

Şüphesiz bu, Peygamberimiz (sav)'in onlara öğütlerde bulunması nedeniyledi. Eğer elçi onlara ölümün yakınlığı, ahiretteki cehennem azabının şiddeti, Kuran'a muhalefet edenlerin dünyadaki ve ahiretteki durumları gibi önemli konuları hatırlatmasaydı ve onları bütün kavme karşı övseydi, kuşkusuz münafıklar elçiye karşı kinlenmezlerdi. Fakat Allah'ın değişmez bir kanunu olarak elçiler, kendi üzerlerine düşeni eksiksiz yapar ve kim olursa olsun iyiliği emredip, kötülükten men etmeyi sürdürürler.

Bela gelmez zannederler

... Ve kendi kendilerine: 'Söylediklerimiz dolayısıyla Allah bize azap etse ya' derler. Onlara cehennem yeter; oraya gireceklerdir. Artık o ne kötü bir gidiş yeridir. (Mücadele Suresi, 8)

Yapıp ettiklerini sürdürmelerinin, yaptıklarından hiçbir şekilde vazgeçmemelerinin bir nedeni de "bela gelmez" zannetmeleridir. "Bela gelecek olsaydı şimdile kadar gelirdi" şeklinde mantıksız bir düşünceye sahiptirler. Oysa bu tamamen onların zannıdır zira Allah'ın kuralları çok farklıdır. O dilerse hemen bela verir, dilerse de belli bir süreye kadar erteler.

Üstelik münafıklar, zannettiklerinin aksine sürekli belaya uğramaktadırlar da kendileri farkında değildirler. Anlatımlarında ve bakışlarında bozukluk olması, akledemiyor olmaları, sürekli devam eden bir huzursuzluk, tevekkül edememekten kaynaklanan daimi bir stres, güzelliklerden zevk alamama ve nimetin değerini bilememe onlara musallat olan belalara örnektir.

Allah onlardan kiminin ölümünü ise erteler, böylece dünyadaki inkarlarının artması için onlara süre verir. Bununla birlikte cehennemde görecekları azabın şiddeti de, aynı oranda artmış olur:

Onların malları ve evlatları seni imrendirmesin; Allah bunlarla, ancak onları dünyada azablandırmak ve canlarının onlar inkar içindeyken zorluk içinde çıkmasını istiyor. (Tevbe Suresi, 85)

Sahip oldukları dünyevi değerlerin kendilerini koruyacağını zannederler

Bu kişilerin sahip oldukları dünyevi değerlerden dolayı üstünlük tasladıklarına ve kendilerine olan güvenlerini bunlardan elde ettiklerine daha önce de değinmiştik. Aileleri ve sahip oldukları mal-mülk özellikle güvendikleri dayanakların başında gelmektedir.

Ailelerinin ve sahip oldukları maddi değerlerin kendilerini dünyada da ahirette de koruyacağını düşünür ve bu şekilde kendilerini rahatlatırlar. Dünyada Allah'tan gelecek bir belaya karşı, dünyanın en nüfuzlu, en zengin insanların dahi engel olmaya güç yetiremeyeceklerinin farkında değildirler. Bu yüzden de çok anlamsız bir müstağniyet içindedirler.

Oysa güvendikleri herşeyin tek tek yok olduğuna şahit olacaklardır. Hesap gününde yanlarında ne aileleri, ne de dünyadayken sahip oldukları değerler hazır bulunmayacaktır. Tam tersine, orada yapayalnız ve yardımcısız kalacaklardır. Üstelik bu sayılanların dünyada da kendilerine bir fayda vermediğini, Allah'ın verdiği çeşitli musibetlerle anlayacaklardır.

Münafıklar, daha önce de bahsedildiği gibi, din ahlakını kabul etmemekle, mümin topluluğundan uzaklaşmakla kendilerini karda zannederler. Bu sayede nefislerinin arzularını "rahat rahat", "diledikleri gibi" yaşayabileceklerini sanırlar. Ölümün ya da herhangi bir hastalığın, belanın onları bulmayacağı, uzun yıllar güvenlik ve huzur içinde yaşayabilecekleri düşüncesindedirler. Oysa tam tersine belalar, sıkıntılar ve hastalıklar peşlerini hiç bırakmaz. Nitekim Allah müminlere, dinden dönenlere dünyada da ahirette de bir sıkıntı isabet ettireceğini ayetleriyle şöyle müjdelemiştir:

Kim de benim zikrimden yüz çevirirse, artık onun için sıkıntılı bir geçim vardır ve Biz onu kıyamet günü kör olarak haşredeceğiz. (Taha Suresi, 124)

Cennete layık olduklarını sanırlar

Münafıkların taşıdıkları özelliklerden biri de ahiret inançlarının çok zayıf ve çarpık olmasıdır. Birçoğu öldükten sonra dünyada işledikleri suçların hesabını vereceklerine inanmaz; buna ihtimal verse dahi yapması gereken herşeyi yaptığını zannettiği için kendini 'cennete layık' olarak görür. Bu yanlış zanları Kuran'da şöyle örneklendirilmiştir:

'Kıyamet saatinin kopacağını da sanmıyorum. Buna rağmen Rabbime döndürülecek olursam, şüphesiz bundan daha hayırlı bir sonuç bulacağım.' (Kehf Suresi, 36)

Kendi bozuk mantığına göre 'nasıl olsa mümin topluluğu ile beraberdir, iyi -kötü yaptığı bazı hizmetler de vardır. O halde ahirette bunların karşılığını görecektir ve mutlaka cennete girecektir. Veya en kötü ihtimalle cehennemde cezasını çekip yine cennete girecektir'. Allah münafıkların bu gerçek dışı zanlarını Kuran'da şöyle bildirmektedir:

Bu, onların: "Ateş bize sayılı günler dışında kesinlikle dokunmayacak" demelerindendir. Onların bu iftiraları, dinleri konusunda kendilerini yanılığa düşürmüştür. (Al-i İmran Suresi, 24)

Oysa ayette de ifade edildiği gibi, bu bir iftiradır ve bundan dolayı münafıklar, dinleri konusunda yanılığa düşmüşlerdir. Yukarıdaki ayetin arkasından gelen ayette bu yanılırları sonucu nasıl bir durumla karşılaşacaklarına da şöyle hükmedilmektedir:

Artık onları, kendisinde şüphe olmayan bir gün topladığımızda ve her bir nefse -haksızlığa uğratılmaksızın- kazandığı tam olarak ödendiğinde nasıl olacak? (Al-i İmran Suresi, 25)

'MÜSTAĞNİYET HASTALIĞI'NIN GETİRDİĞİ ZARARLAR

... Münafık erkeklerle münafık kadınları ve müşrik erkeklerle müşrik kadınları azablandırması için. O kötülük çemberi, tepelerine insin. Allah, onlara karşı gazablanmış, onları lanetlemiş ve onlara cehennemi hazırlamıştır. Varacakları yer ne kötüdür. (Fetih Suresi, 6)

Müstağniyet münafıklar için başlı başına bir bela kaynağıdır. Ancak önceki bölümlerde de bahsettiğimiz gibi kendileri çoğu zaman bu belaların farkında değildirler. Hatta o derece müstağnidirler ki "... söylediklerimiz dolayısıyla Allah bize azap etse ya..." (Mücadele Suresi, 8) diyecek kadar ileri gidebilirler. Ancak daha önce de üzerinde durduğumuz gibi, kendileri açıkça görülen bir musibet beklerlerken aslında sayısız musibete uğramışlardır da farkında değildirler.

Nitekim gerek fiziki, gerekse manevi olarak çeşitli zararlar görürler. Allah ayetlerinde münafıkların uğradıkları bu zararlardan bahsetmiştir. Şimdi bunları maddeler halinde inceleyelim.

1) Akılları kapanır:

Bir insanın sahip olabileceği en önemli değerlerden biri akıldır. Akılsız insan çok zavallı bir konumdadır; ancak akılsız olduğu için bunun dahi farkına varamaz. Zeka ile aklı birbirine karıştırır ve tavırlarındaki, kararlarındaki isabetsizlikleri tesbit edemez.

Münafıklar için de aynı şey geçerlidir. Münafık belirli bir zekaya sahip olabilir, ama asla Allah'ın yalnız samimi müminlere nasip ettiği, 'doğruyu yanlıştan ayıran bir anlayış kazandıran' akla sahip değildir. Böylece en büyük nimetlerden birinden mahrum kalmış olur.

Akıl, insanın en büyük ihtiyaçlarından. Kişi hayatının her anında akla muhtaçtır. İyiye kötünden ayırt edebilmek, kötülükten kendini sakındırabilmek için akıllı olması şarttır. Münafığın dünyaya olan bağlılığı aklının kapanmasına neden olmuştur. Bu nedenle en kolay akledilebilecek konularda bile başarı gösteremez. Münafıkların bu akılsızlıklarının en büyük delili, yaptıklarını Allah'ın görmediğini zannetmeleridir. Bundan dolayı müminleri aldatmaya çalışırlar ve aldatabildiklerine de inanırlar. Kuran ise onlara şöyle seslenir:

(Peki) Onlar, Allah'ın, gizli tuttuklarını da, açığa vurduklarını da bildiğini bilmiyorlar mı? (Bakara Suresi, 77)

Bir diğer akılsızca iddiaları, Allah'ın kendi durumlarını ortaya çıkarmayacağını zannetmeleridir. Oysa Allah tarih boyunca yaşamış olan bütün münafıkları din gününde

toplar ve hepsini cezalandırır. Hesap gününden önce dünyada da akılsızlıklarıyla onları küçük düşürölmüşlerden kılar.

2) Ayetleri kavrayamazlar:

Samimi Müslömanların en önemli özelliklerinden biri Kuran'da, "Onlar, kendilerine Rablerinin ayetleri hatırlatıldığı zaman, onun üstünde sağır ve körler olarak kapanıp kalmayanlardır" (Furkan Suresi, 73) ayetiyle de ifade edildiğı gibi, Allah'ın ayetlerine karşı çok duyarlı olmalarıdır. Her mümin Kuran'daki tüm ayetlerin kendisini ilgilendirdiğini, hiçbirinden uzak ve bağımsız olamayacağını bilir. Ancak bu ruh haline sahip olabilmenin çok önemli bir şartı vardır. Kişi çok tevazulu olmalı, kendisini hiçbir hata ve kusurdan münezze ve müstağni görmemelidir. Bu gerçek samimiyet ve tevazu olduğunda Allah, ayetlerinin manasını kişinin kalbine yerleştirir.

Samimiyetten uzak olan ve içlerinde müthiş bir kibir taşıyan münafıklar ise, müstağniyetlerinden dolayı bu kavrayışa asla sahip olamazlar. Sürekli olarak elçinin tebliğıyle muhatap oldukları halde, onun söylediklerinden tek bir kelimeyi dahi kavramaya güç yetiremezler. Bu anlayışsızlıkları Kuran'da şöyle bildirilmektedir:

Şimdi sen, ölülere (söz) duyuramazsın ve arkalarını dönüp giden sağırlara da çağrıyı duyuramazsın. Ve sen kendi sapıklıkları içinde kör olanları da doğruya iletici değilsin. Sen yalnızca, Bizim ayetlerimize iman edenlere duyurabilirsin ki onlar Müslömanlardır. (Rum Suresi, 52-53)

Elçinin sözlerine icabet etmeyen münafıkların Allah'ın ayetlerini de anlayamayacakları, müstağniyetlerinden dolayı kavrayışlarının kapatıldığı yine Kuran ayetleriyle şöyle bildirilir:

Kendisine Rabbinin ayetleri öğütöle hatırlatıldığı zaman, sırt çeviren ve ellerinin önden gönderdikleri (amelleri)ni unutandan daha zalim kimdir? Biz gerçekten, kalpleri üzerine onu kavrayıp anlamalarını engelleyen bir perde (gerdik), kulaklarına bir ağırlık koyduk. Sen onları hidayete çağırırsan bile, onlar sonsuza kadar asla hidayet bulamazlar. (Kehf Suresi, 57)

Yine içlerinde barındırdıkları 'müstağniyet hastalığı'nın bir sonucu olarak Allah'ın kitabını kavrayamadıkları gibi, çeşitli ayetleri de çarpık yorumlarlar. Bunun sebebi içlerinde taşıdıkları kibir ve 'düşük' akıllarına olan anlamsız güvenleridir. Allah onların ayetleri çarpık yorumlayarak mümin topluluğı içinde fitne çıkarmaya çalışacaklarını müminlere Kuran'da önceden haber vererek müminleri münafıkların bu hastalığına karşı şöyle uyarmaktadır:

Sana Kitabı indiren O'dur. O'ndan, Kitabın anası (temeli) olan bir kısım ayetler muhkem'dir; diğerleri ise müteşabihtir. Kalplerinde bir kayma olanlar, fitne çıkarmak ve

olmadık yorumlarını yapmak için ondan müteşabih olanına uyarlar. Oysa onun tevilini Allah'tan başkası bilmez. İlimde derinleşenler ise: "Biz ona inandık, tümü Rabbimizin Katındandır" derler. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp-düşünmez. (Al-i İmran Suresi, 7)

3) Allah manevi yönden çeşitli belalar musallat eder:

Allah'a karşı büyüklenen ve kendilerini müstağni gören insanlara Allah manevi yönden de çeşitli sıkıntılar tattırır ve bu dünyada ayetin ifadesiyle onlara 'sıkıntılı bir geçim' kılar. Münafıklar, manevi olarak verilen bu sıkıntıların nereden kaynaklandığını da kavrayamazlar ve sebebini bir türlü anlayamadıkları bir bunalım içinde yaşamlarını sürdürürler.

İlk olarak içlerinde nedenini teşhis edemedikleri bir huzursuzluğu sürekli barındırırlar. Aslında bu huzursuzluklarının nedeni çok açıktır.

Her insanın nefsinde kötülük vardır. Ancak her nefis kötülüğü bildiği gibi, ondan sakınmayı da bilmektedir. Zira Allah nefse günah ve kötülüğü verirken aşağıdaki ayette ifade edildiği gibi 'ondan sakınmayı' da ilham etmiştir:

Nefse ve ona bir düzen içinde biçim verene, Sonra ona fücürünü (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun). Onu arındırıp temizleyen gerçekten felah bulmuştur. Ve onu (isyanla, günahla, bozulmalarla) örtüp saran da elbette yıkıma uğramıştır. (Şems Suresi, 7-10)

Görüldüğü gibi, nefsin içinde nasıl ki insanı kötülüğe çağırıp duran bir yön varsa, aynı zamanda onu durmaksızın iyiliğe çağıran vicdan da bulunmaktadır. Nefsin sesi şeytanın, vicdanın sesi ise hakkın sesidir. Münafıklar, sürekli olarak vicdanlarının sesini duymamazlıktan gelerek, nefislerindeki kötülükleri ön plana çıkarırlar. İşte bu noktada büyük bir ruhi çatışmaya girmiş olurlar ve bunun sonucu olarak da içlerinde daimi bir huzursuzluk yaşarlar.

Sebebini bir türlü teşhis edemedikleri bu huzursuzluk yanında, sürekli olarak tedirginlik ve korkuyu da içlerinde barındırırlar. Bütün bu korku ve kaygıların altında yatan neden, Allah'a olan uzaklıkları, herşeyin O'nun kontrolünde olduğunu kavrayamamalarıdır. Bilakis olayların kendi kontrollerinde gelişeceğini zannettikleri için her ayrıntıyı ayrı ayrı hesaplamaları gerektiğine inanırlar.

Örneğin tüm inkarcılar için olduğu gibi münafıklar için de nasıl yaşayacakları, insanları nasıl memnun edecekleri, sağlıklarını nasıl koruyacakları, hiçbir hastalığa yakalanmamayı nasıl başaracakları gibi bir sürü dünyevi endişe kafalarını sürekli meşgul eden konulardır. Tabii ki hepsi bununla da bitmez; olayların hiç de kendi düşündükleri gibi gitmediğini görünce paniğe kapılarak, dünyanın peşinden daha çok koşmaya başlarlar. Bu durum öldükleri ana kadar devam eder durur. Tevekkül edip,

işlerini Allah'a bırakmadıkları, O'na muhtaç olduklarını kabul edemedikleri için, stres ve tedirginlik peşlerini bırakmaz. Kaygılı ruh yapıları Kuran'da şu şekilde tarif edilir:

... Her çağrışı kendileri aleyhinde sanırlar... (Münafıkun Suresi, 4)

Tüm bu tedirginliklerinin yanında, bir de kendilerini sevdirmeye, insanları razı etmeye yönelik çabaları onları daha da kötü bir duruma düşürür. Zira durmaksızın kötülük işleyen, günaha batıp yara alan münafıklar, aslında pek çok kişi tarafından da sevilmezler. Müminlerin nefretini kazandıkları gibi, çevrelerindeki diğer kişilerin de antipatisini kazanır ve hatta oldukça itici bulunurlar. Allah onları insanlara itici göstermekle, sevdirmemekle aslında karşılaşabilecekleri en büyük belalardan birini vermiş ve onları dünyada da ahirette de yapayalnız bırakmış olur.

Allah'ın sevmediği gibi, kimsenin de hoşlanmadığı bu insanlar, -hiç olmadıkları halde- kendilerini büyük göstermeye çalışarak, durmadan övünerek, aslında son derece aşağılık bir duruma düşer ve çevreleri tarafından küçük görülürler. Dolayısıyla insan olarak hakiki bir saygı ve değer görmezler, fikirlerine de hiçbir şekilde önem verilmez. Dünyada ve ahirette küçük düşürölmüşler olacakları Kuran ayetleriyle de haber verilmektedir:

... Onlar için dünyada bir aşağılanma, ahirette de büyük bir azap vardır. (Bakara Suresi, 114)

... Yoksa siz Kitabın bir bölümüne inanıp da bir bölümünü inkar mı ediyorsunuz? Artık sizden böyle yapanların dünya hayatındaki cezası aşağılık olmaktan başka değildir... (Bakara Suresi, 85)

4) "Nasıl olsa bağışlanırsınız" diye düşünürler:

... (Bunlar) şu değersiz olan (dünya)nın geçici-yararını alıyor ve: 'Yakında bağışlanacağız' diyorlar... (Araf Suresi, 169)

Münafıklar içlerinde taşıdıkları 'müstağniyet hastalığı' sebebiyle Allah'ın kendilerini çok sevdiği, bir hayır olduğunda mutlaka onlara vereceği kanaatindedirler. Yaptıkları onca şeytani davranışı aslında iyi niyetle yaptıklarını savunurlar. Bu arada yukarıdaki ayetin de ifadesiyle "eğer kötü birşey yapıyorsak, nasıl olsa bağışlanırsınız" diye düşünürler. Bu, onların Allah'ı tanımamaları, O'nun adaletini takdir edememelerinden kaynaklanır.

Oysa Allah, kötülüğün karşılığını mutlaka verendir. Münafıklar ise dünyada yaptıklarını yeterli görmeleri sebebiyle ahirette büyük bir hüsrana uğrayacaklardır. Onlar görünürde mümin topluluğu ile beraberdirler, çeşitli faaliyetler yapıyor da olabilirler ama kalplerinde taşıdıkları hastalık sebebiyle ahirette tüm yaptıklarının boşa

çıktığını göreceklardır. Ancak yine müstağniyetleri onların bunu dünyada kavramalarını engeller. Ahirette karşılaşacakları durum ise ayetlerde şöyle anlatılır:

De ki: "Davranış (ameller) bakımından en çok hüsrana uğrayacak olanları size haber vereyim mi?" "Onların, dünya hayatındaki bütün çabaları boşa gitmişken, kendilerini gerçekte güzel iş yapmakta sanıyorlar." (Kehf Suresi, 103-104)

5) Müstağniyetin getirdiği fiziki zararlar:

Münafıkların, yaptıklarının neden olacağı sonuçlardan habersiz olduklarını daha önce de vurgulamıştık. Onlar zarar göreceklərini düşünmek bir yana, ayette bildirildiği üzere "iyi işler yapmakta olduklarını zannettikleri" için kendilerine yapılan uyarılar ve hatırlatmalar onları oldukça şaşırtır. Karşılarındaki müminlerin hatalı davrandıklarını, 'masum' insanları gereksiz yere uyardıklarını düşünürler. Elçinin ve müminlerin kendilerini anlayamadıklarını, takdir edemediklerini zannederler. Fakat özellikle elçi onların kalplerindeki hastalığı gerek dış görünüşlerinden gerekse bozuk konuşmalarından rahatlıkla anlayabilmektedir. Nitekim Allah ayetinde elçinin onları tanıyabileceğini şöyle haber vermektedir:

Eğer Biz dilersek, sana onları elbette gösteririz, böylelikle onları simalarından tanırsın. Andolsun, sen onları, sözlerin söyleniş tarzından da tanırsın. Allah, amellerinizi bilir. (Muhammed Suresi, 30)

Oysa 'müstağniyet hastalığı', baştan beri anlattığımız gibi onlara çok fazla zarar getirir. İçlerindeki karanlık, tedirgin, sinsî ruh hali dış görünüşlerini de tamamen etkiler. Gerek konuşmalarında, gerekse fiziki görünümlelerinde münafıklıklarına dair bariz delillere rastlanır. Ancak daha önce de belirttiğimiz gibi bu konuda teşhis koyabilecek olan yalnızca elçidir. Elçinin tarifiyle yanındaki müminler de onların içlerindeki hastalığın nasıl dışlarına yansıdığına şahit olurlar.

Konuşma üsluplarının ve bakışlarının bozuk olması, çirkinleşmeleri, yüzlerine karanlık bir ifadenin çökmesi, en basit konuları bile kavrayamamaları, akledememeleri, sadece bu hastalığın yol açtığı zararlardan bazılarıdır. Fakat onlar ellerindeki nimetlerin kendilerinden tek tek gittiğini göremezler, tam tersine herşeyin yolunda gittiğini zannederler. Hatta dış görünüşlerinde, mimiklerinde, bakışlarında ve konuşmalarında oluşan bozukluğun dahi şuuruna varamazlar. İşte bu da Allah'ın onlara verdiği hem büyük bir bela, hem de tuzaklarını başlarına geçiren daha büyük bir tuzaktır.

MÜNAFIKLAR HİÇBİR DÖNEMDE PEYGAMBERLERE ÜSTÜN GELEMEMİŞLERDİR

Onlar sizi gözetleyip-duruyorlar. Size Allah'tan bir fetih (zafer ve ganimet) gelirse: "Sizinle birlikte değil miydik?" derler. Ama kafirlere bir pay düşerse: "Size üstünlük sağlamadık mı, mü'minlerden size (gelecek tehlikeleri) önlemedik mi?" derler. Allah, kıyamet günü aranızda hükmedecektir. Allah, kafirlere mü'minlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez. (Nisa Suresi, 141)

Tarihin her döneminde münafıklar, hakka karşı başkaldırmış ve mümin topluluğunun içinde onlara karşı içten bir savaş sürdürmüşlerdir. Kuran'da, "Derler ki, "Andolsun, Medine'ye bir dönecek olursak, gücü ve onuru çok olan, düşkün ve zayıf olanı elbette oradan sürüp-çıkaracaktır." Oysa izzet (güç, onur ve üstünlük) Allah'ın, O'nun Resûlü'nün ve mü'minlerindir. Ancak münafıklar bilmiyorlar" (Münafıkun Suresi, 8) ayetiyle de bildirildiği gibi münafıkların her zaman için müminlerden üstün olduklarına ve onları bozguna uğratacaklarına dair asılsız bir iddiaları olmuştur. Oysa tüm bu iddialarına rağmen, hiçbir şekilde müminlere karşı üstün gelememişlerdir. Galip gelen taraf, her zaman elçiler ve yanlarındaki müminler olmuştur. Tarih boyunca bu durum, adeta bir kanun gibi işlemiştir.

Olaylar Kuran gözüyle değerlendirildiğinde, bunun nedenleri açıkça fark edilebilmektedir. Allah, 'inkarcılara müminlerin aleyhinde' asla yol vermemektedir. Aksine münafıkları, elçinin ve müminlerin eliyle yerle bir etmektedir. Allah Kuran'da, münafıklar da dahil olmak üzere müminler aleyhinde faaliyet gösteren tüm inkarcıları uyarmış ve sinsi faaliyetlerine bir son vermezlerse müminlerin elleriyle onları azaplandıracağını şöyle bildirir:

Andolsun, eğer münafıklar, kalplerinde hastalık bulunanlar ve şehirde kışkırtıcılık yapan (yalan haber yayan)lar (bu tutumlarına) bir son vermeyecek olurlarsa, gerçekten seni onlara saldırtırız, sonra orada seninle pek az (bir süre) komşu kalabilirler. (Ahzab Suresi, 60)

Allah, Kendisine gönülden bağlı, her işlerinde Allah'a yönelip dönen samimi elçilerini ve diğer müminleri, inkarcılara karşı daima desteklediğini de örnekleriyle haber vermektedir. Allah'ın bu yardımı ve desteğiyle elçiler, en zor gibi görünen şartlarda bile, zaferle galip gelmişlerdir. Kuran'da buna dair pek çok örnek anlatılmaktadır.

Bu örneklerden birisi, Hz. Davud zamanında inkarcılara karşı yapılan bir savaşta ordu komutanlığı görevini üstlenmiş olan Talut'un örneğidir. Üstün savaş kabiliyeti

nedeniyle müminlere komutan tayin edilmiş olan Talut, ordusuna bazı tavsiyelerde bulunmuş ancak imanı zayıf birçok kişi -ona itaat etmeleri gerekirken- bu tavsiyelerden yüz çevirmiş ve kendi nefisleri doğrultusunda hareket etmişlerdir:

Talut orduyla birlikte ayrıldığında dedi ki: 'Doğrusu Allah sizi bir ırmakla imtihan edecektir. Kim bundan içerse, artık o benden değildir ve kim de -eliyle bir avuç alanlar hariç- onu tatmazsa bendendir.' Küçük bir kısmı hariç (hepsi) sudan iti. O, kendisiyle beraber iman edenlerle (ırmağı) geçince onlar (geride kalanlar): 'Bugün bizim Calut'a ve ordusuna karşı (koyacak) gücümüz yok' dediler. (O zaman) muhakkak Allah'a kavuşacaklarını uımanlar (şöyle) dediler: 'Nice kk topluluk, daha çok olan bir topluluğa Allah'ın izniyle galip gelmiştir; Allah sabredenlerle beraberdir.' (Bakara Suresi, 249)

Münafık olanlar savaş anında itaatsizlikte bulunarak müminlere zorluk çıkarmaya çalışırlarken, mümin olanlar en ufak bir itaatsizlik sergilemeyip, savaşta elçinin destekçisi olmuşlardır:

Onlar, Calut ve ordusuna karşı meydana (savaşa) ıktıklarında dediler ki: 'Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır, adımlarımızı sabit kıl (kaydırma) ve kafirler topluluğuna karşı bize yardım et. Böylece onları, Allah'ın izniyle yenilgiye uğrattılar... (Bakara Suresi, 250-251)

Samimiyetleri ve kararlılıklarına bir icabet olarak, Allah inananları başarılı kılmakta, inkarcılara karşı onlara zafer vermektedir. Onlar hem dünyada büyük bir başarı, hem de ahirette Allah'ın hoşnutluğunu ve cennetini kazanırlarken, münafıklar Allah'ın lanetini ve gazabını kazanırlar.

MÜNAFIKLARA KARŞI GÖSTERİLECEK TAVİR

Ey peygamber, kafirlere ve münafıklara karşı cihad et ve onlara karşı 'sert ve caydırıcı' davran. Onların barınma yeri cehennemdir. Ne kötü bir dönüş yeridir o. (Tahrim Suresi, 9)

Münafıklara karşı nasıl bir tavır takınılacağı, Kuran'da çok üzerinde durulan bir konudur. Mümin, ihtiyaç duyduğu herşeyi Kuran'dan öğrendiği gibi, bu konuda nasıl davranması gerektiğini de yine Kuran'dan öğrenecektir.

Kuran'da müminlere tavsiye edilen, örnek verilen tavır şöyledir: Müminler münafıkları asla dost edinmemekte, birlikte oldukları süre içinde onları Kuran'la uyarıp korkutmakta, eğer yapılan öğütler bir fayda vermiyorsa da onları, kendi aralarından uzaklaştırmaktadırlar. Ancak bu noktada münafıklar hakkında son kararı verecek olan kişi, elbette ki Allah'ın elçisidir. Allah elçisi vasıtasıyla münafıklar arasında en doğru hükmün verilmesini sağlar. Onlara karşı takınılacak tutumla ilgili ayetleri sırayla inceleyelim.

1) Sırdış edinmemek:

Ey iman edenler, Allah'ın kendilerine karşı gazaplandığı bir kavmi veli (dost ve müttefik) edinmeyin; ki onlar, kafirlerin mezar halkından umut kesmeleri gibi, ahiretten umut kesmişlerdir. (Mümtehine Suresi, 13)

Kitabın başından beri, Kuran ayetleri doğrultusunda yapılan tariflerden anlaşıldığı gibi, münafıklar hiçbir şekilde dost ve sırdış edinilecek kişiler değildirler. Allah'ı dost edinmeyen ve dolayısıyla Allah'ın da onları dost edinmediği bu kişileri sırdış edinenler, ancak gerçek bir imana sahip olmayan ya da henüz iman kalplerine tam olarak yerleşmemiş kişiler olabilir.

Allah'ın bu konuyla ilgili olarak bildirdiği ayetler, müminleri her an münafıklara karşı dikkatli olmaya sevk etmektedir. Kendilerine karşı nefret duyan, onların dağılıp gitmelerini ve başlarına sıkıntı gelmesini isteyen münafıklara karşı müminlerin her zaman temkinli davranmaları ve onları hiçbir konuda sırdış edinmemeleri gerçekten de son derece önemli bir konudur.

2) Aralarında adaletle hükmetmek:

Onlar, yalana kulak tutanlardır, haram yiyicilerdir. Sana gelirlerse aralarında hükmet veya onlardan yüz çevir. Eğer onlardan yüz çevirecek

olursan, sana hiçbir şeyle kesin olarak zarar veremezler. Aralarında hükmedersen adaletle hükmet. Şüphesiz, Allah, adaletle hüküm yürütenleri sever. (Maide Suresi, 42)

Allah'ın yukarıdaki ayette bildirilen hükmünün uygulanması, ancak kavmin başında olan elçiye mahsustur. Elçi, münafıkların arasında ya dilediği şekilde hükmeder, ya da onlardan yüz çevirir.

3) Öğüt alacaklarsa öğüt vermek:

İşte bunların Allah kalplerinde olanı bilmektedir. O halde sen, onlardan yüz çevir, onlara öğüt ver ve onlara nefislerine ilişkin açık ve etkileyici söz söyle. (Nisa Suresi, 63)

Ayette de görüldüğü gibi Kuran'da, münafıklara etkileyici öğütlerde bulunulması tavsiye edilmektedir. Bu, onların yaptıklarının farkına varmaları ve pişman olmaları ihtimali açısından önemli ve etkili bir yöntemdir. Ancak burada asıl olan, pişman olmaları ihtimaline karşılık hatırlatmaların yapılmasıdır. Sonuçta öğüt almadığı sürece, bu kişi din ahlakına karşı savaş açmış bir kişidir. Bu nedenle, onları dost edinmemek ve onlardan yüz çevirmek gerektiği de asla unutulmaması gereken bir konudur.

Bilinmelidir ki, müminler bu kişilere ibadet kastıyla, belki düzelirler diye öğüt verirler. Ancak şu da kesindir ki, verilen her öğüt, bundan yüz çeviren, kaçınan münafığın cehennemdeki azabını arttırır. Münafığa verilen öğüt bir nevi Allah'ın onlara kurduğu bir tuzaktır. Müminlerin içinde bulunmakla, gizli işler çevirmekle kendilerini 'uyanık' zanneden münafıklar, müminlerle beraber oldukları sürece aldıkları her öğüdün cehennemde kendileri için kat kat azap olacağını asla kavrayamazlar. Ve bu şekilde müminlere zarar vermek için tuzaklar kurarken kendi elleriyle ebedi bir tuzağa düşmüş olurlar.

4) Öğüt almıyorlarsa onları daha fazla uyarıp-korkutmamak:

İnsanlara iyiliği emredip, onları kötülükten men etmek her müminin görevidir. Ancak bunun bir sınırı vardır. Allah, öğüt verilen kişinin öğüde kapalı olması durumunda, ona artık daha fazla birşey söylenmemesini buyurmaktadır:

Şu halde, eğer 'öğüt ve hatırlatma' bir yarar sağlayacaksa, 'öğüt verip hatırlat.' Allah'tan 'içi titreyerek korkan' öğüt alır-düşünür. 'Mutsuz-bedbaht' olan ondan kaçınır. (A'la Suresi, 9-11)

Nitekim, münafıkların inkarlarında ve azgınlıklarında kararlı olmaları halinde, onları uyarıp-korkutmak bir fayda sağlamayacağı için müminlerin de bu konudaki tavırları onları 'kendi hallerine bırakmak' olacaktır.

5) Onlarla mücadele etmek, sert ve caydırıcı davranmak:

Ey peygamber, kafirlerle ve münafıklarla cihat et ve onlara karşı sert ve caydırıcı davran... (Tevbe Suresi, 73)

Bu, Allah'ın münafıklarla ilgili çok önemli bir tavsiyesidir. Allah'a verdikleri sözü tutmayan, yalan söyleyen ve kalplerinde fık ve isyanı barındıran münafıkların, müminlerden sert ve kararlı bir tavır görmeleri, onlar üzerinde caydırıcı bir rol oynamaktadır. Çıkaracakları muhtemel fitnelere karşı uyanık olmak, bunların önceden önlemlerini almak, bu kişileri zamanında teşhis ederek zarar veremeyecekleri şekilde 'elleri kolları bağlı' hale gelmelerini sağlamak müminlerin en önemli görevidir. Müminler her dönemde münafık tehlikesine karşı uyanık olmak ve bu şekilde kalplerinde hastalık bulunan bu kişilerin hastalıklarını ortaya çıkararak onları deşifre etmek ve böylece insanları onlardan sakındırmakla yükümlüdürler; nitekim böyle de yaparlar.

Gereken her türlü önlemi almak, fitne çıkarmalarına asla izin vermemek aynı zamanda, onların ardından gelecek olan diğer münafıklara da bir ihtar niteliğinde olur.

6) Müminlerle birlikte mücadele etmelerine izin vermemek:

Münafıklar, asla müminlerle birlikte mücadele etmezler. Bu onların, Allah'tan gereği gibi korkmamaları, dünyevi hırslara tutkun olmaları ve inkarcılara büyük bir hayranlık duymaları nedeniyledir. Geride kalmayı, müminlerden ayrı bir hayat yaşamayı seçtikleri için de Allah, Peygamberimiz (sav)'e münafıkların bir daha müminlerle beraber mücadele etmelerine izin vermemeyi emretmektedir:

Bundan böyle, Allah seni onlardan bir topluluğun yanına döndürür de, (yine savaşa) çıkmak için senden izin isterlerse, de ki: "Kesin olarak benimle hiçbir zaman (savaşa) çıkamazsınız ve kesin olarak benimle bir düşmana karşı savaşılamazsınız. Çünkü siz oturmayı ilk defa hoş gördünüz; öyleyse geride kalanlarla birlikte oturun." (Tevbe Suresi, 83)

7) Onları mümin topluluğundan uzaklaştırmak:

(Musa) Dedi ki: "Ya senin amacın nedir ey Samiri?" Dedi ki: "Ben onların görmediklerini gördüm, böylece elçinin izinden bir avuç alıp atıverdim; böylelikle bana bunu nefsim hoş'a giden (bir şey) gösterdi." Dedi ki: "Haydi çekip git, artık senin hayatta (hakettiğin ceza: "Bana dokunulmasın") deyip yerinmendir." Ve şüphesiz senin için kendisinden asla kaçınamayacağın (azab dolu) bir buluşma zamanı vardır. Üstüne kapanıp bel bükerek önünde eğildiğin ilahına bir bak; biz onu mutlaka yakacağız, sonra darmadağın edip denizde savuracağız." (Taha Suresi, 95-97)

Hz. Musa'nın kavmin içinde fitne çıkaran Samiri'ye yukarıdaki ayetlerde anlatılan tavır, münafıklara karşı alınması gereken çok yerinde bir önlemdir. Zira münafıklar müminlerin arasında fitne çıkarmaya, kendileri inkara saptıkları gibi müminleri de inkara zorlamaya çaba harcamaktadırlar. Bunu başaramasalar bile müminleri psikolojik olarak yıpratmaya çalışırlar. Böyle bir durumda bu kişiler için yapılacak en akıllıca tavır, onları salih müminlerin arasından uzaklaştırmaktır.

8) Onlara uymamak:

Şu halde, sen bundan dolayı davet et ve emrolunduğun gibi doğru bir istikamet tuttur. Onların heva (istek ve tutku)larına uyma... (Şura Suresi, 15)

Münafiğe itaat etmek, ona uymak birçok zararı da peşinden getirecektir. Allah'ın razı olacağı tavırları bırakıp münafıklara uyan kişi aslında şeytana uymuş olur. Şeytana uyanlar da ancak onun fırkasıdır ve dünyada da ahirette de asla kurtuluş bulamazlar. Bu nedenle Allah böyle bir tehlikeye karşı müminleri uyarmakta, münafıkların hevalarına uymak gibi bir davranışta bulunmaktan onları men etmektedir.

9) Verdikleri eziyet ve sıkıntıya aldırış etmemek:

Müminlerin velisi, koruyucusu, gözeticisi Allah'tır. Zorda ve sıkıntıda olduklarında Allah'tan yardım dilerler, sabredip, tevekkül ederler. Münafıklardan kaynaklanan bir eziyete de aynı şekilde sabredip, Allah'a tevekkül eder, vermeye çalıştıkları eziyetin kendi başlarını sarması için dua ederler. Onların hileli düzenleri müminler üzerinde etkisizdir. Bu nedenle Allah, onların yapıp ettiklerine aldırış etmemeyi zira tüm yapıp ettiklerinin etkisiz ve hükümsüz olduğunu belirtmektedir:

Sözleşmelerini bozmaları nedeniyle, onları lanetledik ve kalplerini kaskatı kıldık. Onlar, kelimeleri konuldukları yerlerden saptırırlar. (Sık sık) Kendilerine hatırlatılan şeyden (yararlanıp) pay almayı unuttular. İçlerinden birazı dışında, onlardan sürekli ihanet görür durursun. Yine de onları affet, aldırış etme. Şüphesiz Allah, iyilik yapanları sever. (Maide Suresi, 13)

Şimdi sen, 'aldırış etmeksizin onlardan yüz çevir' ve: "Selam" de. Artık onlar bileceklerdir. (Zuhruf Suresi, 89)

10) Onlarla sevgi ve dostluk bağı kurmamak:

Münafıklar şeytanın dostudurlar, onu veli edinmişlerdir. Dolayısıyla mümin şeytandan nasıl sakınıyorsa, münafıklardan da o derece uzak durur. Münafıkların Allah'a ve dine düşman olmaları nedeniyle, müminler de onları düşman edinir ve kalplerinde onlara karşı büyük bir öfke duyarlar. Nitekim Allah müminleri, din konusunda kendileriyle savaşılanları dost edinmekten şöyle men eder:

Allah, ancak din konusunda sizinle savaşılanları, sizi yurtlarınızdan sürüp-çıkarırları ve sürülüp-çıkarılmanız için arka çıkanları dost edinmenizden sakındırır. Kim onları dost edinirse, artık onlar zalimlerin ta kendileridir. (Mümtehine Suresi, 9)

11) Onlardan sakınmak:

Münafıklar sürekli olarak müminlerin aleyhinde bir mücadele sürdürürler. Müminlerle beraber oldukları sürece sinsice faaliyetlerine devam ederler. Mümin topluluğundan ayrılırlarsa da bu sinsi mücadelelerine uzaktan devam ederler. Dolayısıyla şeytandan sakınıldığı gibi münafıklardan da sakınmak, ateşten uzak durur gibi onlardan uzak durmak, müminlerin güvenliği ve huzuru açısından son derece önemlidir. Allah müminlere, eğer sakınırlarsa münafıkların kendilerine hiçbir zarar veremeyeceğini vadetmiştir. Ayette şöyle buyrulur:

Size bir iyilik dokununca tasalanırlar, size bir kötülük isabet ettiğindeyse buna sevinirler. Eğer siz sabreder ve sakınırsanız, onların 'hileli düzenleri' size hiçbir zarar veremez. Şüphesiz, Allah, yapmakta olduklarını kuşatandır. (Al-i İmran Suresi, 120)

MÜNAFIK İÇİN TEVBE MUMKUN MU?

Diğer bir kısmı, Allah'ın emri için ertelenmişlerdir. O, bunları, ya azablandıracak veya tevbelerini kabul edecektir. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 106)

Allah Kuran'da haber verildiği üzere, "... kulları için inkara rıza göstermez..." (Zümer Suresi, 7) Yani, kullarını doğru yola iletmek, kötülüklerini bağışlamak ve cennetine sokmak ister. Ancak münafıklar Allah'ın bu çağrısından ısrarla yüz çevirirler. Bildikleri ve anladıkları halde ayetlere karşı kayıtsız kalarak, zulüm ve büyüklenmeleri sebebiyle inkarda diretirler. Ancak aralarında bu tavırlarına son vermek isteyenler de olabilir. Bu durumda, tevbe etmeye niyet etmiş olan kişiye düşen, aczini tam anlamıyla kavrayıp, en içten bir şekilde Allah'tan bağışlanma dileyip, bir daha münafıklığa geri dönmemek üzere "kesin" bir tevbeyle tevbe etmektir.

Gerçekten samimi olması şartıyla, tevbe eden münafığın tevbesinin kabulü 'Allah dilerse' söz konusu olabilir. Nitekim Allah, "Ancak kim işlediği zulümden sonra tevbe eder ve (davranışlarını) düzeltirse, şüphesiz Allah onun tevbesini kabul eder. Muhakkak Allah, bağışlayandır, esirgeyendir" (Maide Suresi, 39) diye bildirilmektedir.

Münafıkların tevbe etmesiyle ilgili Kuran'da çeşitli ayetler vardır. İşlediği günahları itiraf eden, elçiye karşı samimi bir tavır göstermeye halis bir kalple niyet eden kişinin umulur ki Allah tevbesini kabul eder:

Diğerleri günahlarını itiraf ettiler, onlar salih bir ameli bir başka kötüyle karıştırmışlardır. Umulur ki Allah tevbelerini kabul eder. Hiç şüphesiz Allah bağışlayandır, esirgeyendir. (Tevbe Suresi, 102)

Allah geçmiş kavimlerde yaşamış münafıklardan ve onlardan bir kısmının tevbelерinden de örnekler vermiştir. Ayetlerde bildirildiği üzere, Peygamberimiz (sav)'in kavminden bazı kişiler savaşa çıkmamak için türlü bahaneler öne sürmüşler ve geri kalmak için Peygamber Efendimiz (sav)'den izin istemişlerdi. Geri kaldıkları için kendilerini karda sayıp, seviniyorlardı. Kendi akıllarınca, savaşa gitmeyerek ölüm tehlikesinden kurtulmuşlar ve hayatlarını garanti altına almışlardı. Kaçtıkları ölümün kendilerini evlerinde de yakalayabileceğini düşünmüyorlardı. Oysa Allah'a ve peygambere teslim olsalar ve savaşa çıksalar, ölüm onları yakalasa bile şehit olacaklar ve Allah'ın lütfuyla cennete girmeye hak kazanacaklardı. Ancak onlar, ahiretten yana kuşkuda olduklarından, savaşta ölmeyi kendileri için kayıp olarak görüyorlardı. Aileleri ile birlikte geride kalmak, ticaretle ve benzeri işlerle ilgilenmek, onlara daha karlı geliyordu.

İşte savaştan geri kalmayı isteyen bu topluluğun arasında, Kuran'da bahsi geçen 'üç kişi' de bulunmaktaydı. Onlar da diğerleri gibi savaşa çıkmamışlar, müminlerle birlikte davranmamışlar, inkarcılara karşı inananlara destek olmamışlardı. Ancak bu üç kişinin, diğer 'geride kalanlar'dan farklı bir yönü vardı: Kuran'da bize bildirildiğine göre bu kişiler, savaşa çıkmadıkları için pişman olmuşlar, hallerinden utanç duymuşlar ve samimi olarak tevbe edip, Allah'tan bağışlanma dilemişlerdi. Allah da onların tevbelerini kabul etmişti.

Bağışlanmalarındaki en önemli sebep, samimi olarak Allah'tan korkmaları, ihtiyaç içinde Allah'a yalvarıp O'ndan kendilerini bağışlamasını dilemeleriydi. Nitekim onlarla ilgili bir Kuran ayetinde samimiyetleri ve içinde bulundukları vicdani rahatsızlık şu şekilde ifade edilir:

(Savaştan) Geri bırakılan üç (kişiyi) de (bağışladı). Öyle ki, bütün genişliğine rağmen yeryüzü onlara dar gelmişti ve O'nun dışında (yine) Allah'tan başka bir sığınacak olmadığını iyice anladılar. Sonra tevbe etsinler diye onların tevbesini kabul etti. Şüphesiz Allah, (yalnızca) O, tevbeleri kabul edendir, esirgeyendir. (Tevbe Suresi, 118)

Bunların yanı sıra Allah, münafıkların tevbe etmelerinin, kendileri için hayırlı olacağından da bahsetmektedir. Bu, onlar için büyük bir lütuftur. Onca kötülüklerine rağmen, Allah -dilerse- onları affedecek, kötülüklerini bağışlayacaktır. Bu gerçek bir ayette şöyle haber verilir:

... Eğer tevbe ederlerse, kendileri için hayırlı olur, eğer yüz çevirirlerse Allah onları dünyada da, ahirette de acı bir azapla azaplandırır... (Tevbe Suresi, 74)

Ancak unutulmaması gereken bir gerçek daha vardır: Münafıkların büyük çoğunluğu kötülükleri yapıp-edip, yaşlılık dönemlerinde veya öleceklerini anladıklarında da tevbe edebileceklerini düşünürler. Öleceklerini sezinledikleri anda ettikleri tevbenin kabul edilmeyeceğini Allah bir ayette şöyle belirtmektedir:

Tevbe; ne kötülükleri yapıp-edip de onlardan birine ölüm çattınca: 'Ben şimdi gerçekten tevbe ettim' diyenler, ne de kafir olarak ölenler için değil. Böyleleri için acı bir azab hazırlamışızdır. (Nisa Suresi, 18)

Kuran'da Allah'ın makbul olarak gösterdiği tevbe ise şöyle tarif edilmektedir:

Allah'ın (kabulünü) üzerine aldığı tevbe, ancak cehalet nedeniyle kötülük yapanların, sonra hemencecik tevbe edenlerin(kidir). İşte Allah, böylelerinin

tevbelerini kabul eder. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibi olandır. (Nisa Suresi, 17)

MÜNAFIKLARIN AHİRETTEKİ DURUMLARI

Bilmiyorlar mı, kim Allah'a ve elçisine karşı koymaya çalışırsa, gerçekten onun için, onda ebedi kalmak üzere cehennem ateşi vardır? İşte en büyük aşağılanma budur. (Tevbe Suresi, 63)

Allah'a ve Allah'ın dinine savaş açmış olan münafıkların ahirette gördükleri karşılık, tamamen hak ettikleri, layık oldukları bir karşılıktır. Münafıklar sonsuz hayat süresince maddi ve manevi bir azap içinde yaşayacaklardır.

Münafıkların cehennem azabı, aslında dünyada yaşadıkları süre içinde başlamıştır bile... Büyük bir aşağılanma ve küçük düşmenin yanı sıra, daha yüzlerce azap çeşidi henüz dünyadayken onları beklemektedir. Fakat en büyük azap, hiç kuşkusuz cehennem azabı olacaktır; sonu olmayan, asla bitmek bilmeyen bir ateşin azabı...

Ölüm Anları

Her insan, Allah'ın kendisi için belirlemiş olduğu kaderi yaşar ve O'nun tayin ettiği zamanda ölür. Müminler, yani hayatlarını O'nun istekleri doğrultusunda geçirmiş olan insanların -dünyada işledikleri salih ameller karşılığında- canları, Allah'tan bir lütuf olarak melekler tarafından güzellikle alınır ve cennette ağırlanırlar. Allah ayetlerinde müminleri bununla müjdelemektedir:

Ki melekler, güzellikle canlarını aldıklarında: "Selam size" derler. "Yaptıklarınıza karşılık olmak üzere cennete girin. (Nahl Suresi, 32)

Ancak inkarcılar için aynı durum söz konusu değildir; melekler onların canlarını güzellikle almazlar. Aksine münafıkların canlarını, onların arkalarına ve yüzlerine vura vura alırlar. Duyacakları fiziksel acı bir yana, bu aynı zamanda onlar için büyük bir aşağılanmadır. Allah münafıkları ve tüm inkarcıları bu büyük aşağılanma ve azapla korkutmuştur:

Melekleri onların yüzlerine ve arkalarına vurarak: 'Yakıcı azabı tadın' diye o inkar edenlerin canlarını alırken görmelisin. (Enfal Suresi, 50)

Öyleyse melekler, yüzlerine ve arkalarına vura vura canlarını aldıkları zaman nasıl olacak? (Muhammed Suresi, 27)

Münafıklar, melekler canlarını bu şekilde alırken, dünyada iken yapıp ettiklerinin karşılığında başlarına gelecekleri tahmin etmeye başlamışlardır. Bu durumda, hayatları

boyunca korumaya çalıştıkları prestijleri bir anda yok olur ve 'küçük düşürölmüşler' olarak can verirler ve sonra cehenneme sürölürler:

İnkâr edenlere de ki: "Yakında yenilgiye uğratılacaksınız ve toplanıp cehenneme sürüleceksiniz." Ne kötü yataktır o. (Al-i İmran Suresi, 12)

Gerçek şu ki, inkâr edenler, (insanları) Allah'ın yolundan engellemek için mallarını harcarlar; bundan böyle de harcayacaklar. Sonra bu, onlara yürek acısı olacaktır, sonra bozguna uğratılacaklardır. İnkâr edenler sonunda cehenneme sürölüp toplanacaklardır. (Enfal Suresi, 36)

O yüzükoyun cehenneme doğru sürölüp-toplanacak olanlar; işte onlar, yer bakımından çok kötü, yol bakımından sapmış olanlardır. (Furkan Suresi, 34)

CEHENNEMDEKİ AZAP

1) En şiddetli azap:

Allah'ın Kuran'daki ifadesiyle 'dahasına da layık olan' münafıklar, ahirette en büyük azapla, yani cehennem azabıyla cezalandırılacaklardır:

... Yoksa siz, Kitabın bir bölümüne inanıp da bir bölümünü inkâr mı ediyorsunuz? Artık sizden böyle yapanların dünya hayatındaki cezası aşağılık olmaktan başka değildir; kıyamet gününde de azabın en şiddetli olanına uğratılacaklardır. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir. (Bakara Suresi, 85)

2) Hafifletilmeyen bir azap:

İşte bunlar ahireti verip dünya hayatını satın alanlardır; bundan dolayı azapları hafifletilmez ve kendilerine yardım edilmez. (Bakara Suresi, 86)

Münafıklar cehennemde sonsuza kadar kalacaklar ve azap onlardan hiçbir şekilde hafifletilmeyecektir.

3) Acıklı bir azap:

Münafıklara müjde ver: Onlar için gerçekten acıklı bir azap vardır. (Nisa Suresi, 138)

Kuran'a göre, cehennem azabı acı ve büyük bir azap olacaktır. Oradakilerin hepsi ateşe sokulacaklardır. Kurtuluş mümkün olmayacaktır. Zincirlerle ve demir halkalarla bağlanacaklardır. Bunların yanında, demir kamçılarla kamçılanacaklardır. Yiyecekleri de yalnızca kaynar su, irin, kan, zakkum ağacı ve darı dikenini olacak olan münafıklar,

cehennemden çıkmayı isteyecekler, ama azabın sonu gelmeyecek, hafifletilmeyecektir. Bunun da nedeni, Allah'ın dünyada kendilerinden istediği herşeyi bildikleri halde, nefislerine uyarak gerçeklerden yüz çevirmeleri ve Allah'a ve dinine savaş açmış olmalarıdır.

4) En iğrenç azap:

Cehennemdekiler korkunç bir görünüm alacaklar, her yönden azaba uğrayacaklardır. Vücutları ateşle dağlanacak, başları üstünden kaynar sular dökülecek, katran ve ateşten elbiseler giydirileceklerdir:

(Sözde) Aciz bırakmak için ayetlerimiz hakkında çaba harcamış olanlar, işte onlar; onlar için de (en) iğrenç olanından acı bir azap vardır. (Sebe Suresi, 5)

5) Allah'ın laneti:

Görüldüğü gibi münafıklar ahirette her yönden azapla sarılıp kuşatılacaklardır. Ancak bunların hepsinin daha da üstünde olan bir azap vardır ki bu, Allah'ın laneti, onlarla konuşmaması ve onları hor ve aşağılık kılmasıdır:

İşte bunların cezası, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lanetlerinin üzerine olmasıdır. (Al-i İmran Suresi, 87)

Allah'ın indirdiği Kitaptan bir şeyi gözardı edip saklayanlar ve onunla değeri az (bir şeyi) satın alanlar; onların yedikleri, karınlarında ateşten başkası değildir. Allah kıyamet günü onlarla konuşmaz ve onları arındırmaz. Ve onlar için acı bir azap vardır. (Bakara Suresi, 174)

6) Yapayalnız kalacaklar:

Dünyadayken dost olduklarını zannettikleri insanlar, ahirette onlardan uzak olacaklardır. Her biri kendi derdinde olacak, dolayısıyla hiçbir dost ve yardımcı bulamayacak, yapayalnız kalacaklardır.

... Onlara bir yardımcı bulamazsın. (Nisa Suresi, 145)

Üstelik dünyada 'en yakınlarım' dedikleri kişilere, ahirette lanet edeceklerdir.

... Sonra kıyamet günü, kiminiz kiminizi inkar edip-tanımayacak ve kiminiz kiminize lanet edeceksiniz. Sizin barınma yeriniz ateştir ve hiçbir yardımcınız yoktur. (Ankebut Suresi, 25)

7) Ziyana uğrayacaklar:

Şüphesiz, onlar ahirette ziyana uğrayanlardır. (Nahl Suresi, 109)

Kar içinde olduklarını zannettikleri dünya hayatlarını geride bırakarak ölümlle karşılaşacaklar ve asıl yurtları olan cehenneme gireceklerdir. Orada herşeyin gerçek yüzünü anlayacaklar, karda değil, tam tersine büyük bir ziyanda olduklarını göreceklerdir. Ve dünyada yapıp ettikleri herşeyin geçersiz olduğunu, kendilerine hiçbir fayda sağlayamayacağını anlayacaklardır.

Cehennemin En Alt Tabakası

Gerçekten münafıklar, ateşin en alçak tabakasındadırlar. Onlara bir yardımcı bulamazsın. (Nisa Suresi, 145)

Yukarıdaki ayetle Allah'ın bizlere bildirdiği gibi, münafıkların ahiretteki yerleri 'cehennemin en alçak tabakası'dır. Bunun nedeni elbette, sahip oldukları ikiyüzlü ve fitneci ahlak modelidir.

Buraya kadar münafıkların bu sinsi karakterlerini belirleyen yüzlerce maddeye değindik. Bu maddelerin tek tek açıklanmasının ardındaki bir amaç da, münafıkların dünya tarihinde yaşamış olan bütün insanlar arasında 'en zalim kişiler' olduklarını vurgulayabilmek ve bu önemli gerçeğin bilinmesine aracı olabilmektir.

Kitabın başından beri anlatılan münafıkların gerçekten de zalim ve azgın kişiler sayılmasının nedeni, kendilerine 'ilim gelmiş' kişiler olmalarıdır; yani din ahlakı onlara anlatılmış, gerçekleri, doğruları müminlerden hatta bizzat Allah'ın elçisinden duyup öğrenmişlerdir. Bunun üzerine bir süre din ahlakını yaşamış, fakat rahatlığı inkarda bulacaklarını düşünerek din ahlakından yüz çevirmişlerdir; ve tabii ki Allah'tan, elçisinden ve müminlerden de... Allah Tevbe Suresi'nde şöyle buyurmaktadır:

Allah'a and içiyorlar ki (o inkâr sözünü) söylemediler. Oysa andolsun, onlar inkâr sözünü söylemişlerdir ve islamlıklarından sonra inkâra sapmışlardır ve erişemedikleri bir şeye yeltenmişlerdir. Oysa intikama kalkışmalarının, kendilerini Allah'ın ve elçisinin bol ihsanından zengin kılmasından başka (bir nedeni) yoktu. Eğer tevbe ederlerse kendileri için hayırlı olur, eğer yüz çevirirlerse Allah onları dünyada da, ahirette de acı bir azabla azablandırır. Onlar için yeryüzünde bir koruyucu-dost ve bir yardımcı yoktur. (Tevbe Suresi, 74)

Dolayısıyla hiçbir zaman 'ilim gelmemiş', yani din ahlakına, Kuran'a hiç davet edilmemiş, böylece kendileri de dine girmemiş olan insanlardan elbette ki çok daha fazla sorumludurlar, tamamen farklı bir karşılık görürler. Ahirette görecekları azap da, Allah'ın bildirdiği kadarıyla çok daha şiddetli olacaktır. Zira münafıklar, hayatları boyunca dindar görünmüş, dışarıdan fark edilebilen birtakım günahlara girmemiş, ancak kalbinde Allah'a ve elçisine karşı itaat barındırmamış, aksine kalbinde onlara karşı sinsi bir kin ve düşmanlık beslemiş olan kimselerdir. Bu karakterdeki bir kimsenin ise cehennemdeki en yüksek azabı hak etmesi kuşkusuz çok doğaldır. Çünkü münafıklar mümin topluluğunun içinde en güzel ahlak örneklerini görmüş, en huzurlu ortamda yaşamış, en üstün saygı ve sevgi ile karşılaşmışlardır. Ancak, müminlerden hep iyilik, güzellik ve hayır gördükleri halde kalplerindeki hastalık sebebiyle bu değerli insanlara karşı kin beslemeye başlamışlardır.

Ayrıca ahirette Allah münafıkları dünyada kendilerine karşı büyüklük tasladıkları müminlerin karşısında da aşağılık ve rezil bir duruma düşürecektir. Onlar dünyada müminleri aldatmaya çalışmışlardır ancak ahirette bir parça yardım etmeleri için onlara yalvarıp yakaracaklardır. Ancak elbette ki müminler onların bu yalvarışlarına aldırmayacak ve Allah'ın sonsuz adaleti sayesinde sonsuza kadar cennette nimetler içerisinde yaşam süreceklerdir.

Münafıkların cehennemdeki sonuçsuz yakarıları ayetlerde şöyle haber verilmektedir:

O gün, münafık erkekler ile münafık kadınlar, iman edenlere derler ki: "(Ne olur) Bize bir bakın, sizin nurunuzdan birazcık alıp-yararlanalım." Onlara: "Arkanıza (dünyaya) dönün de bir nur arayıp-bulmaya çalışın" denilir. Derken aralarında kapısı olan bir sur çekilmiştir; onun iç yanında rahmet, dış yanında o yönden azab vardır. (Münafıklar) Onlara seslenirler: "Biz sizlerle birlikte değil miydik?" Derler ki: "Evet, ancak siz kendinizi fitneye düşürdünüz, (Müslümanları acıların ve yıkımların sarmasını) gözetip-beklediniz, (Allah'a ve İslam'a karşı) kuşkulara kapıldınız. Sizleri kuruntular yanıltıp-alstattı. Sonunda Allah'ın emri (olan ölüm) geliverdi; ve o aldaltıcı da sizi Allah ile (Allah'ın adını kullanarak, hatta masumca sizden görünerek) aldatmış oldu." Artık bugün sizden herhangi bir fidiye alınmaz ve inkar edenlerden de.. Barınma yeriniz ateştir, sizin veliniz (size yaraşan dost) odur; o ne kötü bir gidiş yeridir. (Hadid Suresi, 13-15)

SONSÖZ

Münafıklar "dindar" görünerek mümin topluluğunun içine giren ve içlerinde bulundukları süre içinde onlara zarar vermeye, haklarında inkarcılara haber taşımaya ve aralarındaki birlik ve beraberliği zedelemeye çabalayan ikiyüzlü insanlardır. Çoğu, en başından beri art niyet taşıyarak müminlerin arasındadır ve onlarla birlikte oldukları zaman zarfında maddi olarak kendilerine menfaat sağlamaya çalışır. Bu tarz kişilerin müminlerden menfaat elde edemeyeceklerini anlamaları, aralarından ayrılmak için yeterli bir sebeptir.

Kimi ise iman ederek müminlerin arasına gelmiş, fakat zaman içerisinde vicdanını köreltmış ve kendini şeytana teslim etmiştir. Kalplerinde olan hastalıktan dolayı zamanla Kuran ayetlerine olan hassasiyetlerini ve bağlılıklarını yitirmiş ve doğal olarak 'cahiliye toplumu'nun dinine, yani 'şeytanın gizli dini'ne girmişlerdir.

Bu kişiler, karşılarında çıkan olayları Kuran'da anlatılanlar doğrultusunda değil, din ahlakını yaşamayan toplumlar arasında geçerli olan bakış açısı çerçevesinde değerlendirirler. Buna en belirleyici örnek zorluk anlarıdır. Kuran, karşılaşılacak bir zorluk karşısında Allah'a güvenip dayanmayı ve umutsuzluğa kapılmamayı öngörürken, münafıklar böyle bir durumda, cahiliye toplumuna benzerlik göstererek, ya zorluğu görünce dehşet içinde bakakalırlar ya da paniğe kapılarak dengesiz bir tavır içine girerler.

Şimdiye dek belirtmiş olduğumuz bütün özellikler, münafıkların hem dünyada hem de ahiretteki durumlarını bizlere haber vermekte, onların niteliklerini ve genel ruh hallerini tanıtmaktadır. Müminlere bakış açıları ayetlerde detaylı olarak tarif edilmektedir. Allah'tan gereği gibi korkmayan bu kişiler dünya hayatında müminlere karşı sürekli bir faaliyet halindedirler. Bunu adeta görev edinirler ve büyük bir kararlılıkla tutumlarını sürdürürler. Bunlar, onların doğal davranışlarıdır. Şeytan, yapmakta olduklarını onlara güzel gösterir. Allah'ı ve O'nun ayetlerini unutan bu gafil kişiler, şeytanın üzerlerini 'neredeyse bir kabuk gibi' bağlamasıyla, imanlarından sonra inkara sapsmışlardır.

Görüldüğü gibi, bu özellikler çeşit çeşit olabilmektedir. Ancak sonuçta hepsinin amacı ve niyeti aynıdır: Bir an önce kendi menfaatlerini artırabilmek ve müminlere verebilecekleri en fazla zararı vererek onlardan ayrılmaktır.

Aralarında bulundukları süre içinde, eninde sonunda onlardan ayrılacaklarını bilirler. Belirledikleri ayrılık vakti, genellikle zorluk anlarıdır. Nitekim bilindiği gibi, her peygamber, iman etmeyen bir topluluğa -onları uyarıp korkutmaları- için gönderilmişlerdir. Kendi aralarında alıştıkları 'ataların dini'ni yaşayan inkarcılar ise, her gelen elçiye karşı çıkmışlar, anlattıklarını kabul etmemekte diretmişlerdir. Onları sözlü ve fiili birtakım saldırılarla etkisiz bırakmaya çalışmışlardır. Ancak tarih boyunca bu şekilde davranan bütün inkarcılar, bilmedikleri gizli bir kanun dolayısıyla hiçbir sonuca

varamamışlar ve dünyada ve ahirette hüsrana uğramışlardır. Bu gizli kanun, müminlerin Allah'ın koruması altında olmaları ve inkarcıların onlara hiçbir şekilde zarar verememeleridir. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

... Allah, kafirlere müminlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez. (Nisa Suresi, 141)

... Ancak kafirlerin hileli düzeni boşa çıkmakta olandan başkası değildir. (Mümin Suresi, 25)

Ancak bu gizli kanundan habersiz olan inkarcılar, her seferinde elçileri ve onların yanlarında bulunan müminleri baskı altına sokmaya çalışmış ve onları kendi dinlerine çevirmek istemişlerdir. İşte böyle zamanlarda, inkarcıların saldırılarından korkan münafıklar bir bir ortaya çıkmışlar ve mücadeleden geri kalmak için müminlerden izin istemişlerdir. Böylelikle kaçarak, kendilerine isabet edebilecek zararlardan kurtulabileceklerini düşünmüşlerdir.

Oysa münafıklar bu davranışlarıyla -her ne kadar kendilerinin karda olduklarını zannetseler de- asıl yurt olan ahiret yurdunda kötü bir yer edinmişlerdir. Üstelik burada sonsuza dek kalacaklardır. Çünkü Allah onları görmektedir ve işledikleri kötülükler birer birer karşısına çıkacaktır.

Onlar, işledikleri dolayısıyla cehennemdeki yerleri hazırlanan -kendileri farkında olmasalar da- dünyada sürdükleri ömür boyunca bir kez olsun tevbeyle yanaşmayan, kalpleri doğrulara karşı tamamen katılaştırmış, Kuran'ın ifadesiyle kalpleri 'taş gibi, hatta daha katı' (Bakara Suresi, 74) olan insanlardır. Allah'tan gafil yaşadıkları gibi, Allah'ın dinine karşı da büyük bir savaş açmışlardır. Dünyada da ahirette de bu derece aşağılık kılınmalarının nedeni budur. Kendilerine uyarıcılar gelmiş, kendilerine doğruyu bildirmiş, kötülük yapmaktan açıkça menetmişlerdir. Kötülük kavramını da, güzelliği de, Allah için yaşamayı da oldukça iyi bilmekte, buna rağmen yüz çevirmektedirler. Allah'ın varlığını ve büyüklüğünü kavrayamadıklarından, azabın şiddeti kendilerini korkutmaz. Cehennemin varlığına inanmayarak, kendilerinden oldukça uzak görürler ve hayali bir mekan olarak düşünürler. Konu ahiret olduğunda, ruhlarına hakim olan 'müstağniyet hastalığı' kendisini açıkça gösterir. Azap düşüncesinden uzaktırlar. Bu uzaklığın en önemli delili, ahirette azap ihtimalini dahi düşünmüyor olmalarıdır. Çünkü ahirette hesap vereceğine ve işlediği suçlardan dolayı cehenneme gidebileceğine dair anlık bir ihtimal dahi kişiyi hareketlendirmek, en azından içinde bulunduğu durumun muhakemesini yapmasını sağlamak için yeterlidir. Din ahlakının yaşanmasına karşı aleni bir savaş açmış olmaları, bu ihtimali hiç düşünmediklerinin bir delilidir.

Ancak bu müstağniyet, kendilerine dünyada aşağılanmadan başka bir şey vermeyecektir. Ahirette ise, kendilerini müstağni gördükleri şeylerle karşılaşacak, yapıp

ettiklerinden dolayı lanetleneceklerdir. Mücadelelerinin sonucunda hak ettikleri budur. Allah Hud Suresi'nde münafıkların sonunu şöyle bildirmektedir:

Onlar, Rabbinin dilemesi dışında gökler ve yer sürüp gittikçe, orada süresiz kalacaklardır. Çünkü Rabbin, gerçekten dilediğini yapandır. (Hud Suresi, 107)

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar. Bugün bilimsel gelişmeler, evreni ve tüm canlıları Allah'ın yaratmış olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir.

Evrime teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrime teorisini, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğretiyi olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan Türlerin Kökeni adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisini, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılabileceğini, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu.

Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemiştir. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in Türlerin Kökeni adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)

Evrin teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi. O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330)

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilmemektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950} 'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50} 'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, Scientific American dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorisinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığına anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve Türlerin Kökeni adlı kitabında "Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin Türlerin Kökeni adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdır. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu

şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşıırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, Türlerin Kökeni'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır.. Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçeğe karşılaşıyoruz; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek

açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

- 1- Australopithecus
- 2- Homo habilis
- 3- Homo erectus
- 4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırır. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıflar arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20.

yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Anthropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (Time, Kasım 1996)

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçeğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrım teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia eder. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemde geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrımçiler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10-950 olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri,

tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturmazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturmazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturmazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur.

Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrım teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürölür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemde sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın.

Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi

yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşmıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojiye çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılammıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ıslıl ıslıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrin Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitilmiş insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan

tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, eski Mısırlıların Güneş Tanrısı Ra'ya, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azap onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

...Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülediklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyüünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyüünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle

karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüünü, Kuran'daki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyüünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Artık evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

**... Sen yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)**

Çoğu insan 'münafık' kelimesinin anlamını tam olarak bilmez. Bazıları ise kelimeyi halk dilindeki şekliyle, yani "ikiyüzlü" ya da "yalancı" anlamlarıyla bilir, fakat Kuran'daki karşılığından haberdar değildir. Biraz dini bilgisi olanlar ise münafıkların, Peygamberimiz (sav) döneminde yaşamış inkarcı bir grup olduğunu düşünürler. Oysa münafıklar Allah'ın Kuran'da yüzlerce ayetle dikkat çektiği ve onlara karşı son derece temkinli olunmasını hatırlattığı bir gruptur.

Ve yine Kuran'a bakıldığında anlaşılan, münafıkların az rastlanan bir grup değil, aksine her mümin topluluğunun içinde bulunan 'teşkilatlı' bir grup olduğudur. Allah, müminler için tehlike oluşturacak bu topluluğa sıkça dikkat çekmiştir; Kuran'da en çok tarifi görülen insan türlerinden biri münafıklardır.

Hayatının tamamını Allah'a adanmış, Kuran ahlakını tebliğ eden samimi insanların arasında, 'onlardanmış' gibi görünerek -kimi zaman yıllarca- yaşayabilen bu insanlar, aslında 'onlardan' değildirler ve yalnızca kendilerine çıkar sağlama peşindedirler. Tarih boyunca bu olay, bütün mümin topluluklarında görülmüştür.

Bu kitapta münafıkların özellikleri, Kuran'da tarif edilen detaylarıyla incelenmektedir.